

**ENQUESTA SOCIOLINGÜÍSTICA AL COL·LECTIU DE MESTRES
D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA A MALLORCA**

Memòria d'investigació

AUTORA: Sílvia Oliver Grau

DIRECTOR: Gabriel Bibiloni

Departament de Filologia Catalana i Lingüística General
UNIVERSITAT DE LES ILLES BALEARS

1. El treball	3
1.1. Objectius de la investigació	3
1.2. Població estudiada	5
1.3. Procediment. Recollida de dades	7
1.4. Anàlisi i tractament de les dades	7
1.5. Instrument de mesura: el qüestionari	8
2. Els coneixements lingüístics	11
2.1. Algunes precisions	11
2.2. El coneixement del català	11
2.2.1. El coneixement global del català	11
2.2.1.1. El coneixement en termes dicotòmics	11
2.2.1.2. El coneixement en termes escalars	12
2.2.2. La distribució social dels coneixements del català	18
2.2.2.1. Coneixement del català i origen	18
2.2.2.2. Coneixement del català i llengua inicial.	33
2.2.2.3. Coneixement del català i sexe	42
2.2.2.4. Coneixement del català i edat	54
2.2.2.5. Coneixement del català i tipus de família	61
3. Estudi no experimental dels coneixements lingüístics	69
3.1. Coneixement del català i origen	70
3.2. Coneixement del català i llengua inicial	73
3.3. Coneixement del català i sexe	75
3.4. Coneixement del català i edat	77
3.5. Coneixement del català i tipus de família	79
4. Conclusions	81
5. Bibliografia	85
6. Annex 1	88
7. Annex 2	89
8. Índex de gràfics	92
9. Índex de taules	95

1. El treball

1.1. Objectius de la investigació

Aquest treball sobre la competència lingüística dels mestres forma part d'un estudi més ampli. Es presenta en forma de memòria d'investigació.

Els objectius d'aquest treball són bàsicament dos:

- Descriure les característiques sociodemogràfiques i lingüístiques del col·lectiu de mestres d'Educació Primària.
- Analitzar el grau de coneixement i de domini lingüístic que autodeclaren els mestres.

Diferents factors ens han dut a optar per aquest col·lectiu:

- Un factor de tipus personal i d'operativitat, pel fet de ser professora des de l'any 1993 del CESAG (Centre d'Ensenyament Superior Alberta Giménez), la qual cosa comporta una relació molt estreta amb aquest col·lectiu i al mateix temps una certa inquietud.
- Més directament lligat amb l'objectiu de la investigació, saber el nivell de competència que s'atorga un dels col·lectius més importants per a la normalització lingüística de la llengua catalana, ja que creiem que la preparació competencial pot comportar un major grau d'implicació i de compromís social.
- Finalment, si partim de la constatació que tots els mestres som professors de llengua i, per tant, models lingüístics, reiterem la importància de conèixer a fons la fesomia actual d'aquest col·lectiu.

Les hipòtesis de partida són:

- El lloc de naixement dels mestres podria ser una variable que condicionés la valoració feta per ells mateixos sobre les habilitats lingüístiques bàsiques i sobre els aspectes lingüístics concrets.
- La llengua primera dels mestres podria ser una variable que condicionés l'autovaloració sobre les habilitats lingüístiques bàsiques i sobre els aspectes lingüístics concrets.
- El sexe dels mestres no és una variable que pogués condicionar la valoració que ells fan sobre les habilitats lingüístiques bàsiques i sobre els aspectes lingüístics concrets.
- L'edat dels mestres no és una variable que pogués condicionar la valoració feta per ells mateixos sobre les habilitats lingüístiques bàsiques i sobre els aspectes lingüístics concrets.
- El tipus de família dels mestres podria ser una variable que condicionés la valoració que ells fan sobre les habilitats lingüístiques bàsiques i sobre els aspectes lingüístics concrets.

1.2. Població estudiada

L'objecte d'estudi és el conjunt de mestres d'Educació Primària que exercien a Mallorca durant el curs acadèmic 2003-2004.

El procediment que hem dut a terme per seleccionar la mostra, és un mostreig aleatori i estratificat. Aquest tipus de mostreig és considerat el més adequat quan l'univers és conegut i està fragmentat en estrats relativament homogenis. La mostra va ser construïda atenent les quotes següents: sexe, centre (públic—concertat/privat), població del centre (Palma—pobles).

La Direcció General de Personal Docent d'Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears i la FERE (Federació d'Escoles Religioses de l'Església), ens van proporcionar la informació de l'univers. A les taules 1, 2, 3 i 4 se n'especifica la distribució.

PER LOCALITAT	Homes	Dones	TOTAL
Palma	344 (9,21%)	1309 (35,03%)	1653(44,23%)
Pobles	491(13,14%)	1593 (42,63%)	2084(55,77%)
TOTAL	835(22,34%)	2902 (77,66%)	3737 (100%)

Taula 1. Distribució i percentatge dels mestres en actiu, per localitat i sexe, durant el curs escolar 2003-2004 a l'Illa de Mallorca.

TIPUS DE CENTRE	Homes	Dones	TOTAL
Centres Privats	619(16,56%)	2220 (59,41%)	2839(75,97%)
Centres Públics	216 (5,78%)	682 (18,25%)	898 (24,03%)
TOTAL	835(22,34%)	2902 (77,66%)	3737 (100%)

Taula 2. Distribució i percentatge dels mestres en actiu, per tipus de centre i sexe, durant el curs escolar 2003-2004 a l'Illa de Mallorca.

PALMA	Homes	Dones	TOTAL
Centres Privats	142 (3,80%)	462 (12,36%)	604 (16,16%)
Centres Públics	202 (5,41%)	847 (22,67%)	1049 (28,07%)
TOTAL	344 (9,21%)	1309 (35,03%)	1653 (44,23%)

Taula 3. Distribució i percentatge dels mestres en actiu, per tipus de centre i sexe, durant el curs escolar 2003-2004 a Palma.

POBLES	Homes	Dones	TOTAL
Centres Privats	74 (1,98%)	220 (5,89%)	294 (7,87%)
Centres Públics	417 (11,16%)	1373 (36,74%)	1790 (47,90%)
TOTAL	491 (13,14%)	1593 (42,63%)	2084 (55,77%)

Taula 4. Distribució i percentatge dels mestres en actiu, per tipus de centre i sexe, durant el curs escolar 2003-2004 a Pobles.

Posteriorment, per calcular quina havia de ser la mostra requerida per tal que fos representativa, vam aplicar la fórmula $N = z^2 p q N / e^2 (N-1) + z^2 p q$. El nivell de confiança era del 95% i l'error mostral, de +/-4%. La mostra requeria un mínim de 506 mestres. Finalment, van contestar el qüestionari 510 mestres (veg. taula 5).

HOMES				DONES			
112				394			
PALMA		POBLES		PALMA		POBLES	
45		67		178		216	
PRIVATS	PÚBLICS	PRIVATS	PÚBLICS	PRIVATS	PÚBLICS	PRIVATS	PÚBLICS
19	26	10	57	63	115	30	186

Taula 5. Mostra representativa.

1.3. Procediment. Recollida de dades

La recollida de la informació es va realitzar a través d'un qüestionari. Aquest era lliurat a algun membre de l'equip docent del centre. En el cas de no conèixer personalment cap membre del centre concertava telefònicament una cita, bé amb el director, o bé amb el cap d'estudis, segons la seva disponibilitat. Em presentava al centre i li lliurava els qüestionaris. Passada una setmana passava pel centre a recollir-los.

A cada qüestionari, que anava en un sobre tancat, adjuntava una carta on em presentava. Els feia saber la finalitat del treball i els agraiïa la seva col·laboració, així com els facilitava la meua adreça de correu electrònic per a qualsevol suggeriment (vegeu annex 1).

1.4. Anàlisi i tractament de les dades

Podríem dividir l'anàlisi i el tractament de les dades en dues fases. La primera fa referència a una anàlisi descriptiva dels percentatges de la mostra quant a les variables sociodemogràfiques (lloc de naixement, llengua inicial, edat, sexe i tipus de famílies). En la segona fase, hem intentat analitzar les diferències sobre les puntuacions dels enquestats respecte a la seva consideració d'estar preparats o no, per fer classe en llengua catalana. Ara bé, com que la gran majoria dels enquestats s'ha considerat preparat (93,5%), s'ha fet impossible comparar les diferències, per grups, a nivell d'estadística inferencial. Quant a les percepcions sobre les quatre habilitats lingüístiques bàsiques (parlar, entendre, llegir i escriure) i pel que fa als aspectes lingüístics concrets (pronúncia, gramàtica, ortografia i vocabulari) hem aplicat l'anàlisi de variància (ANOVA), reforçada amb la prova *post hoc* de Bonferroni.

Hem emprat el paquet estadístic SPSS (Statistical Package of Social Science) v11.5 en castellà per a l'anàlisi de les dades.

Variables independents i nivells:

- Lloc de naixement: Palma, pobles, zona castellanoparlant, zona catalanoparlant i estranger.
- Llengua inicial: català, castellà i bilingüe.
- Edat: de 20 a 25 anys, de 26 a 35 anys, de 36 a 45 anys, de 46 a 55 anys i més de 55 anys.
- Sexe: home i dona.
- Tipus de famílies: autòctona, mixta i immigrant.

Variables dependents:

- Consideració d'estar preparats o no per fer classe en llengua catalana.
- Nivell de català en l'habilitat de parlar.
- Nivell de català en l'habilitat d'entendre.
- Nivell de català en l'habilitat de llegir.
- Nivell de català en l'habilitat d'escriure.
- Domini lingüístic del català referent a la pronúncia.
- Domini lingüístic del català referent a la gramàtica.
- Domini lingüístic del català referent a l'ortografia.
- Domini lingüístic del català referent al vocabulari.

1.5. Instrument de mesura: el qüestionari

El qüestionari és l'eina d'investigació que hem emprat (veg. annex 2). El qüestionari té un determinat protocol d'aplicació que condiona les característiques dels coneixements que es poden adquirir. Cal tenir en compte alguns dels seus trets característics per tal de ser conscients del tipus d'informació que facilita:

- Es tracta d'una eina d'observació indirecta.
- Es tracta d'una eina de caràcter inferencial. Això implica que només podem afirmar un coneixement probabilístic sobre la població objecte d'estudi.

El qüestionari consta de cinquanta preguntes distribuïdes en cinc apartats i s'ha trigat un poc menys de deu minuts de mitjana a contestar-lo¹.

El primer apartat està destinat a recollir el perfil sociodemogràfic de les persones enquestades i de l'entorn familiar. Consta de 13 ítems i són preguntes obertes.

En el segon apartat trobem les dades lingüístiques. Aquí se'ls demana quina era la seva llengua inicial i la del context familiar. Pel que fa a aquest apartat, vam decidir emprar preguntes obertes ja que d'aquesta manera hem fet que els enquestats escrivissin, en les respostes, els noms de les llengües, la qual cosa pot ser un senyal de la seva actitud lingüística envers les llengües.

En el tercer apartat, les persones enquestades responen preguntes de caire professional (centre on fan feina, tipus de centre, especialitat cursada i curs o cursos que imparteixen). Consta, per tant, de quatre ítems.

El quart apartat consta de set preguntes, amb resposta tancada i dicotòmica, sobre dades acadèmiques i també sobre l'opinió de la formació lingüística que han rebut.

Finalment, en el darrer apartat es demana als enquestats que indiquin quin nivell de coneixement lingüístic autodeclaren. Consta de 13 ítems i combina les preguntes de resposta única i dicotòmica amb les preguntes de resposta en termes escalars. S'ha emprat una escala additiva de tipus Likert. Els mestres havien d'indicar quin nivell de coneixement lingüístic autodeclaraven pel que fa a les quatre habilitats lingüístiques bàsiques (parlar, entendre, llegir i escriure) i pel que fa als aspectes lingüístics concrets (pronúncia, gramàtica, ortografia i vocabulari). Hem utilitzat una variable qualitativa: "Molt bo", "Bo", "Regular" i "Dolent" que després, per analitzar-la, es convertí en una variable quantitativa: 1=Dolent, 2=Regular, 3=Bo, 4=Molt bo.

¹Prèviament, el qüestionari va ser lliurat a cinc mestres del CESAG i, varen invertir entre 8 i 9 minuts a contestar-lo.

Gràcies a aquesta segona eina es pot precisar molt més el nivell de coneixement.

Els qüestionaris consultats per crear el nostre han estat l'usat per Gustau Erill et al.(1992), i, sobretot , l'emprat per Joan Melià (1997).

2. Els coneixements lingüístics

2.1. Algunes precisions

Segons Torres (2005) “entenem per coneixement d’una llengua la capacitat que hom té de servir-se d’aquest idioma”. Mesurar el coneixement lingüístic d’una persona és una tasca molt complexa. Possiblement el mètode més acurat seria aquell que permetés obtenir el que es denomina un coneixement observat. En el nostre cas, a causa de ser una mostra nombrosa i un treball individual, era literalment impossible.

Sabem que les respostes no deixen de ser una opinió expressada pels mestres en relació amb les capacitats lingüístiques de si mateixos, condicionades també pel context, el grau de purisme o la pròpia autoestima, entre d’altres. I, sens dubte, per la situació de conflicte lingüístic que vivim. Per aquest punt de subjectivitat, les respostes s’hauran d’observar amb un cert grau de distanciament crític.

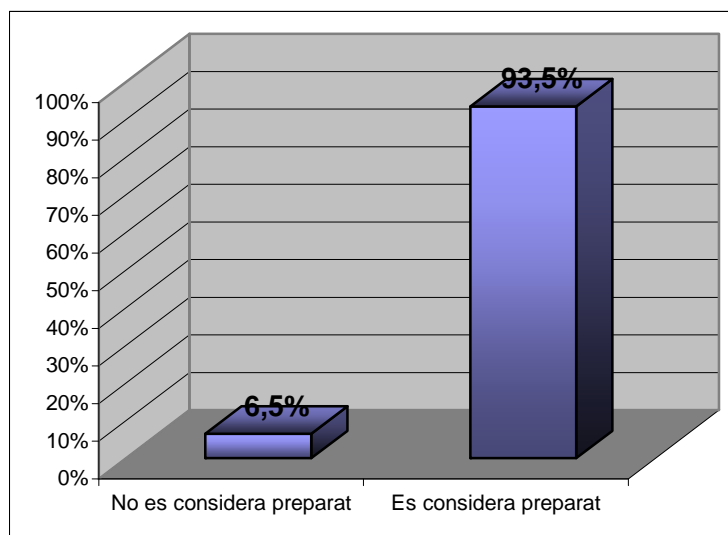
2.2. El coneixement del català

2.2.1. El coneixement global del català

2.2.1.1. El coneixement en termes dicotòmics

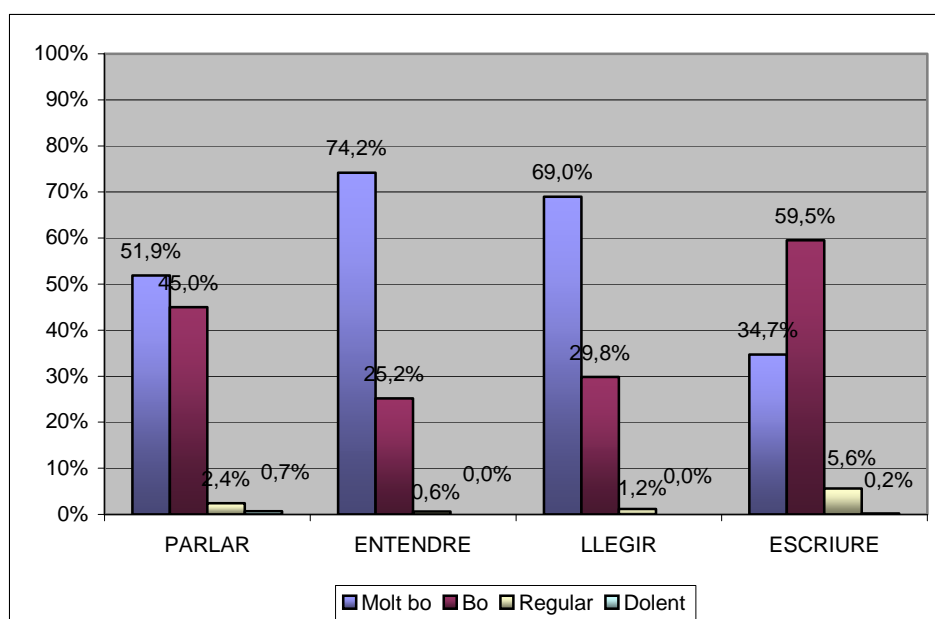
Com era previsible (veg. gràfic 1), els mestres de la mostra es consideren preparats —en un 93,5 per cent— per fer les classes en llengua catalana; la resta —un 6,5 per cent— no es considera preparat.

Malgrat que el percentatge dels que es consideren “no preparats” no és gaire alt, sí que és remarcable tenint en compte que exerceixen com a mestres d’Educació Primària.

Gràfic 1. Percentatge dels que es consideren preparats.

2.2.1.2. El coneixement en termes escalars

Gràfic 2. Percentatge global de la valoració de les habilitats lingüístiques bàsiques.

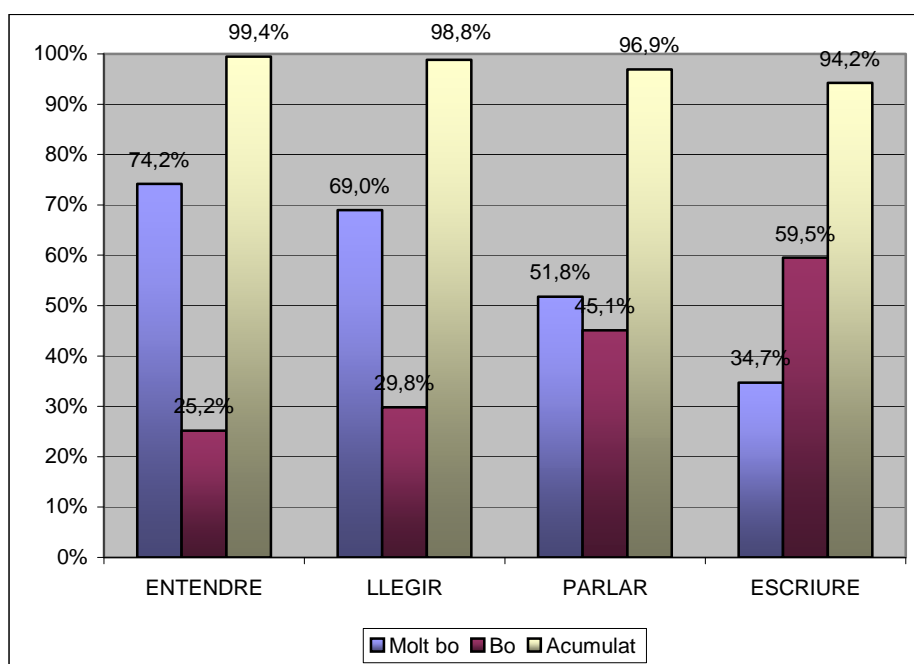
A la pregunta més general i dicotòmica, la majoria (recordem, un 93,5 per cent) es considerava preparat. En canvi, quan hem fet que s'autoavaluïn en termes escalars, dels quatre ítems proposats per a les habilitats lingüístiques bàsiques, l'opció "Molt bo" en cap cas assoleix un valor tan elevat. El màxim es troba en un 74,2 per cent en l'habilitat d'entendre i el mínim el trobam en l'habilitat d'escriure, que és l'única que no arriba al 50 per cent (veg. gràfic 2).

Tenint en compte la valoració “Molt bo”, la gradació de competència i el tant per cent corresponent, és el següent:

Entendre > llegir > parlar > escriure
74,2% 69% 51,8% 34,7%

I, si sumem les dues màximes valoracions positives “Molt bo” i “Bo”, no varia l'ordre però sí que ho fa, i considerablement, el tant per cent (veg. gràfic 3).

Entendre > llegir > parlar > escriure
99,4% 98,8% 96,9% 94,2%

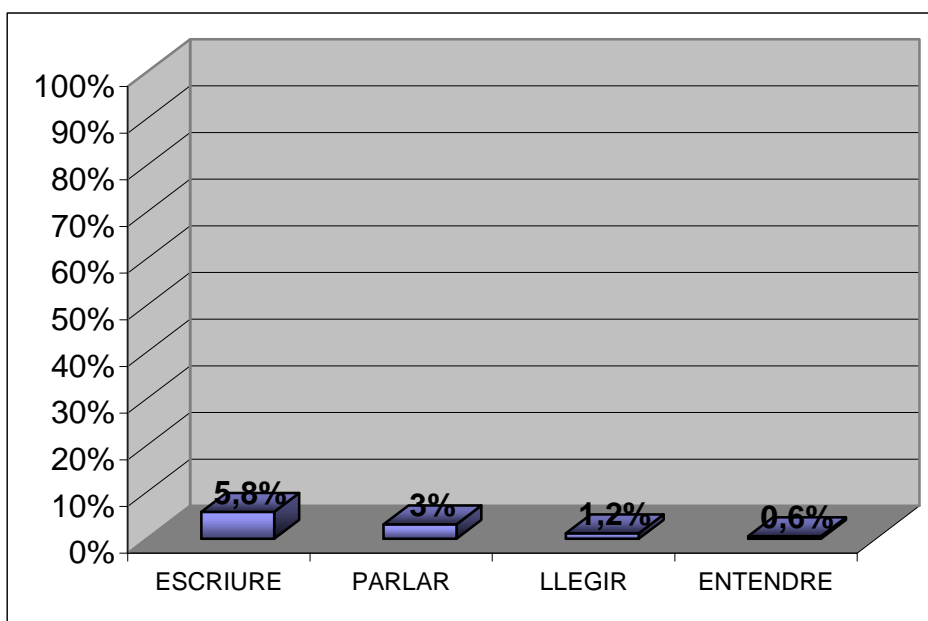

Gràfic 3. Valoració de “Molt bo”, “Bo” i acumulada per a les habilitats lingüístiques bàsiques.

Pel que fa a l'opció “Dolent”, el resultat és nul referent a l'habilitat d'entendre i a l'habilitat de llegir. Apareix en uns nivells mínims pel que fa a l'habilitat de parlar (0,8 per cent) i escriure (0,2 per cent).

Si suméssim, en aquest cas, les dues valoracions negatives “Regular” i “Dolent” (veg. gràfic 4), la gradació de competències i el tant per cent corresponent varien. Seria el següent:

Escriure > parlar > llegir > entendre
5,8% 3,1% 1,2% 0,6%

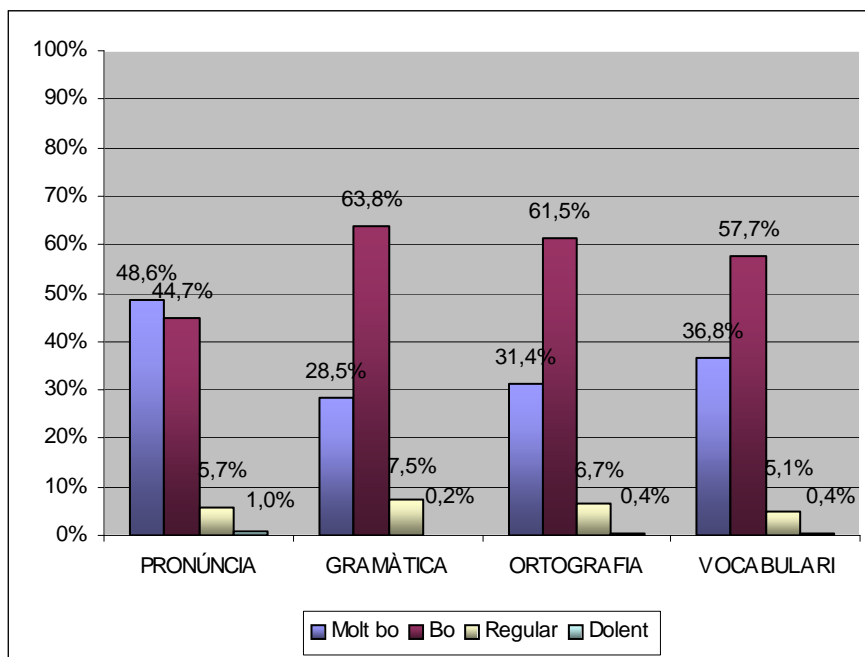

Gràfic 4. Valoració acumulada de "Dolent" i "Regular" per a les habilitats lingüístiques bàsiques.

La pregunta següent del qüestionari volia mesurar aspectes més concrets, com són: pronúncia, gramàtica, ortografia i vocabulari. El nivell de resposta també es dividia en quatre ítems (Molt bo, Bo, Regular, Dolent).

Si en les habilitats lingüístiques bàsiques generals, excepte l'habilitat d'escriure (34,7%), l'opció màxima superava el 50 per cent, pel que fa a aquests aspectes concrets no s'arriba al mateix percentatge en cap cas.

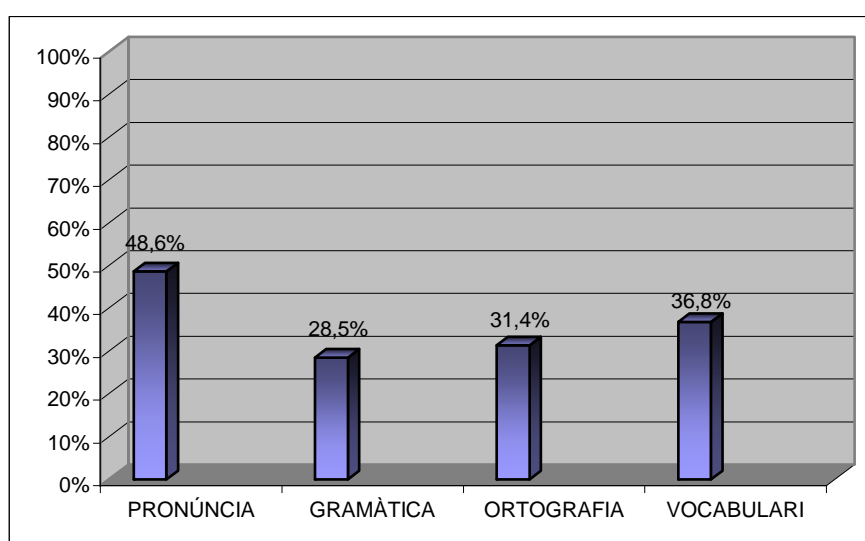
L'aspecte que més s'hi aproxima és la pronúncia amb un 48,6 per cent, i el que més se n'allunya és la gramàtica amb un 28,5 per cent (veg. gràfic 5).

Gràfic 5. Percentatge global de la valoració dels aspectes lingüístics concrets.

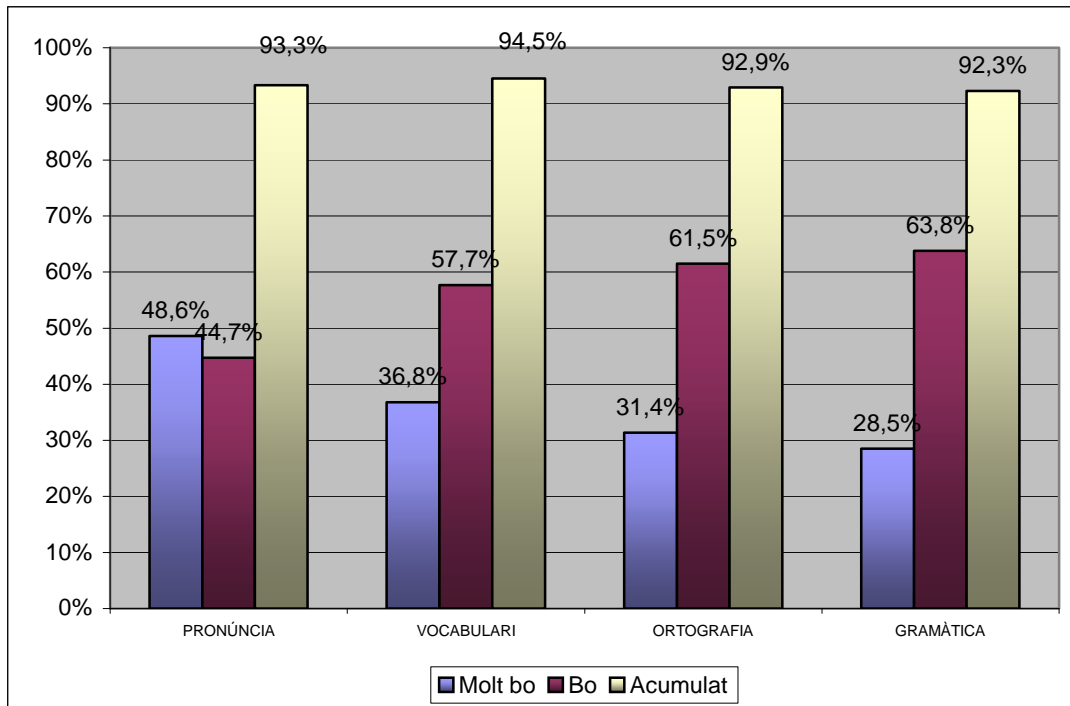
Tenint en compte l'opció màxima "Molt bo", la gradació i el tant per cent corresponent seria el següent:

Pronúncia > vocabulari > ortografia > gramàtica
48,6% 36,8% 31,4% 28,5%

Gràfic 6. Valoració de "Molt bo" en els aspectes lingüístics concrets.

I, si sumem les dues valoracions positives (“Molt bo” i “Bo”), el tant per cent augmenta considerablement, i se situa en uns nivells molt elevats. En tots els casos supera el 92 per cent (veg. gràfic 7).

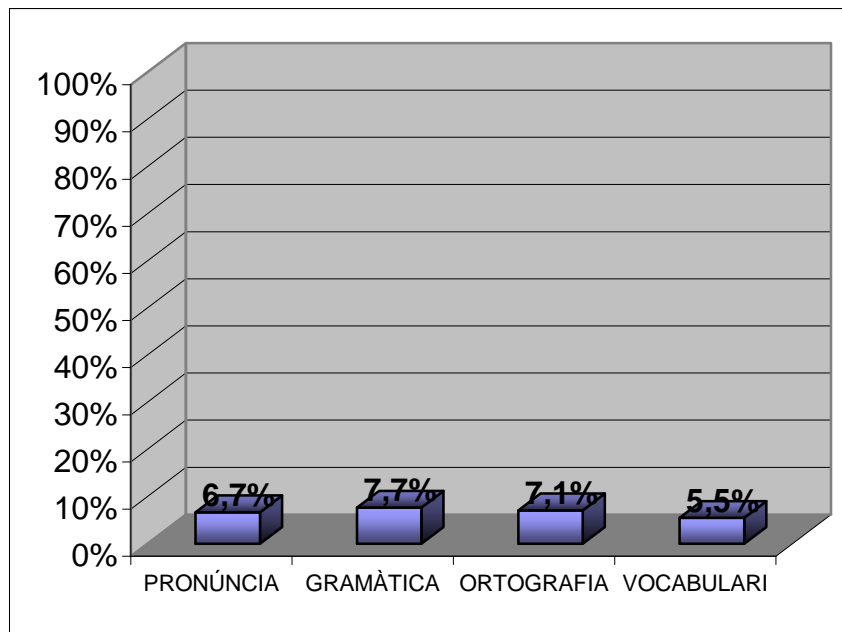
Gràfic 7. Valoració de “Bo”, “Molt bo” i acumulada per als aspectes lingüístics concrets.

Així mateix, es produeix un canvi d'ordre: l'aspecte del “vocabulari” passa a ser el més valorat.

L'opció “Dolent” és present en tots els aspectes analitzats però amb valors mínims, només arriba a l'1 per cent en el cas de la pronúncia, que, contràriament, és l'aspecte més puntuat amb l'opció màxima.

Si suméssim les dues valoracions negatives “Regular” i “Dolent” (veg. gràfic 8), la gradació i el percentatge corresponent seria el següent:

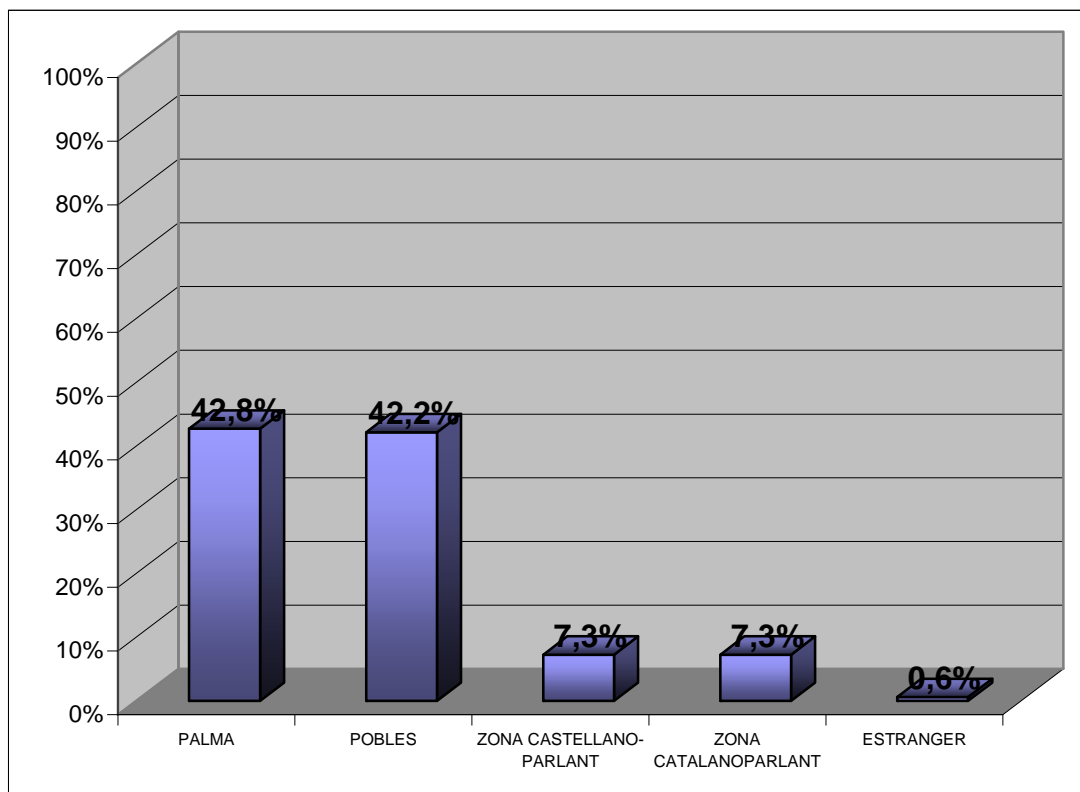
Gramàtica > ortografia > pronúncia > vocabulari			
7,7%	7,1%	6,7%	5,5%

Gràfic 8. Valoració acumulada de “Regular” i “Dolent” per als aspectes lingüístics concrets.

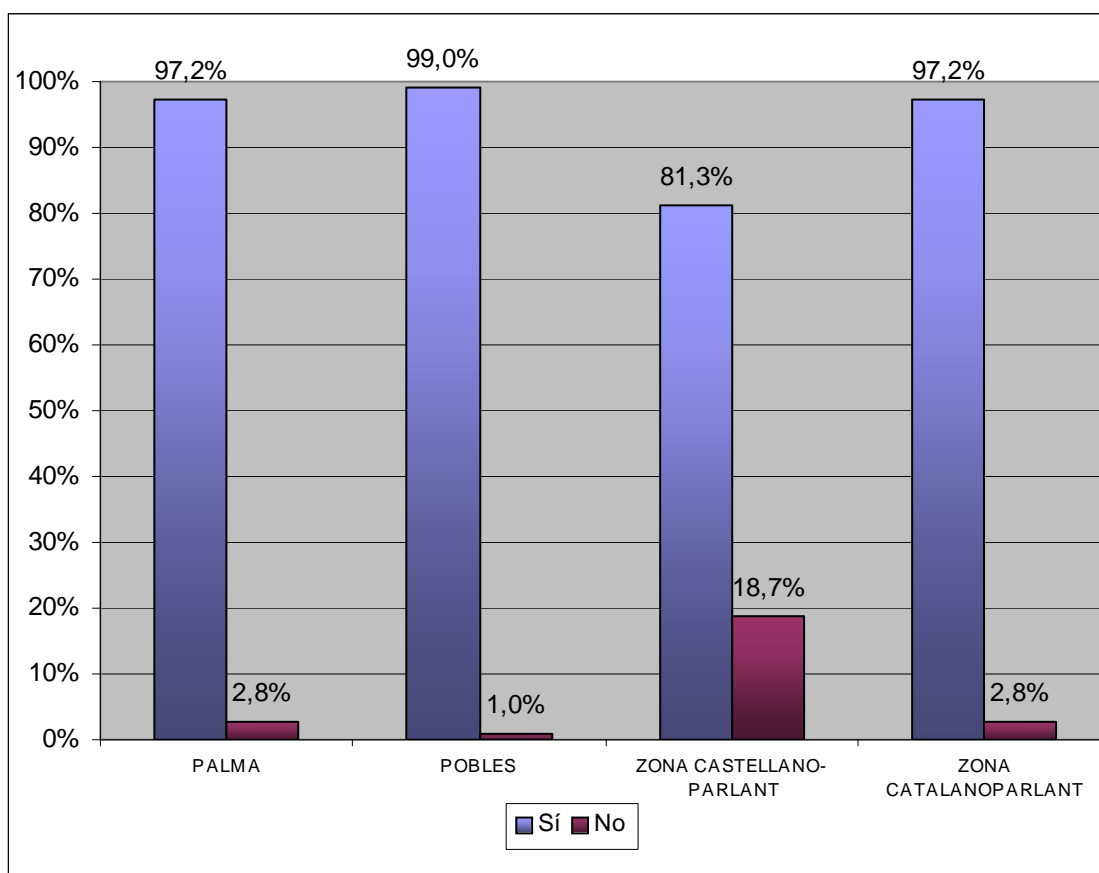
2.2.2. La distribució social dels coneixements del català

2.2.2.1. Coneixement del català i origen

Gràfic 9. Percentatge dels enquestats per lloc de naixement.

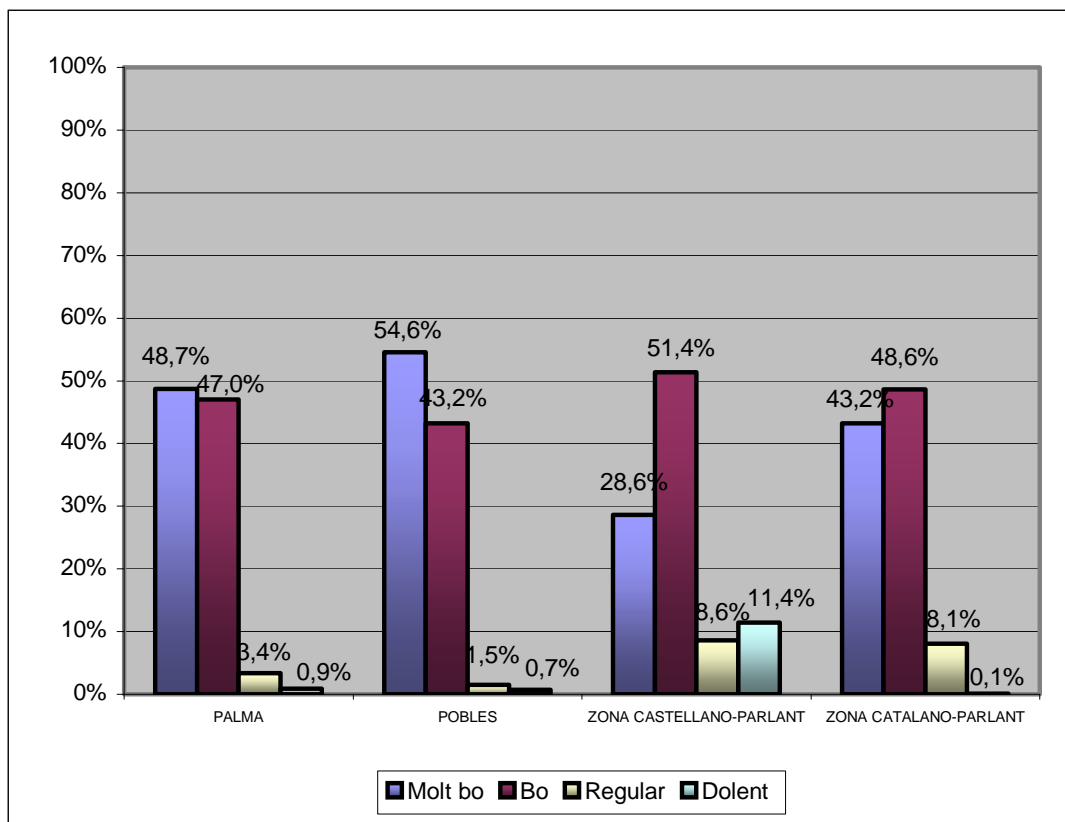
Bona part dels mestres enquestats són originaris de l'illa de Mallorca (veg. gràfic 9) i, tenint en compte el conjunt de la mostra, provenen majoritàriament de territoris catalanòfons. Pel que fa als nascuts a l'illa de Mallorca, hem diferenciat els que viuen a Palma i els que viuen a pobles. Per zona catalanoparlant hem inclòs els nascuts a Menorca, Eivissa, Catalunya i País Valencià. El subgrup dels nascuts a l'estranger només representa el 0,6 per cent de la mostra i, per això, no el tindrem en compte en el nostre estudi.

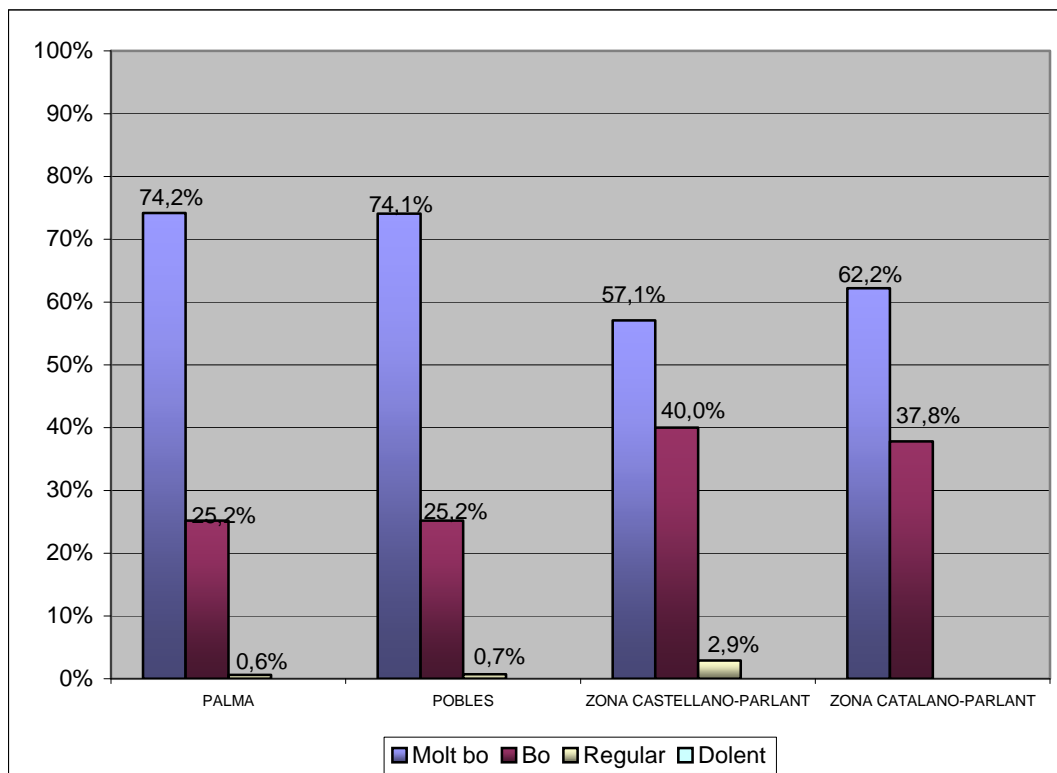
Gràfic 10. Percentatge dels que es consideren preparats per lloc de naixement.

Tal com pot observar-se al gràfic 10 que respon a la pregunta: “Et consideres preparat per fer les classes en llengua catalana?”, tots els subgrups es consideren majoritàriament preparats. El que es considera més preparat és el subgrup dels nascuts a pobles, seguit dels nascuts a zona catalanoparlant i dels nascuts a Palma i, finalment, els nascuts a zona castellanoparlant.

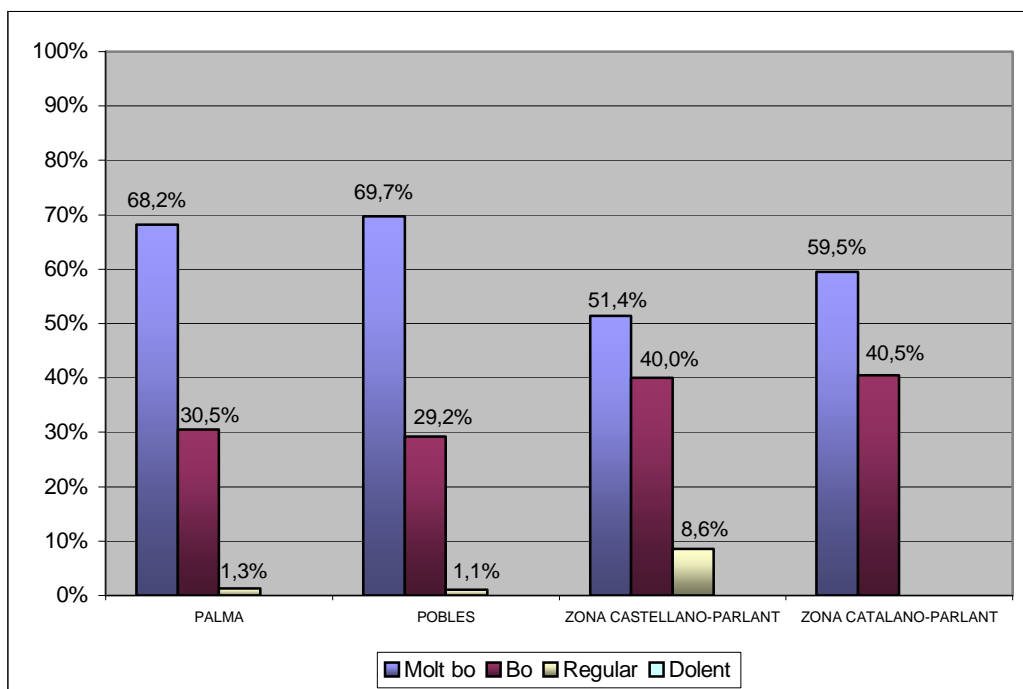
Els nivells de coneixement, tant pel que fa a les quatre habilitats lingüístiques bàsiques (parlar, entendre, llegir i escriure), com als aspectes lingüístics concrets (pronúncia, gramàtica, ortografia i vocabulari), són relativament elevats, en general, en tots els subgrups (veg. gràfics 11 a 18).

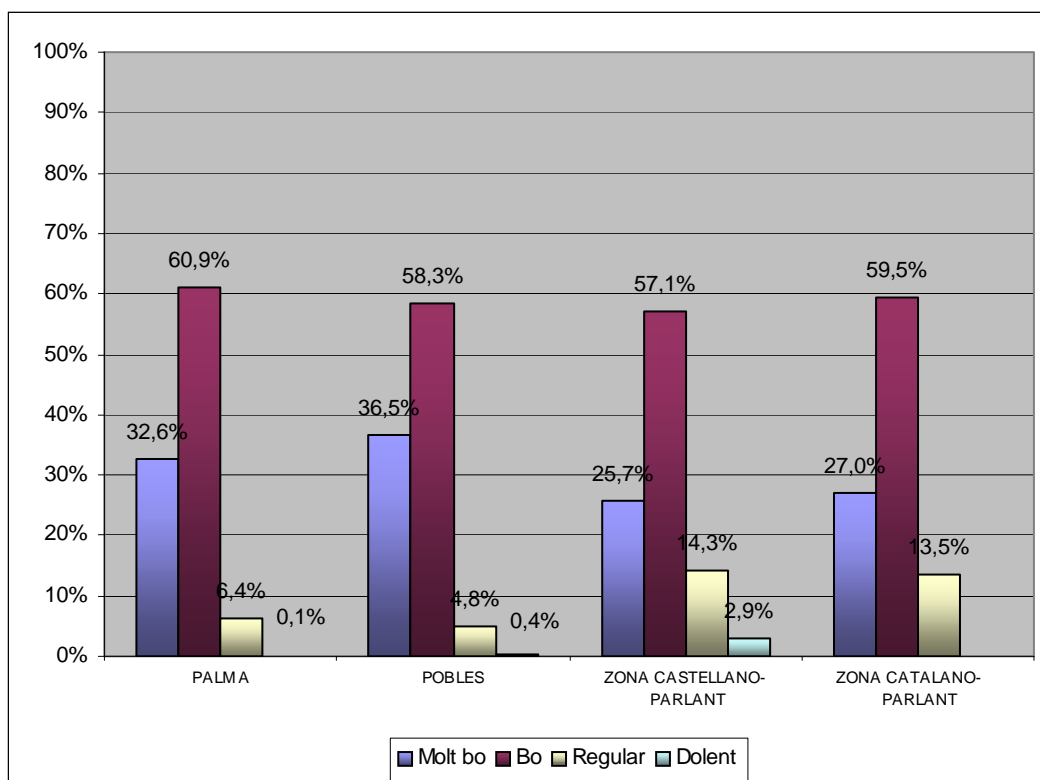
Gràfic 11. Valoració de l'habilitat lingüística bàsica de parlar per lloc de naixement.

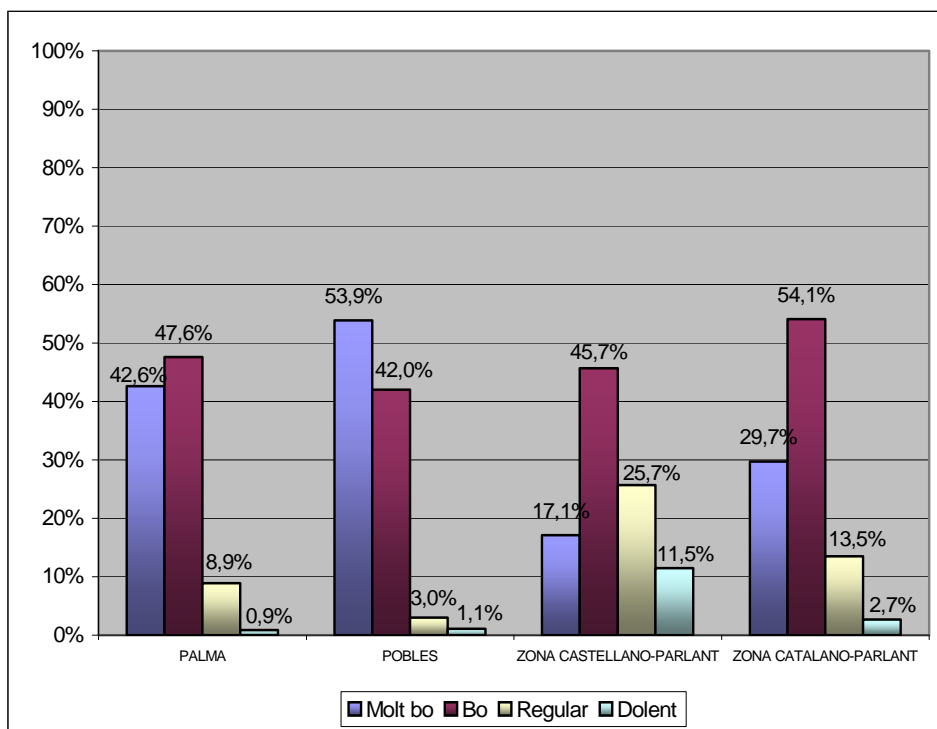
Gràfic 12. Valoració de l'habilitat lingüística bàsica d'entendre per lloc de naixement.

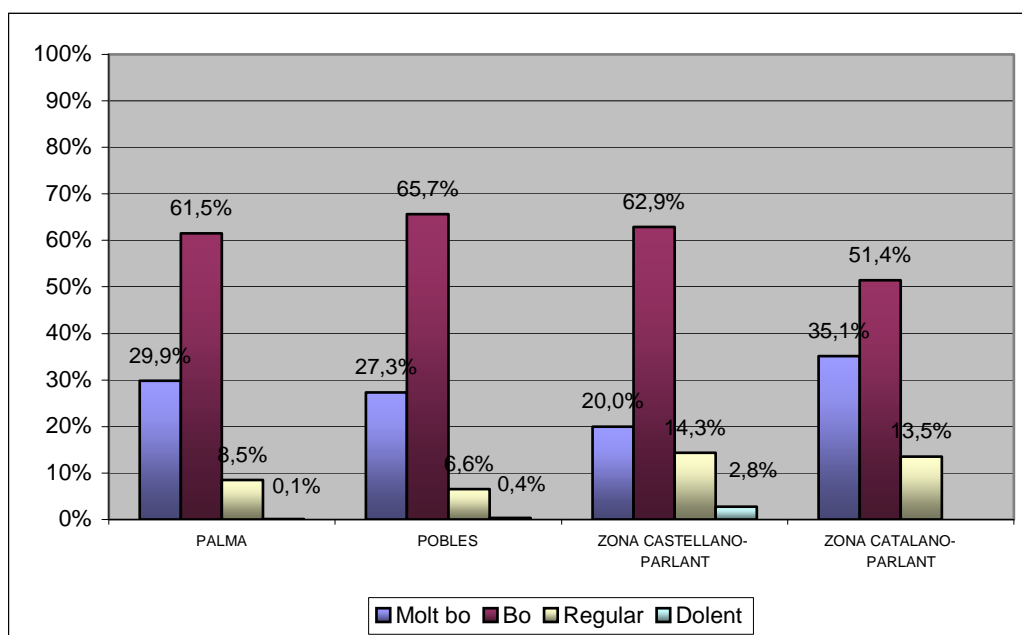
Gràfic 13. Valoració de l'habilitat lingüística bàsica de llegir per lloc de naixement.

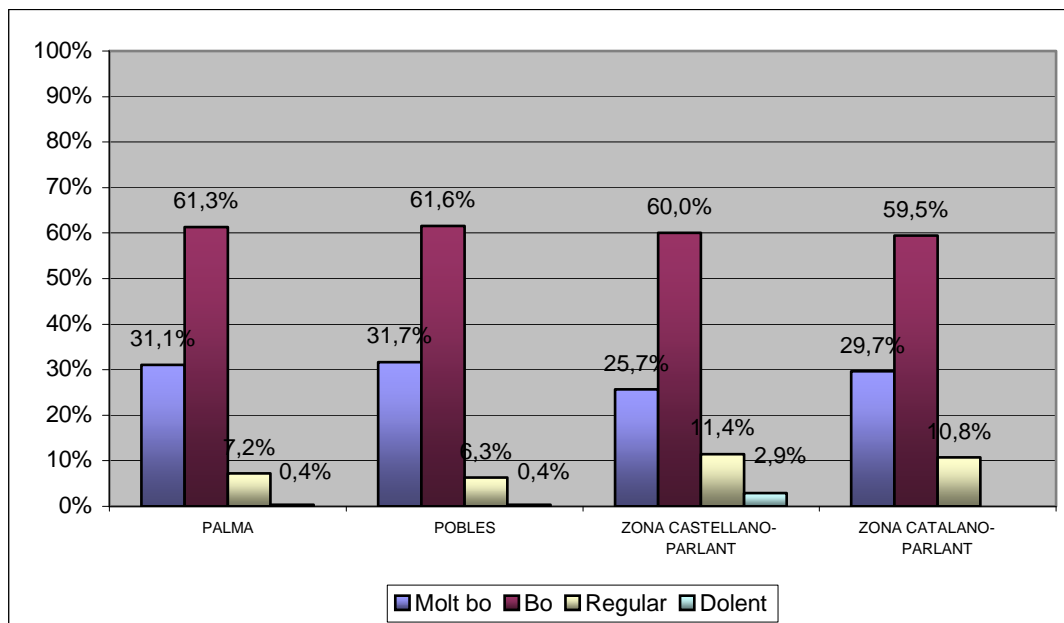
Gràfic 14. Valoració de l'habilitat lingüística bàsica d'escriure per lloc de naixement.

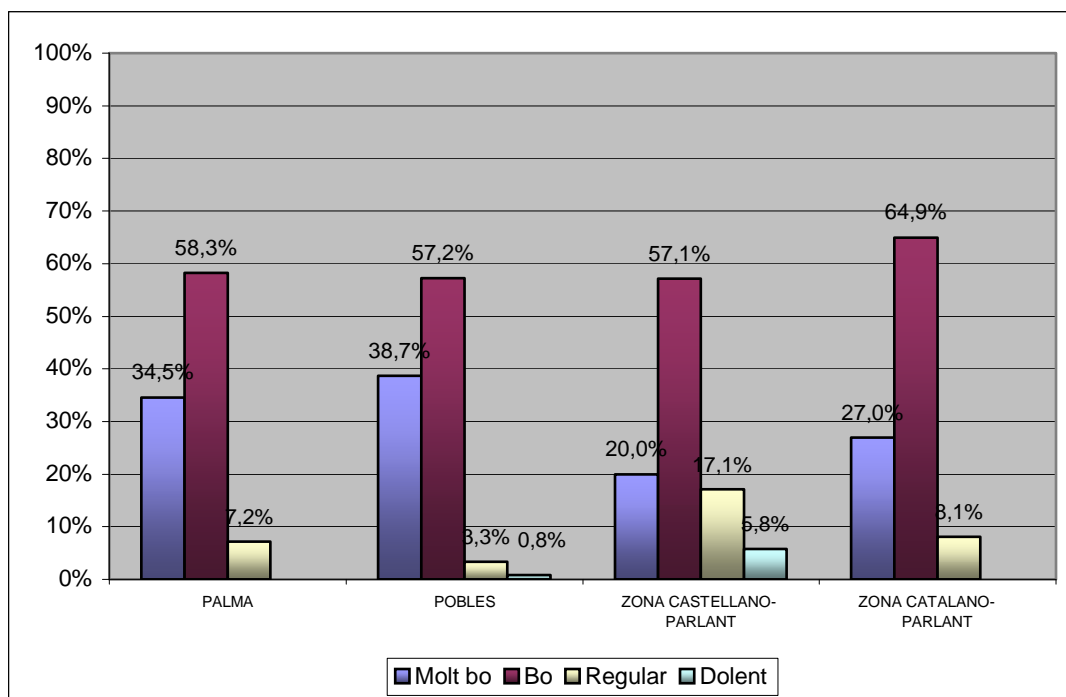
Gràfic 15. Valoració de l'aspecte lingüístic concret de la pronúncia per lloc de naixement.

Gràfic. 16. Valoració de l'aspecte lingüístic de la gramàtica per lloc de naixement.

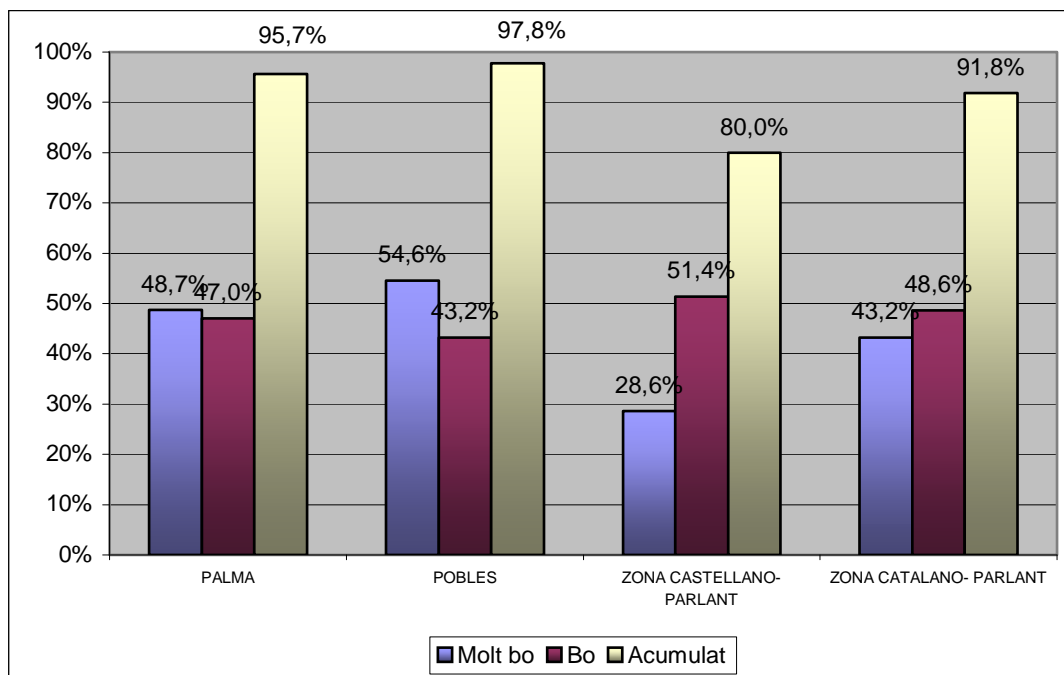

Gràfic 17. Valoració de l'aspecte lingüístic concret de l'ortografia per lloc de naixement.

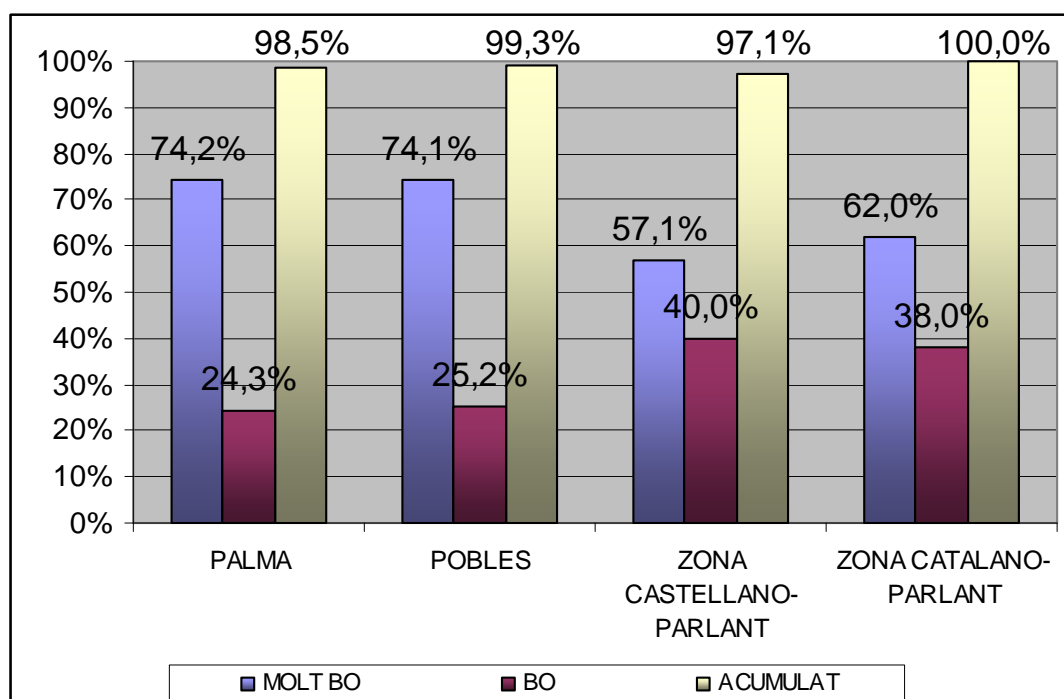
Gràfic 18. Valoració de l'aspecte lingüístic concret del vocabulari per lloc de naixement.

De fet —considerant les quatre habilitats lingüístiques bàsiques— si sumem les dues màximes opcions positives “Molt bo” i “Bo” (veg. gràfic 19), ens trobem que el tant per cent més baix és de 80 (que fa referència a l’habilitat de parlar del subgrup dels nascuts a la zona castellanoparlant).

Gràfic 19. Valoració de “Molt bo”, “Bo” i acumulada per a l’habilitat lingüística bàsica de parlar per lloc de naixement.

En canvi, (veg. gràfic 20) la puntuació més alta fa referència a l'habilitat d'entendre del subgrup dels nascuts a la zona catalanoparlant amb un 100 per cent si sumem les dues màximes opcions positives "Molt bo" i "Bo".

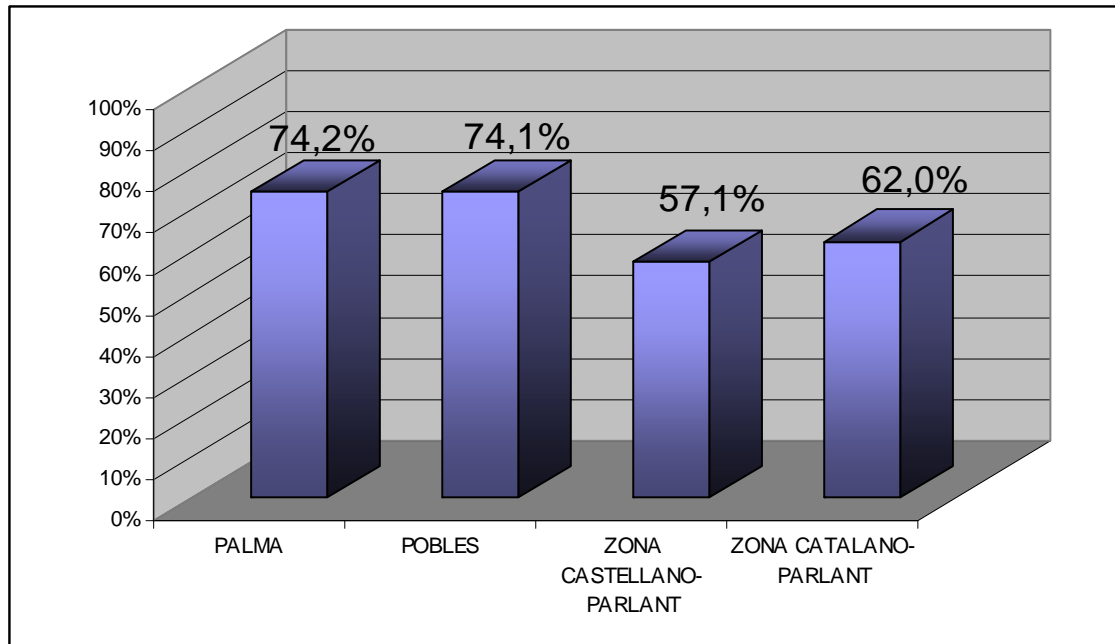

Gràfic 20. Valoració de "Molt bo", "Bo" i acumulada per a l'habilitat lingüística bàsica d'entendre per lloc de naixement.

Ara bé, l'opció màxima "Molt bo" relacionada amb les habilitats lingüístiques bàsiques (veg. gràfic 21) no supera el 74,2 per cent, que fa referència a l'habilitat d'entendre del subgrup dels nascuts a Palma.

La gradació de competència lingüística pel que fa a les quatre habilitats lingüístiques bàsiques i tenint en compte l'opció màxima, és la mateixa en tots els subgrups, malgrat la diferència en tants per cent:

Entendre > llegir > parlar > escriure

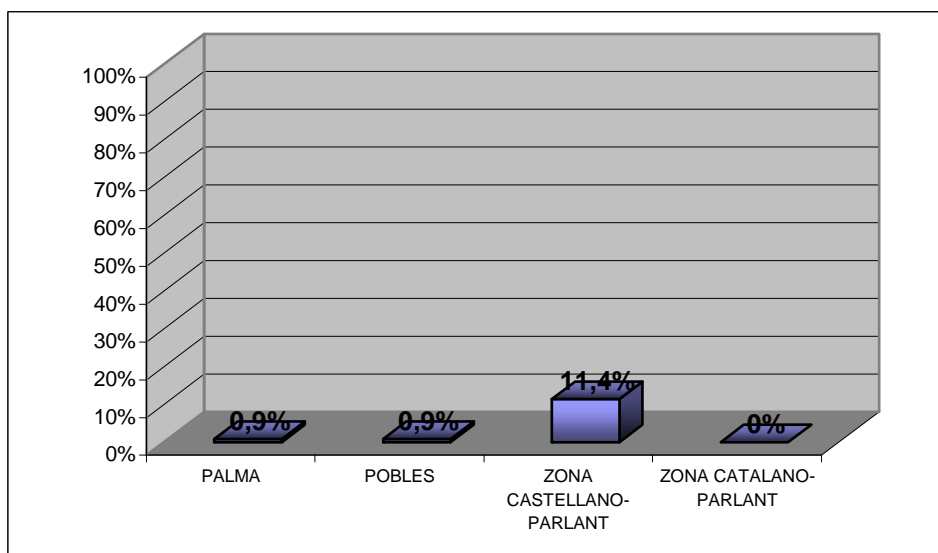

Gràfic 21. Valoració de "Molt bo" en l'habilitat lingüística bàsica d'entendre per lloc de naixement.

I, si sumem les dues valoracions màximes, l'únic subgrup que varia l'ordre és el de zona castellanoparlant. L'ordre esdevé el següent:

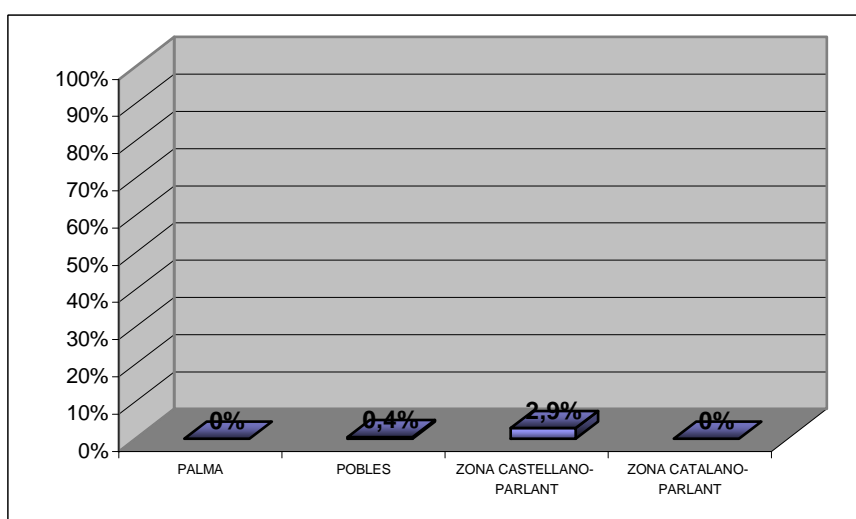
Entendre > llegir > escriure > parlar

Rere l'aparent igualtat entre tots els subgrups s'hi amaguen certes diferències (veg. gràfic 22), sobretot en la capacitat d'expressar-se en català, ja que el subgrup dels nascuts a la zona castellanoparlant arriba a un 11,4 per cent a l'opció de "Dolent", quan la resta de subgrups presenten o bé un nivell nul (zona catalanoparlant) o bé no supera el 0,9 per cent (Palma i pobles).

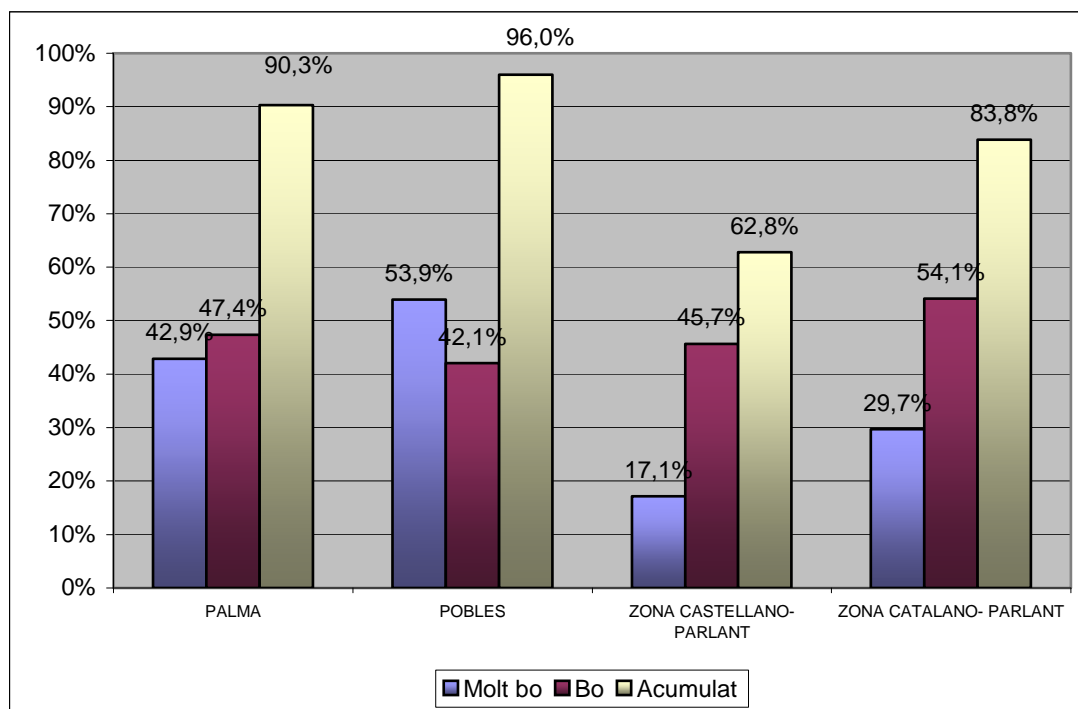
Gràfic 22. Valoració de "Dolent" en l'habilitat lingüística bàsica de parlar per lloc de naixement.

Pel que fa a l'habilitat d'escriure, també en aquest cas els nascuts a la zona castellanoparlant presenten, (veg. gràfic 23) malgrat que en un nivell molt baix, un percentatge major pel que fa a l'opció "Dolent", concretament un 2,9 per cent, quan la resta de subgrups presenten o bé un nivell nul (Palma i zona catalanoparlant) o bé no supera el 0,4 per cent (pobles). Hem de dir, també, que pel que fa a aquesta habilitat, la d'escriure, el subgrup de la zona catalanoparlant s'aproxima a la valoració del subgrup de la zona castellanoparlant, només amb una diferència superior de 3,7 punts.

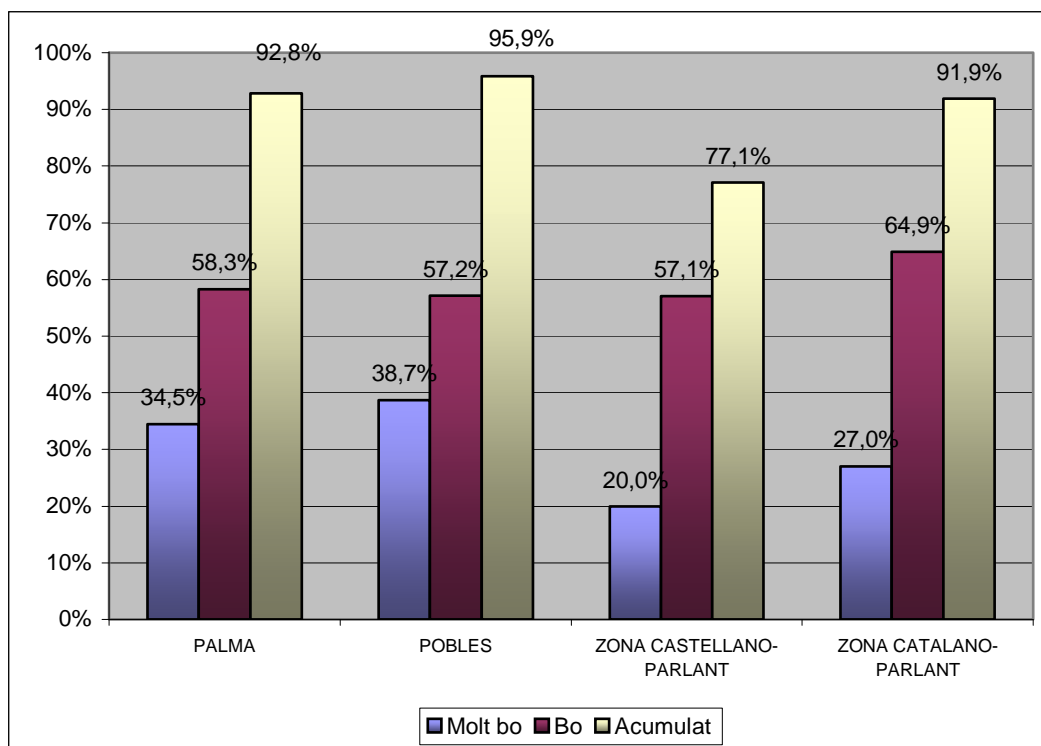

Gràfic 23. Valoració de "Dolent" en l'habilitat lingüística bàsica d'escriure per lloc de naixement.

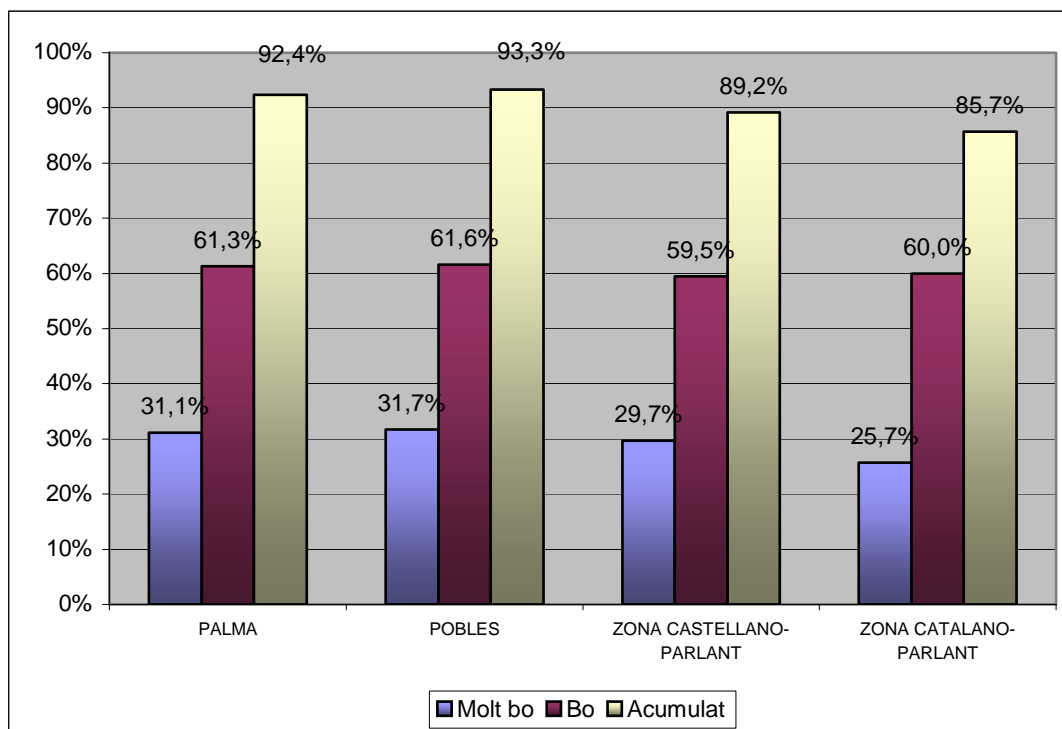
Tenint en compte les dues valoracions màximes atorgades a les quatre habilitats lingüístiques, el subgrup que s'autoavalua amb puntuacions més elevades és el de nascuts a pobles, seguit dels nascuts a Palma, dels nascuts a zona catalanoparlant i, finalment, dels nascuts a zona castellanoparlant.

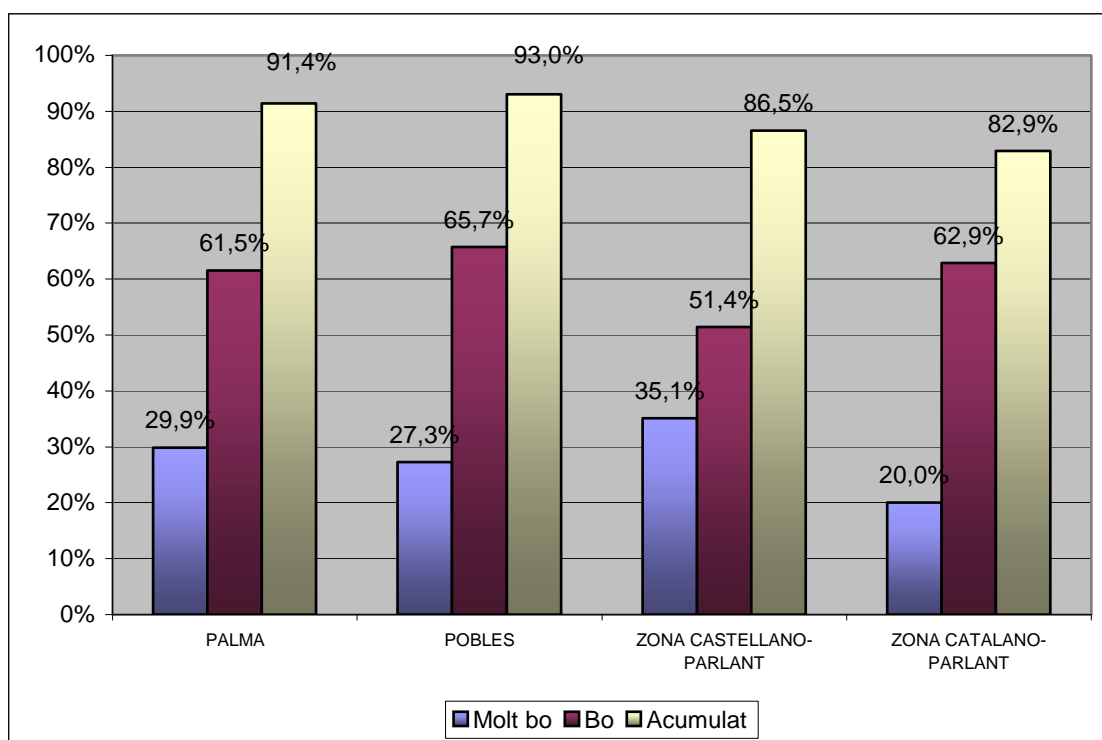
Gràfic 24. Valoració de "Molt bo", "Bo" i acumulada per a l'aspecte lingüístic concret de la pronúncia per lloc de naixement.

Gràfic 25. Valoració de "Molt bo", "Bo" i acumulada per a l'aspecte lingüístic concret del vocabulari per lloc de naixement.

Gràfic 26. Valoració de "Molt bo", "Bo" i acumulada per a l'aspecte lingüístic concret de l'ortografia per lloc de naixement.

Gràfic 27. Valoració de "Molt bo", "Bo" i acumulada per a l'aspecte lingüístic concret de la gramàtica per lloc de naixement.

Si analitzem els aspectes lingüístics concrets (veg. gràfic 24 a 27), tenint en compte l'opció màxima, el tant per cent més elevat només arriba a un 53,9 per cent (concretament l'aspecte pronúncia del subgrup de nascuts a pobles) i el tant per cent més baix, un 17,1 per cent (l'aspecte pronúncia del subgrup dels nascuts a zona castellanoparlant).

I, si sumem les dues valoracions positives (veg. gràfic 25), les gradacions només coincideixen entre els nascuts a Palma i a la zona catalanoparlant, malgrat la diferència dels tants per cent. La gradació i el tant per cent corresponent és el següent:

	Vocabulari	ortografia	gramàtica	pronúncia
Palma	92,8%	92,4%	91,4%	90,3%
Zona catalanoparlant	91,9%	89,2%	86,5%	83,8%

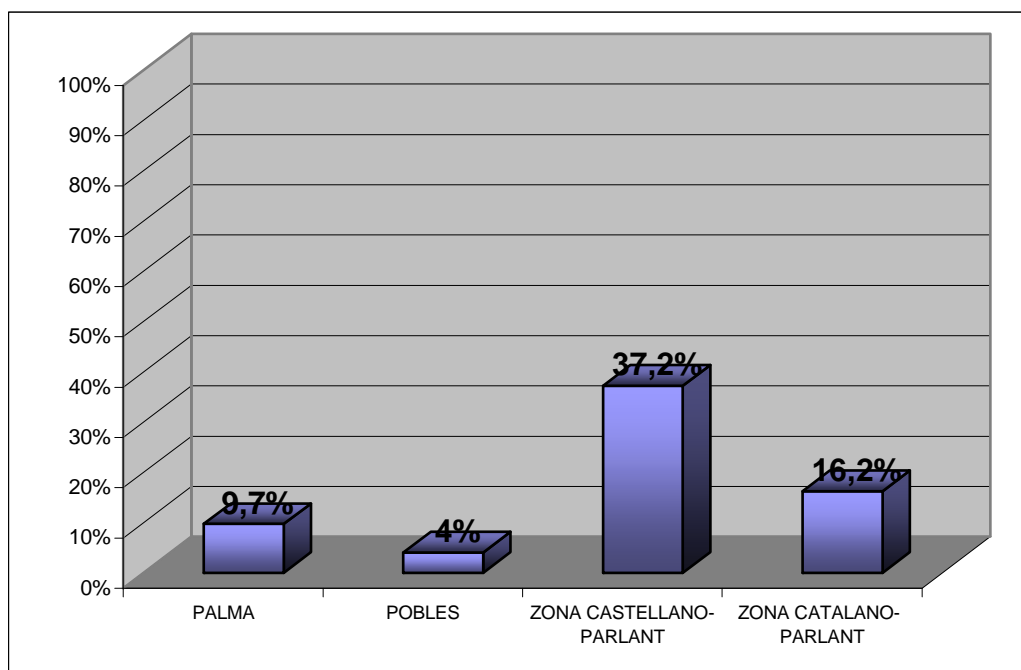
La gradació i el tant per cent corresponent del subgrup de pobles és el següent:

Pronúncia > vocabulari > ortografia > gramàtica			
96%	95,9%	93,3%	93%

I, finalment, la gradació i el tant per cent corresponent de la zona castellanoparlant:

Ortografia > gramàtica > vocabulari > pronúncia			
85,7%	82,9%	77,1%	62,8%

Fixem-nos, doncs, que si sumem les opcions “Dolent” i “Regular” en tots els subgrups el resultat és positiu. S’arriba a un mínim de 4 per cent (concretament l’aspecte de vocabulari dels nascuts a pobles) i un màxim de 37,2 per cent (l’aspecte de pronúncia dels nascuts a zona castellanoparlant) (veg. gràfic 28).

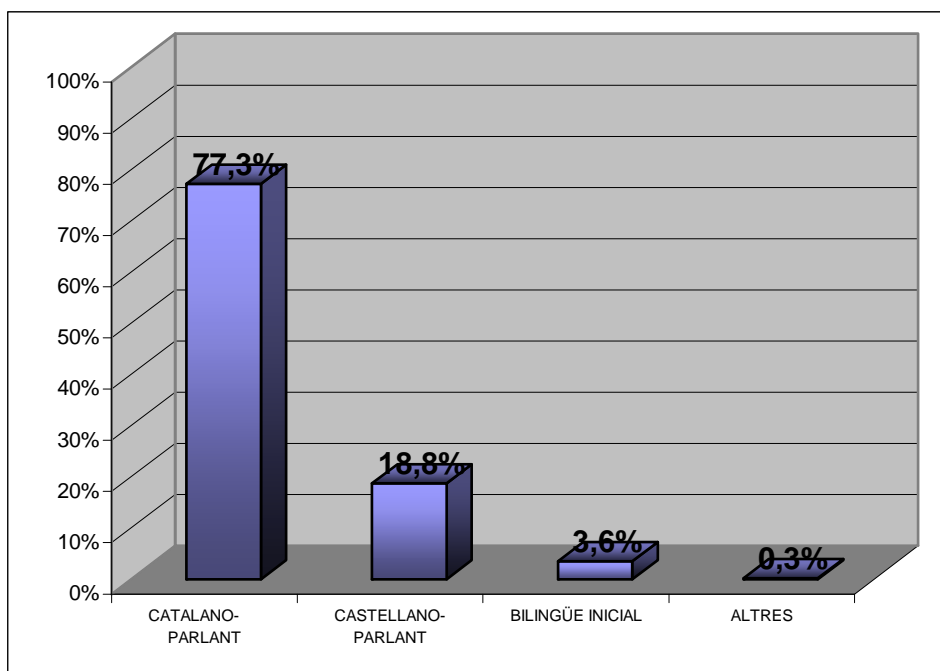
Gràfic 28. Valoració acumulada de “Dolent” i “Regular” per a l’aspecte lingüístic concret de la pronúncia per lloc de naixement.

Veiem com el subgrup que s’autoavalua millor és el dels nascuts a pobles, seguit dels nascuts a Palma, dels nascuts a zona catalanoparlant i, finalment, dels nascuts a zona castellanoparlant.

2.2.2.2. Coneixement del català i llengua inicial.

Tenint en compte la llengua inicial hem delimitat quatre subgrups:

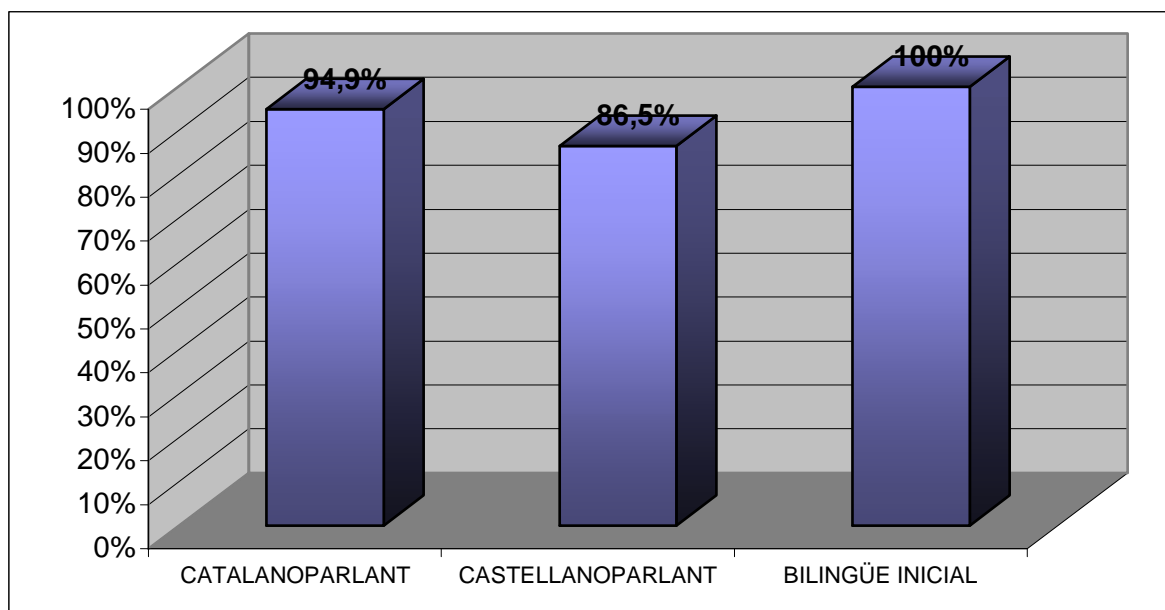
- Primer, els qui han adquirit la llengua catalana en família —parlaríem de catalanoparlants inicials.
- Segon, els qui han adquirit la llengua catalana en companyia de la castellana parlaríem de bilingües inicials.
- Tercer, els qui han adquirit com a llengua inicial la castellana —parlaríem de castellanoparlants.
- Quart, el subgrup d'altres llengües.²

Gràfic 29. Percentatge dels enquestats per llengua inicial.

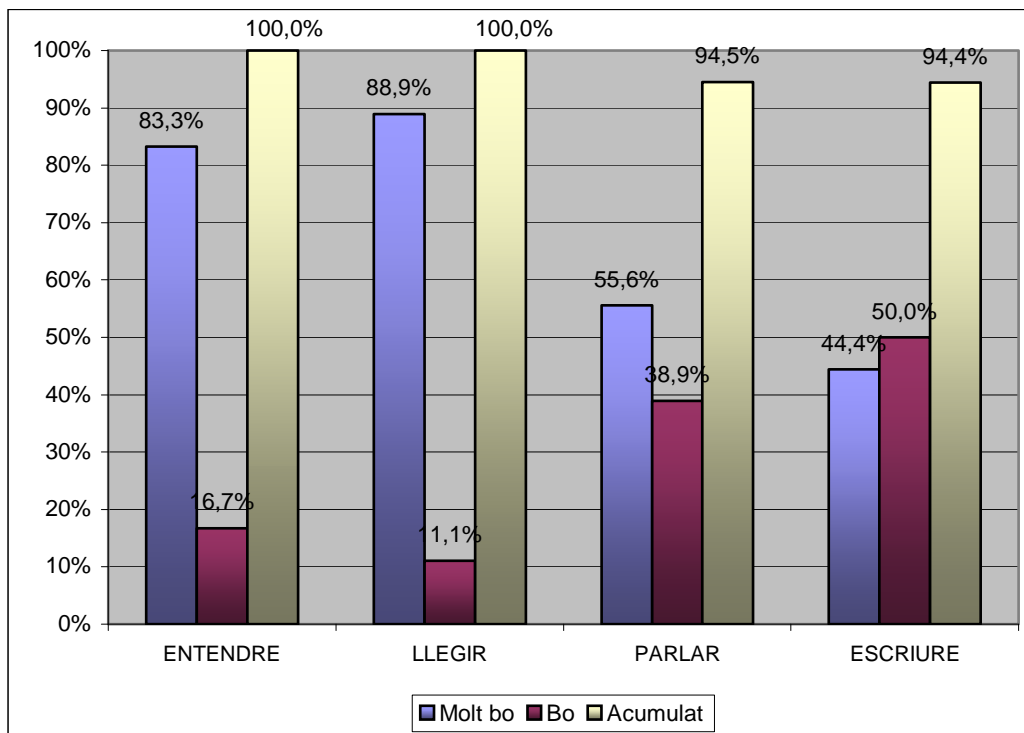
El subgrup majoritari de la mostra és representat pels catalanoparlants inicials (veg. gràfic 29).

² Aquest subgrup només representa el 0,3 per cent de la mostra i per aquest motiu no el tindrem en compte.

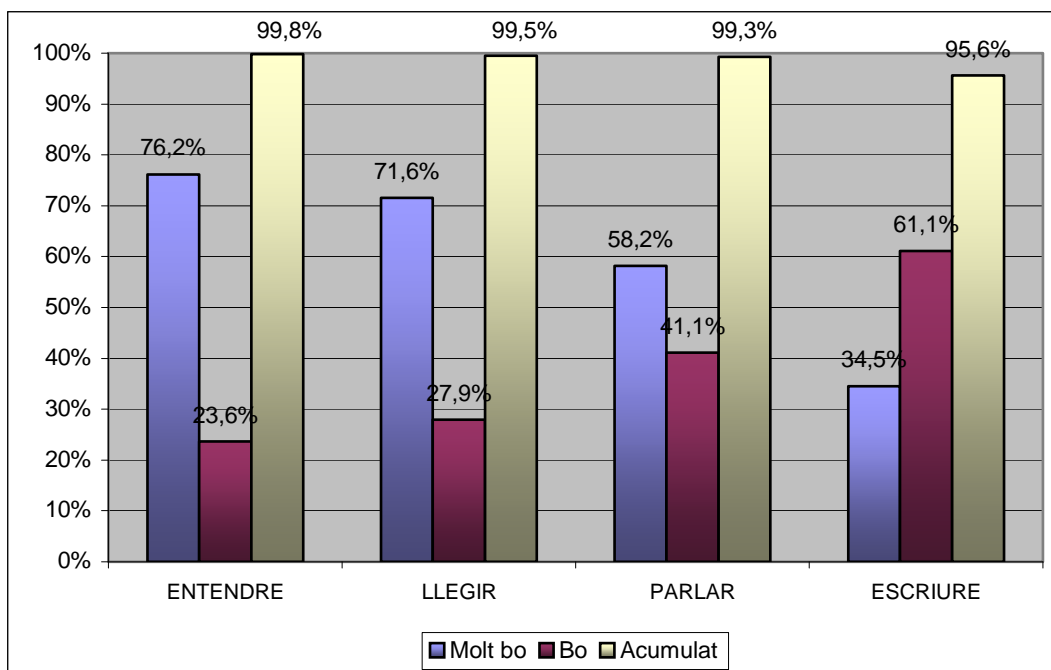

Gràfic 30. Percentatge dels qui es consideren preparats per llengua inicial.

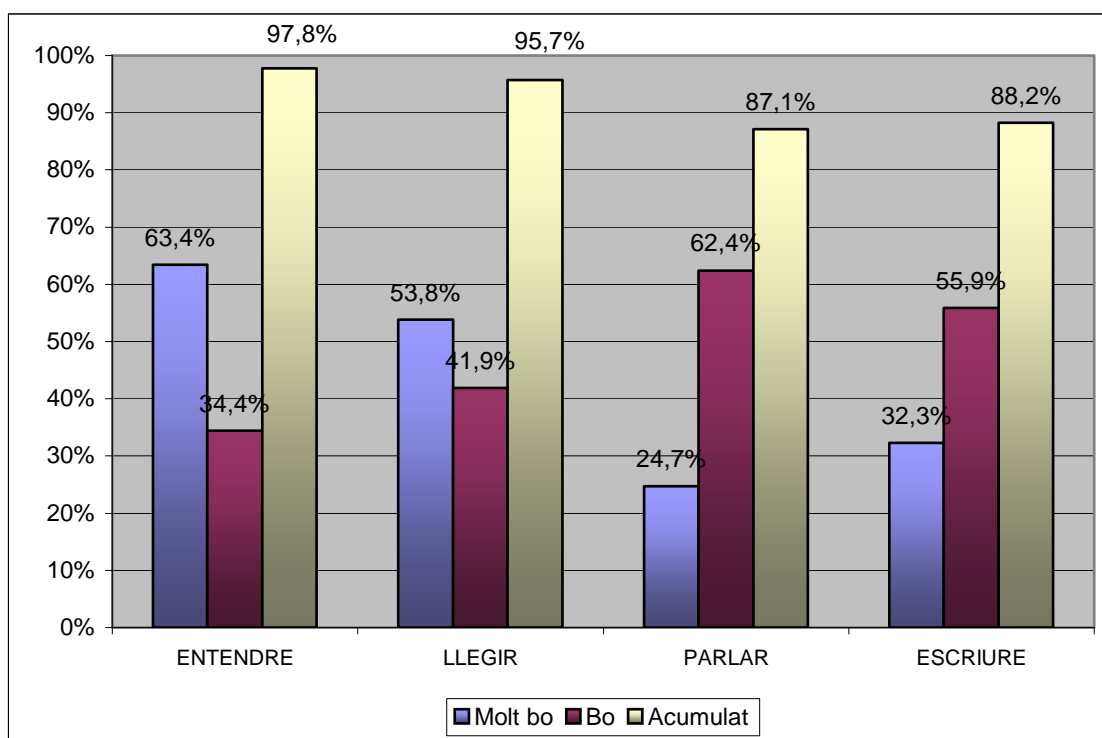
Pel que fa a la pregunta que els demanava si es consideraven preparats o no per fer les classes en llengua catalana, els parlants que tenen la llengua castellana com a llengua inicial se situen per sota dels altres dos subgrups amb una diferència de 13,5 punts percentuals— respecte al subgrup bilingüe inicial que és qui s'ha autoavaluat amb 100 per cent. Aquest subgrup bilingüe inicial se situa per sobre del subgrup de catalanoparlants inicials, amb una diferència de 5,1 punts (veg. gràfic 30).

Gràfic 31. Valoració de "Molt bo", "Bo" i acumulada del Grup Bilingüe per a les habilitats lingüístiques bàsiques.

Gràfic 32. Valoració de "Molt bo", "Bo" i acumulada del Grup Catalanoparlant per a les habilitats lingüístiques bàsiques.

Gràfic 33. Valoració de "Molt bo", "Bo" i acumulada del Grup Castellanoparlant per a les habilitats lingüístiques bàsiques.

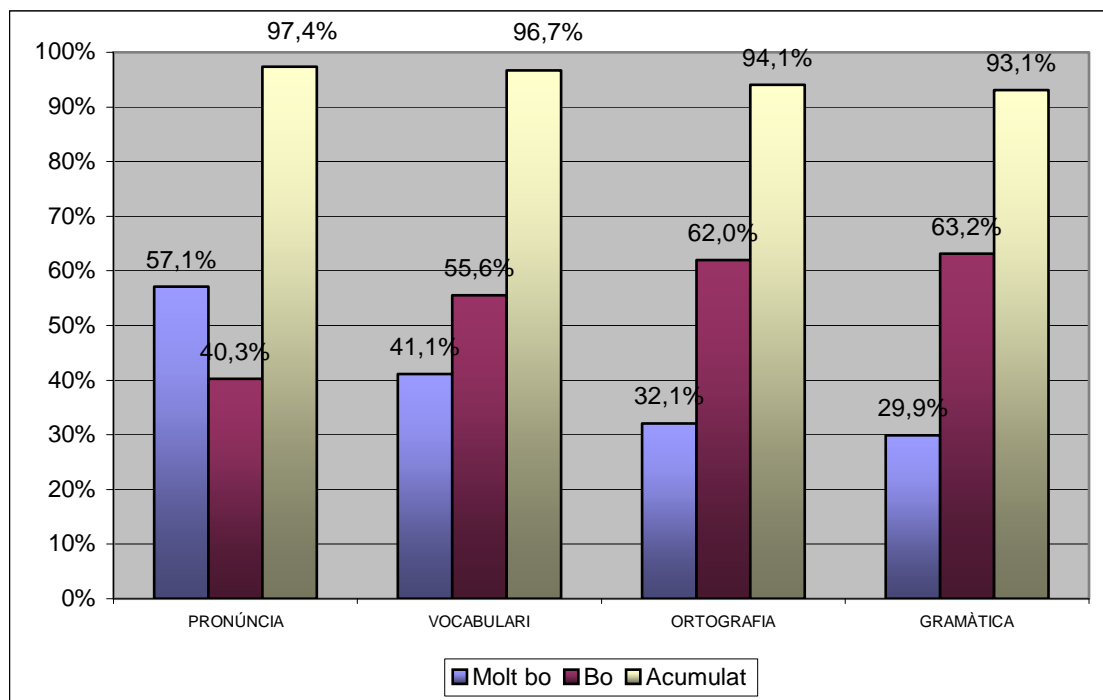
Quan hem fet que s'autoavaluïn en termes escalars el nivell, pel que fa a les habilitats lingüístiques bàsiques —tenint en compte l'opció "Molt bo"—, ens mostra que el subgrup bilingüe inicial obté uns resultats més elevats en relació als altres dos subgrups gairebé en totes les habilitats (excepte l'habilitat de parlar, que se situa 1,6 punts per sota del subgrup catalanoparlant inicial). Mentre que els castellanoparlants inicials puntuen molt per sota dels altres dos subgrups, sobretot pel que fa a les habilitats productives (veg. gràfic 31-33).

Si sumem les dues valoracions positives “ Molt bo” i “Bo”, les gradacions dels tres subgrups i el tant per cent corresponent és el següent:

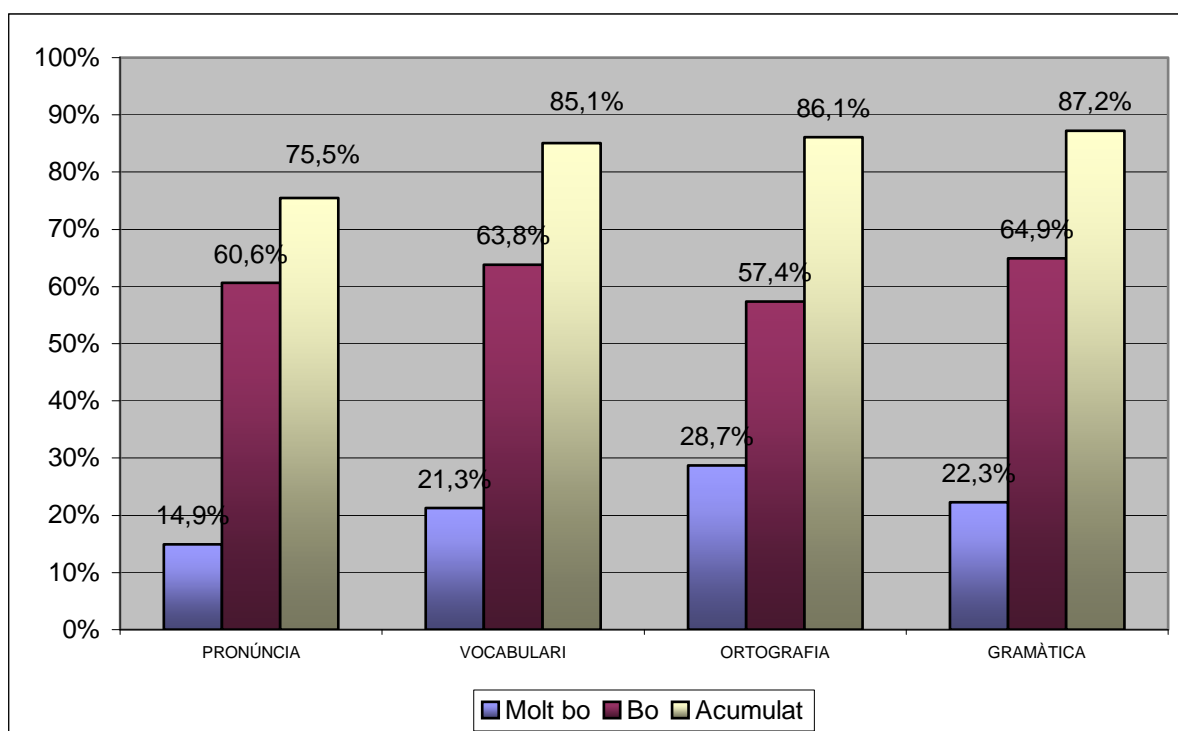
Subgrup catalanoparlant:	Entendre > llegir > parlar > escriure
	99,8 % 99,5 % 99,3% 95,6%
Subgrup bilingüe inicial:	Entendre /llegir > parlar > escriure
	100% 94,5% 94,4%
Subgrup castellanoparlant:	Entendre > llegir > escriure > parlar
	97,8% 95,7 % 88,2% 87,1%

Fixem-nos com les diferències entre els tres subgrups s’han reduït força quan hem sumat les dues opcions positives “Molt bo” i “Bo”, i que el subgrup catalanoparlant inicial i el subgrup bilingüe són aquells que continuen mostrant menys diferència entre ells. La màxima diferència es troba en l’habilitat de parlar on els separen 4,8 per cent—situant-se per sobre el subgrup catalanoparlant inicial. El subgrup castellanoparlant és aquell que s’avalua més baix, sobretot pel que fa a les habilitats productives. Pensem que un 12,9 per cent, en relació a l’habilitat de parlar, i un 11,9 per cent, en relació a l’habilitat d’escriure, consideren que tenen un nivell regular o dolent.

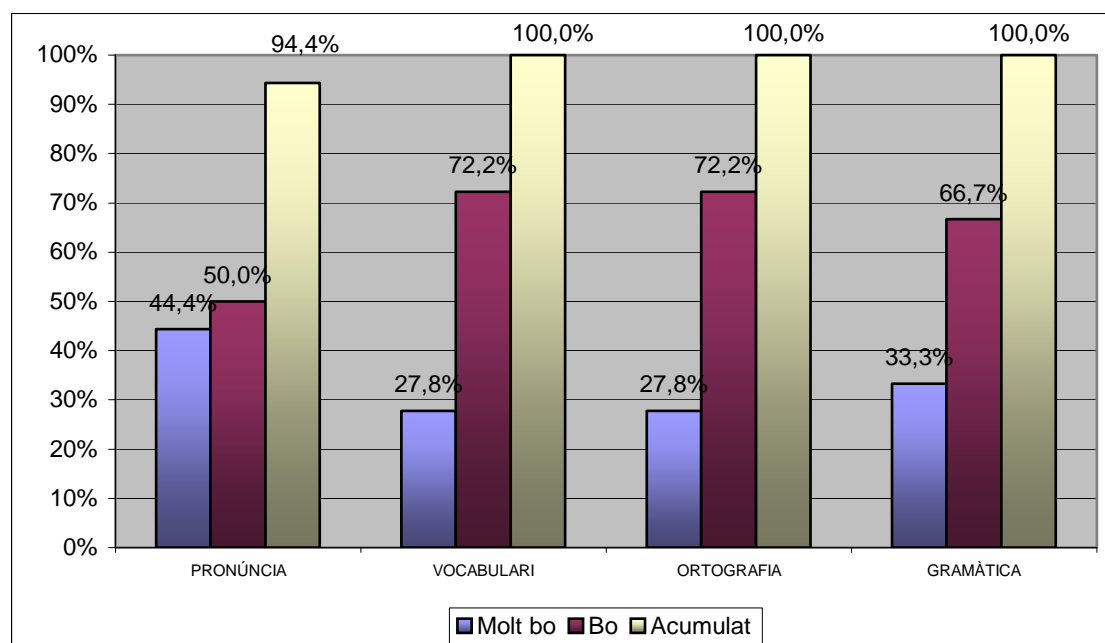
Si analitzem els aspectes concrets —tenint en compte l'opció màxima “Molt bo”— veiem com hi ha diferències entre els tres subgrups (veg. gràfics 34-36).

Gràfic 34. Valoració de “Molt bo”, “Bo” i acumulada del Grup Catalanoparlant per als aspectes lingüístics concrets.

Gràfic 35. Valoració de "Molt bo", "Bo" i acumulada del Grup Castellano parlant per als aspectes lingüístics concrets.

Gràfic 36. Valoració de "Molt bo", "Bo" i acumulada del Grup Bilingüe per als aspectes lingüístics concrets.

El subgrup catalanoparlant és el que se situa per sobre en la majoria d'aspectes, excepte en la gramàtica, en què se situa per sota del subgrup bilingüe inicial —amb una diferència mínima de 3,4 punts—.

Pel que fa al subgrup castellanoparlant només en l'ortografia se situa per sobre del subgrup bilingüe inicial, amb una diferència mínima d'1 punt.

Les gradacions i el tant per cent corresponent de cada subgrup a l'opció màxima "Molt bo" són els següents:

Subgrup catalanoparlant	Pronúncia > vocabulari > ortografia > gramàtica			
	57,1%	41,1%	32,1%	29,9%
Subgrup bilingüe	Pronúncia > gramàtica > ortografia/vocabulari			
	44,4%	33,3%	27,8%	
Subgrup castellanoparlant	Ortografia > gramàtica > vocabulari > pronúncia			
	28,7%	22,3%	21,3%	14,9%

Un cop més, si sumem les dues màximes valoracions, el tant per cent augmenta considerablement, i se situa en uns nivells molt elevats. Es redueixen les diferències entre el subgrup de catalanoparlants i de bilingües inicials. Fins i tot, aquest darrer, excepte pel que fa a la pronúncia, es valora per sobre (veg. gràfics 34-36).

Veiem, doncs, que el subgrup catalanoparlant manté el mateix ordre de l'escala de gradació feta anteriorment. Ara bé, varien els percentatges: el màxim arriba al 97,4 per cent pel que fa a la pronúncia i el mínim, al 93,1 per cent pel que fa a la gramàtica.

El subgrup bilingüe inicial adquireix el 100 per cent pel que fa als aspectes de gramàtica, ortografia i vocabulari; i arriba a un 94,4 per cent a la pronúncia.

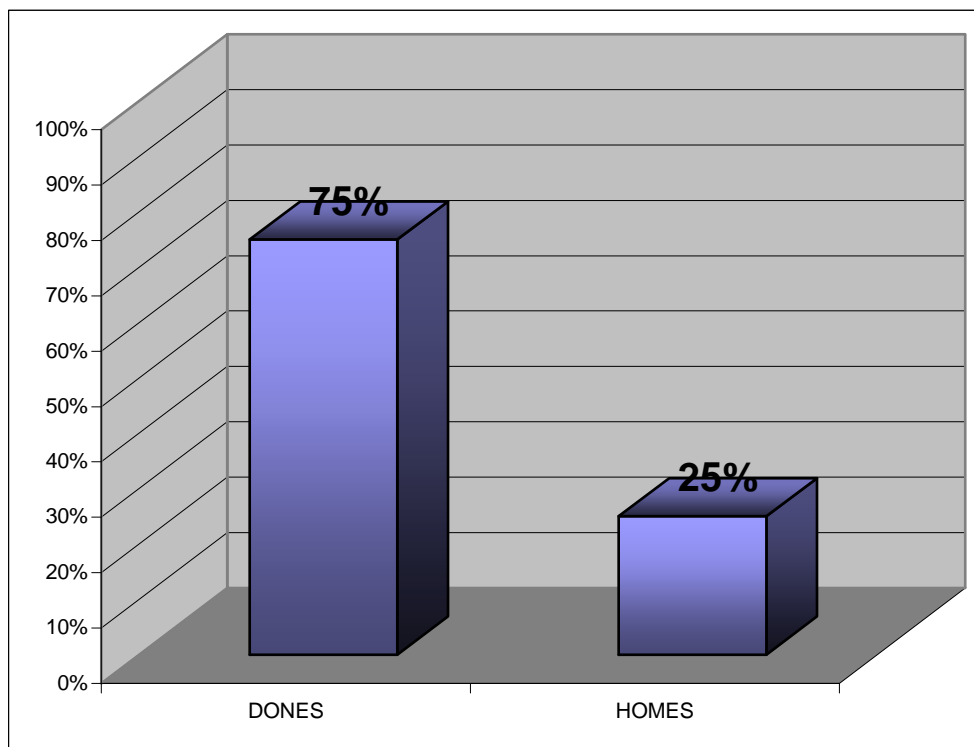
El subgrup castellanoparlant no manté el mateix ordre de l'escala de gradació feta anteriorment. L'actual gradació i el tant per cent corresponent del subgrup esmentat, és el següent:

Gramàtica > ortografia > vocabulari > pronúncia			
87,2%	86,1%	85,1%	75,5%

Fixem-nos que les diferències són sempre del subgrup castellanoparlant respecte als altres subgrups. Pel que fa als aspectes de pronúncia i vocabulari respecte als altres dos subgrups i pel que fa als aspectes de gramàtica i ortografia només respecte al subgrup bilingüe.

2.2.2.3. Coneixement del català i sexe

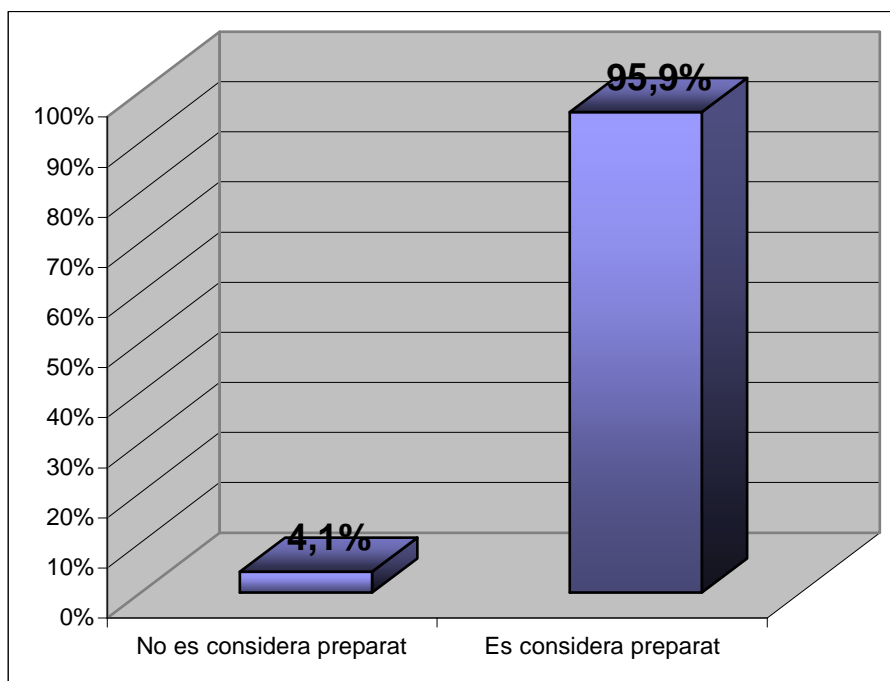
Com veiem al gràfic núm. 37 hi ha més quantitat de dones que d'homes que exerceixen de mestres a Mallorca. Aquest és un tret de la nostra mostra i, per tant, del nostre univers, que també coincideix amb el conjunt de mestres d'Educació Primària a l'Estat espanyol³. Així doncs, podem dir que continua la feminització d'aquest col·lectiu.

Gràfic 37. Percentatge dels enquestats per sexe.

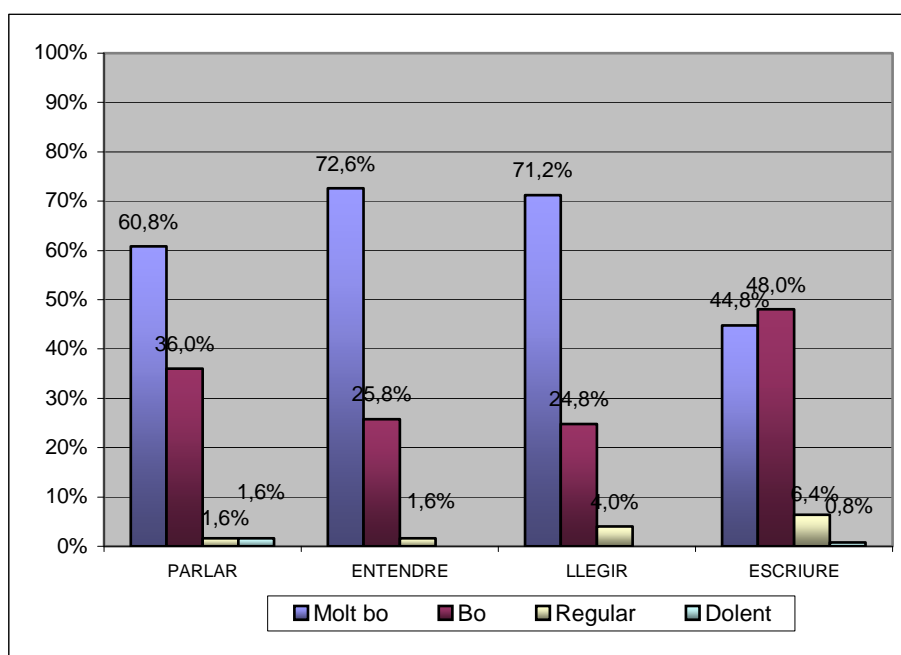
Analitzarem, primer, els resultats obtinguts dels homes. D'acord amb la nostra enquesta, la majoria dels homes —un 95,9 per cent— es troba preparat per fer les classes en llengua catalana i un 4,1 per cent, no (veg. gràfic 38).

³ Segons dades del MEC (Ministeri d'Educació i Ciència) el conjunt de dones, que exerceixen de mestres d'Educació Primària a l'Estat espanyol, és d'un 74%.

Gràfic 38. Percentatge d'homes que es consideren preparats.

Quan hem fet que s'autoavaluïn en termes escalars, el nivell pel que fa a les habilitats lingüístiques bàsiques (veg. gràfic 39), l'opció "Molt bo" assoleix el nivell més elevat —un 72,6 per cent— en l'habilitat d'entendre i, el nivell inferior — 44,8 per cent— en l'habilitat d'escriure.

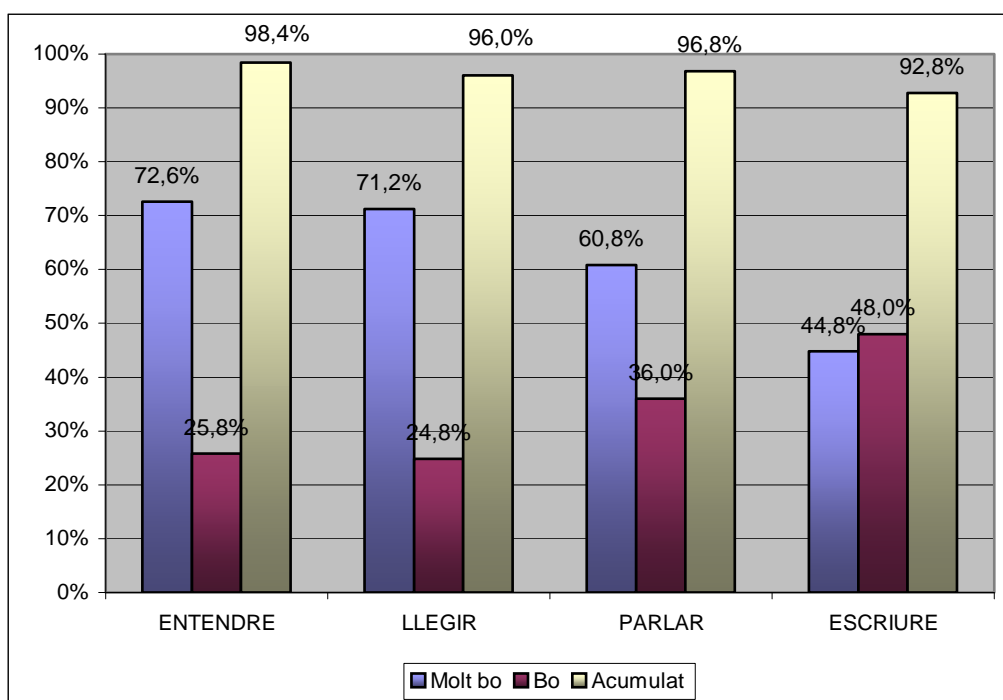
Gràfic 39. Valoració dels homes en les habilitats lingüístiques bàsiques.

La gradació i el tant per cent corresponent és el següent:

Entendre >	llegir >	parlar >	escriure
72,6%	71,2%	60,8%	44,8%

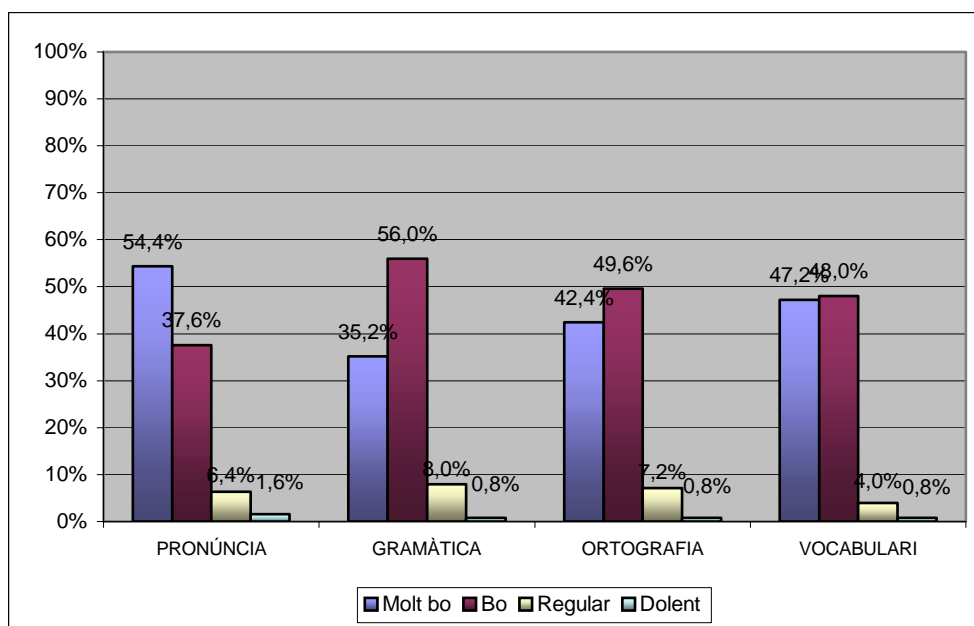
Fixem-nos com l'habilitat d'entendre i de llegir són les que presenten una semblança de comportament, com mostra la mitjana: 72,6 i 71,2 per cent, respectivament. La capacitat de parlar se situa en deu punts de diferència per sota —60,8 per cent. I, amb la puntuació més baixa se situa l'habilitat d'escriure, que no arriba ni al 50 per cent.

Un cop més, si sumem les dues màximes valoracions positives “Molt bo” i “Bo”, respectivament, se supera —en tots els casos— el 90 per cent. Es manté l'habilitat d'escriure com la menys valorada i l'habilitat d'entendre com la més valorada (veg. gràfic 40). Es produeix un canvi en la gradació pel que fa a les habilitats de parlar i llegir, malgrat que la diferència és mínima; concretament, de 0,8 punts.

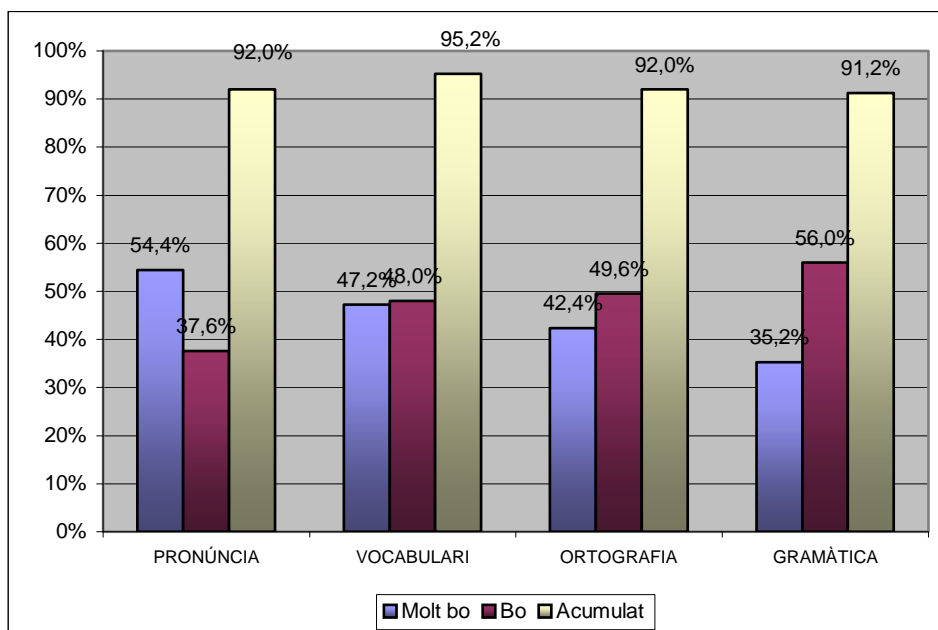
Gràfic 40. Valoració de “Molt bo”, “Bo” i acumulada per a les habilitats lingüístiques bàsiques en el grup dels homes.

Quan hem mesurat els aspectes més concrets, els percentatges—en conjunt— han tornat a davallar, ja que, tenint en compte l'opció màxima “Molt bo”, la proporció més elevada només arriba a un 54,4 per cent pel que fa a la pronúncia (veg. gràfic 41).

Gràfic 41. Valoració dels aspectes lingüístics concrets en el grup dels homes.

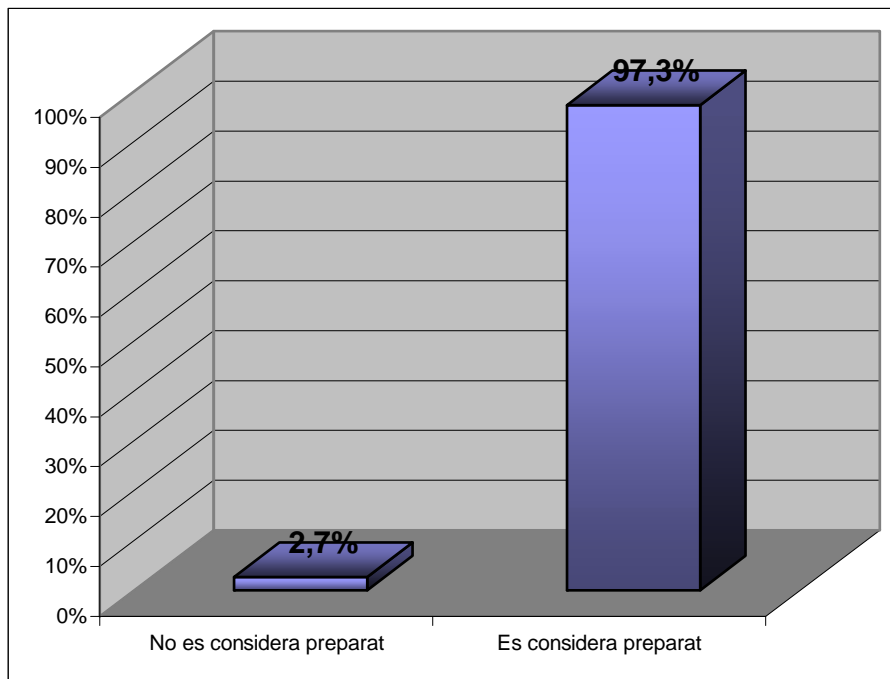
Si sumem les dues màximes valoracions positives augmenta considerablement el tant per cent (veg. gràfic 42). D'aquesta manera s'arriba a un 95,2 per cent pel que fa a vocabulari; coincideixen en un 92 per cent la pronúncia i l'ortografia i, finalment, la gramàtica assoleix un 91,2 per cent.

Gràfic 42. Valoració de “Molt Bo”, “Bo” i acumulada per als aspectes lingüístics concrets en el grup dels homes.

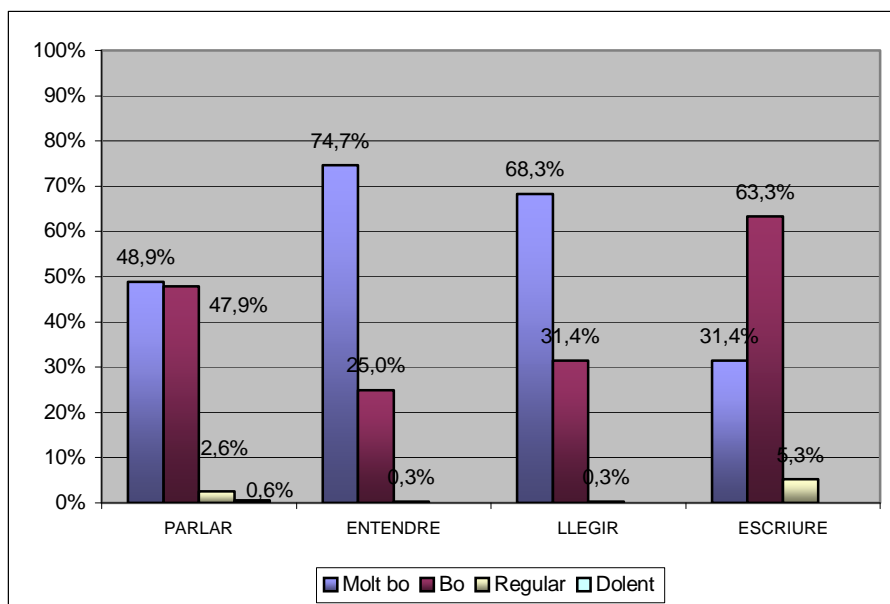
La gradació és la següent:

Vocabulari > pronúncia/ortografia > gramàtica

Gràfic 43. Percentatge de dones que es consideren preparades i no preparades.

Referent a les dones, en la resposta dicotòmica, un 97,3 per cent es consideren preparades per fer les classes en llengua catalana, i un 2,7 per cent no (veg. gràfic 43).

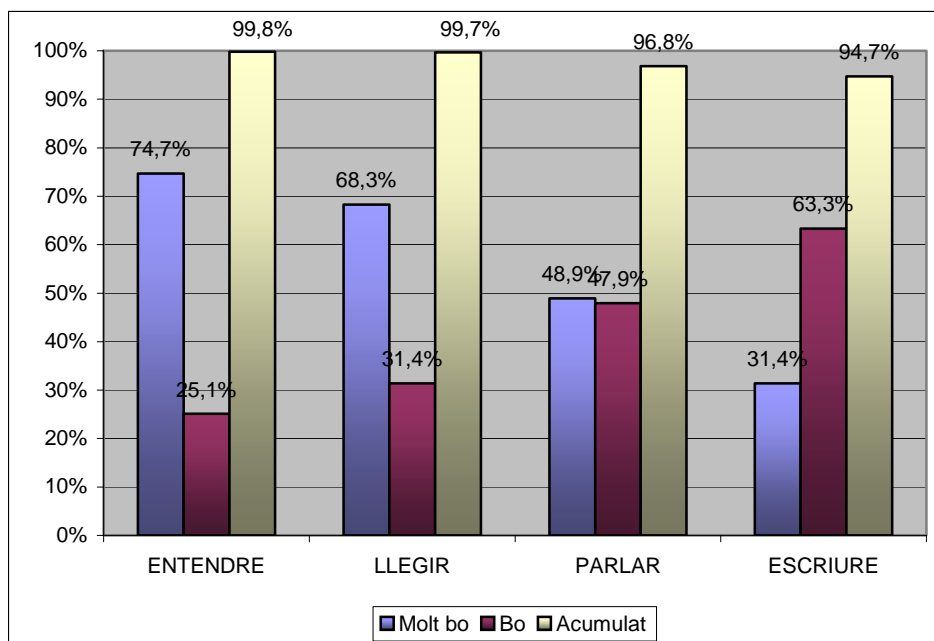
Gràfic 44. Valoració de les dones en les habilitats lingüístiques bàsiques.

Quan hem fet que s'autoavaluïn en termes escalars el nivell pel que fa a les habilitats lingüístiques bàsiques, l'opció "Molt bo" assoleix el nivell més elevat —un 74,7 per cent— en l'habilitat d'escoltar i, el nivell inferior —31,4 per cent— en l'habilitat d'escriure (veg. gràfic 44).

Fixem-nos com l'habilitat d'entendre i de llegir són les úniques que superen el 50 per cent i entre elles hi ha una diferència de 6,4 punts. La capacitat de parlar se situa en 19,4 punts de diferència —48,9 per cent. I, amb el percentatge més baix, l'habilitat d'escriure, amb una diferència de 17,5 punts.

La gradació i el tant per cent corresponent és el següent:

Entendre	>	llegir	>	parlar	>	escriure
74,7%		68,3%		48,9%		31,4%

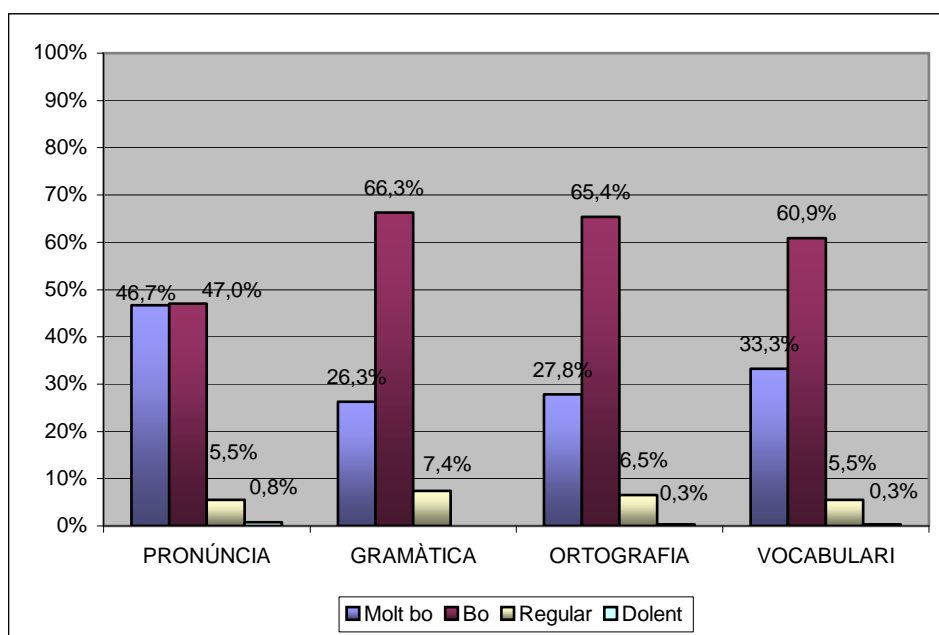
Gràfic 45. Valoració de “Molt Bo”, “Bo” i acumulada per a les habilitats lingüístiques bàsiques en el grup de les dones.

Un cop més, si sumem les dues màximes valoracions positives “ Molt bo” i “Bo”, respectivament, se supera —en tots els casos— el 90 per cent (veg. gràfic 45).

Es manté l'habilitat d'escriure com la de menor proporció i l'habilitat d'entendre com la de major proporció. Es manté l'ordre de la gradació, i les diferències passen a ser mínimes, concretament de 5 punts (escoltar: 99,8 per cent; parlar: 96,8 per cent; llegir: 99,7 per cent i, escriure: 94,7 per cent).

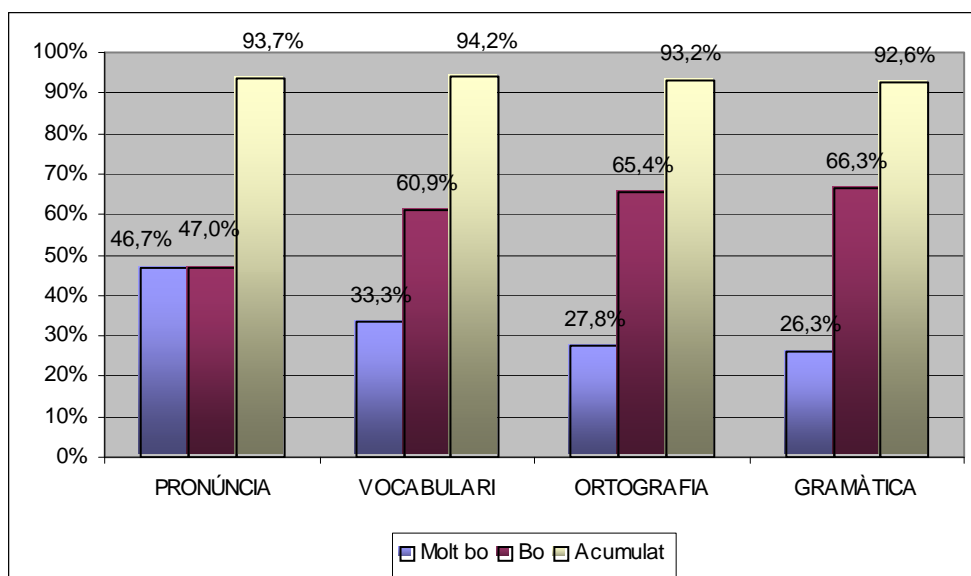
Quan hem mesurat els aspectes lingüístics concrets, les mitjanes —en conjunt— han tornat a davallar (veg. gràfic 46), ja que tenint en compte l'opció màxima “Molt bo” la puntuació més elevada només arriba a un 46,7 per cent pel que fa a la pronúncia. La gradació i el tant per cent corresponent és el següent:

Pronúncia > vocabulari > ortografia > gramàtica			
46,7%	33,3%	27,8%	26,3%

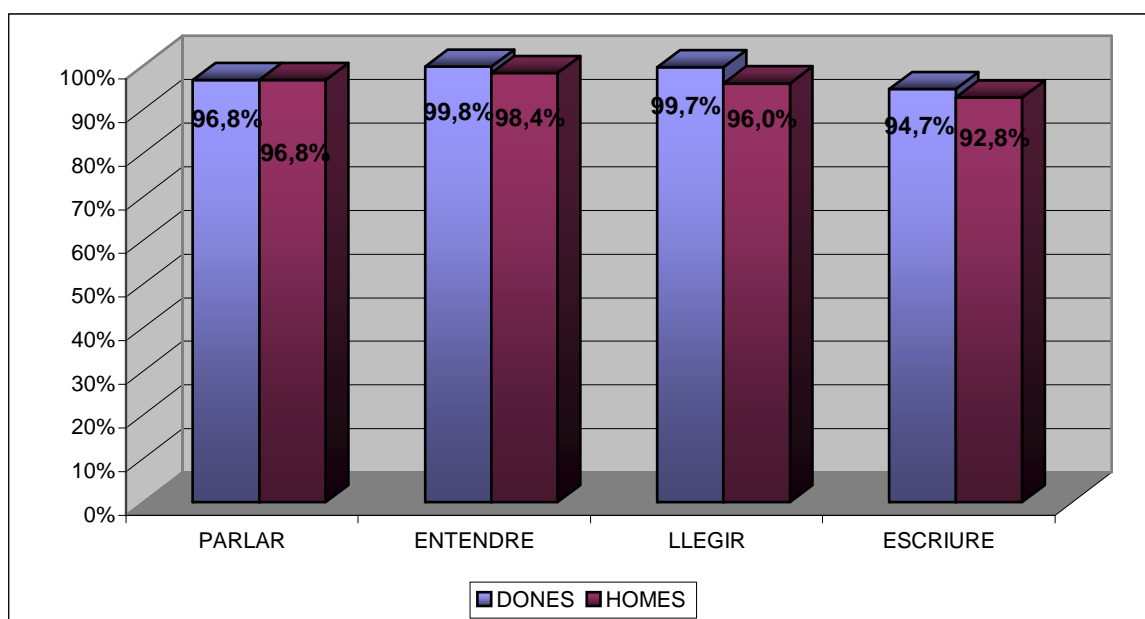

Gràfic 46. Valoració dels aspectes lingüístics concrets en el grup de les dones.

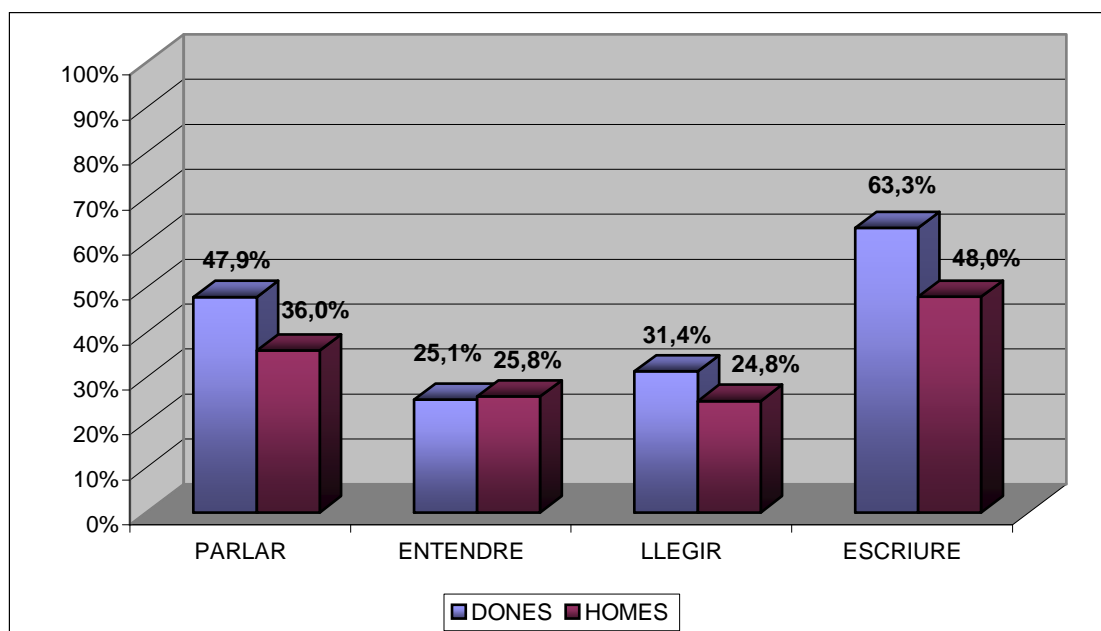
Si sumem les dues màximes valoracions positives augmenta considerablement el tant per cent (veg. gràfic 47). D'aquesta manera s'arriba a un 94,2 per cent pel que fa al vocabulari; a un 93,7 per cent pel que fa a la pronúncia; a un 93,2 pel que fa a l'ortografia i, finalment, la gramàtica amb un 92,6 per cent.

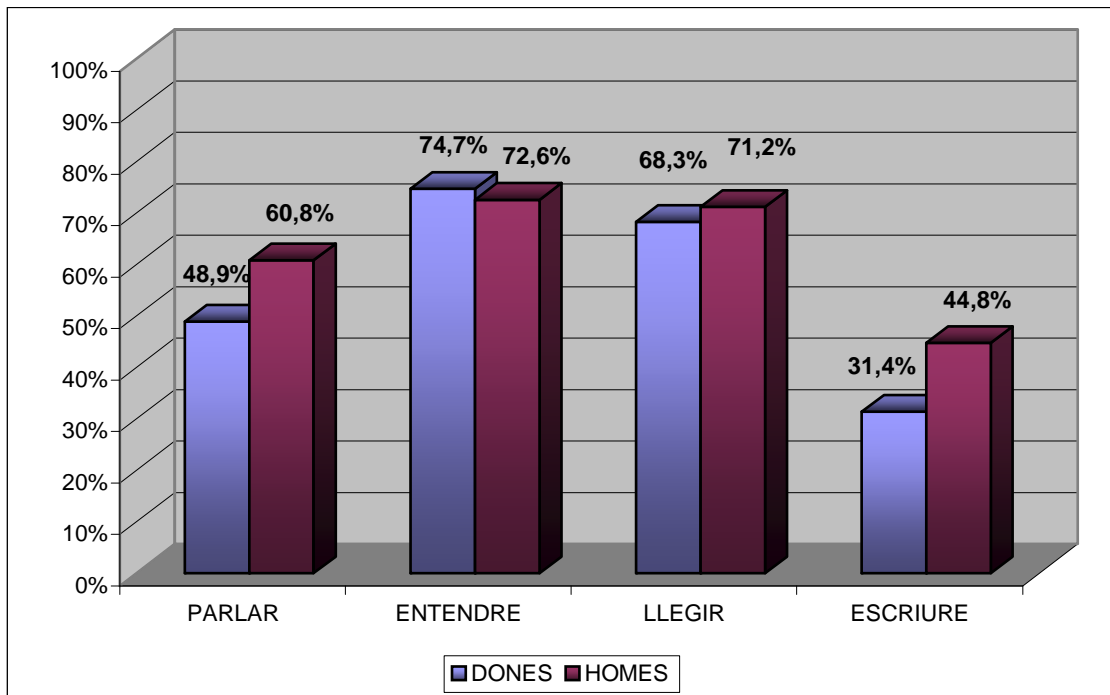
Gràfic 47. Valoració de "Molt bo", "Bo" i acumulada per als aspectes lingüístics concrets en el grup de les dones.

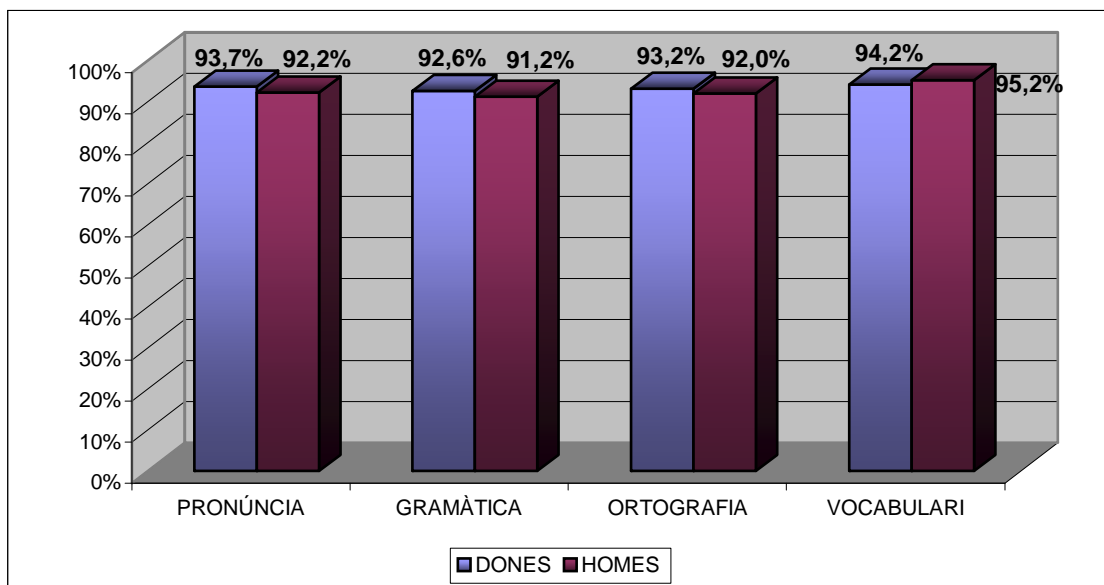
Gràfic 48. Diferències entre homes i dones en la valoració acumulada de “Molt bo” i “Bo” per a les habilitats lingüístiques bàsiques.

Gràfic 49. Diferències entre homes i dones en la valoració “Bo” per a les habilitats lingüístiques bàsiques.

Gràfic 50. Diferències entre homes i dones en la valoració “Molt bo” per a les habilitats lingüístiques bàsiques.

Gràfic 51. Diferències entre homes i dones en la valoració acumulada de “Molt bo” i “Bo” per als aspectes lingüístics concrets.

Pel que fa a les habilitats lingüístiques bàsiques, si sumem les dues valoracions positives “Molt bo” i “Bo” (veg. gràfic 48), les gradacions i el tant per cent corresponent són els següents:

HOMES	Entendre	>	Parlar	>	Llegir	>	Escriure
	98,4%		96,8%		96%		92,8%
DONES	Entendre	>	Llegir	>	Parlar	>	Escriure
	99,8 %		99,7%		96,8%		94,7%

Els homes i les dones no coincideixen pel que fa a la gradació de les habilitats, però la diferència en tants per cent és molt poca.

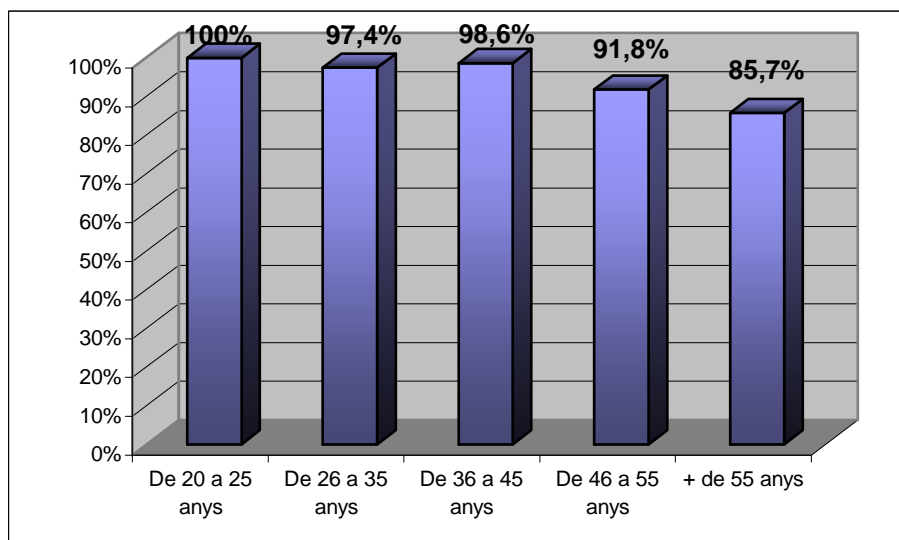
Pel que fa als aspectes lingüístics concrets, si sumem les dues valoracions positives “Molt bo” i “Bo” (veg. gràfic 51), les gradacions i el tant per cent són els següents:

HOMES	Vocabulari	>	Pronúncia	>	Ortografia	>	Gramàtica
	95,2%		92,2%		92%		91,2%
DONES	Vocabulari	>	Pronúncia	>	Ortografia	>	Gramàtica
	94,2 %		93,7%		93,2%		92,6%

2.2.2.4. Coneixement del català i edat

Les edats de la nostra mostra de mestres d'Educació Primària estan entre els 22 i 62 anys. La mitjana d'edat és de 39 anys \pm 10 anys. Una vegada coneguda l'edat, l'hem categoritzada en 5 grups. Així doncs, els subgrups d'edat són els següents:

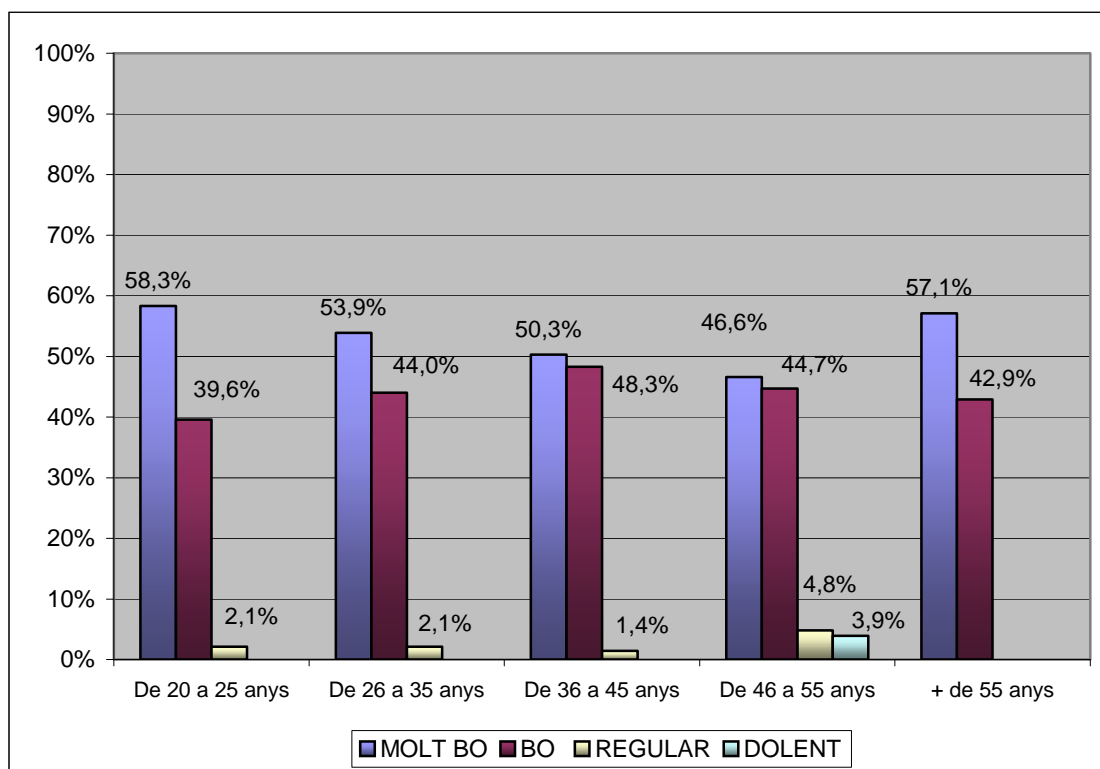
- de 20 a 25 anys (subgrup 1)
- de 26 a 35 anys (subgrup 2)
- de 36 a 45 anys (subgrup 3)
- de 46 a 55 anys (subgrup 4)
- + de 55 anys (subgrup 5)

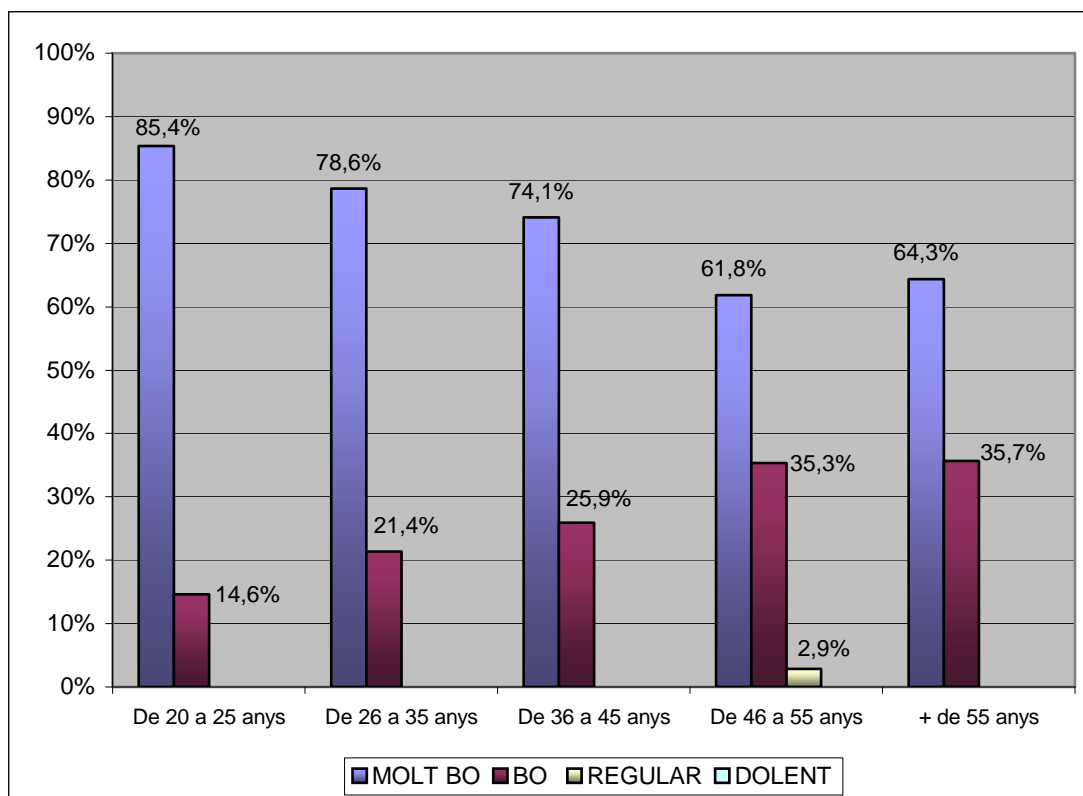
Gràfic 52. Percentatge per edats dels qui es consideren preparats.

Tal com es pot veure en el gràfic núm. 52, que respon a la pregunta: “Et consideres preparat per fer les classes en llengua catalana?” el subgrup que es considera menys preparat és el subgrup 5, el de més edat, respecte a la resta dels grups.

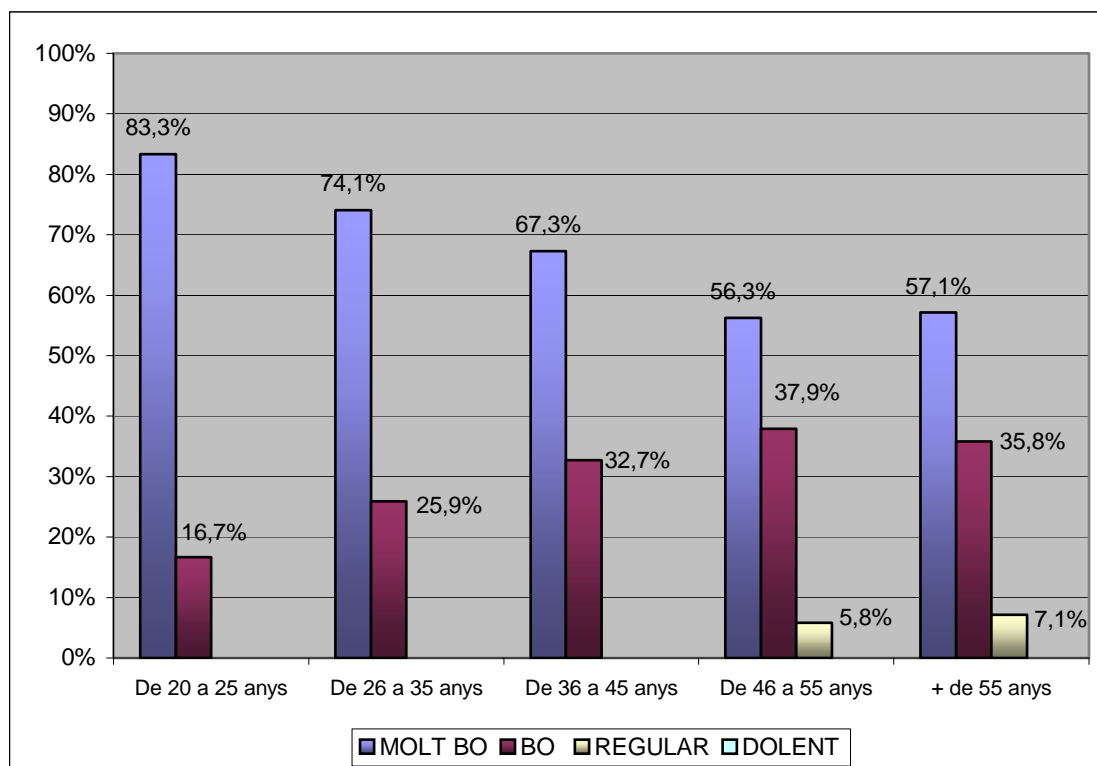
Quan hem fet que s'autoavaluïn en termes escalars, el nivell referent a les quatre habilitats lingüístiques bàsiques —tenint en compte l'opció “Molt bo” (veg. gràfic 34)— ens mostra que el subgrup que obté uns resultats més elevats en totes les habilitats lingüístiques és el subgrup de 20 a 25 anys i el subgrup que obté uns resultats menys elevats és el subgrup de 46 a 55 anys, excepte l'habilitat d'escriure, que és l'habilitat menys valorada pel subgrup de 36 a 45 anys (veg. gràfics 53 a 56).

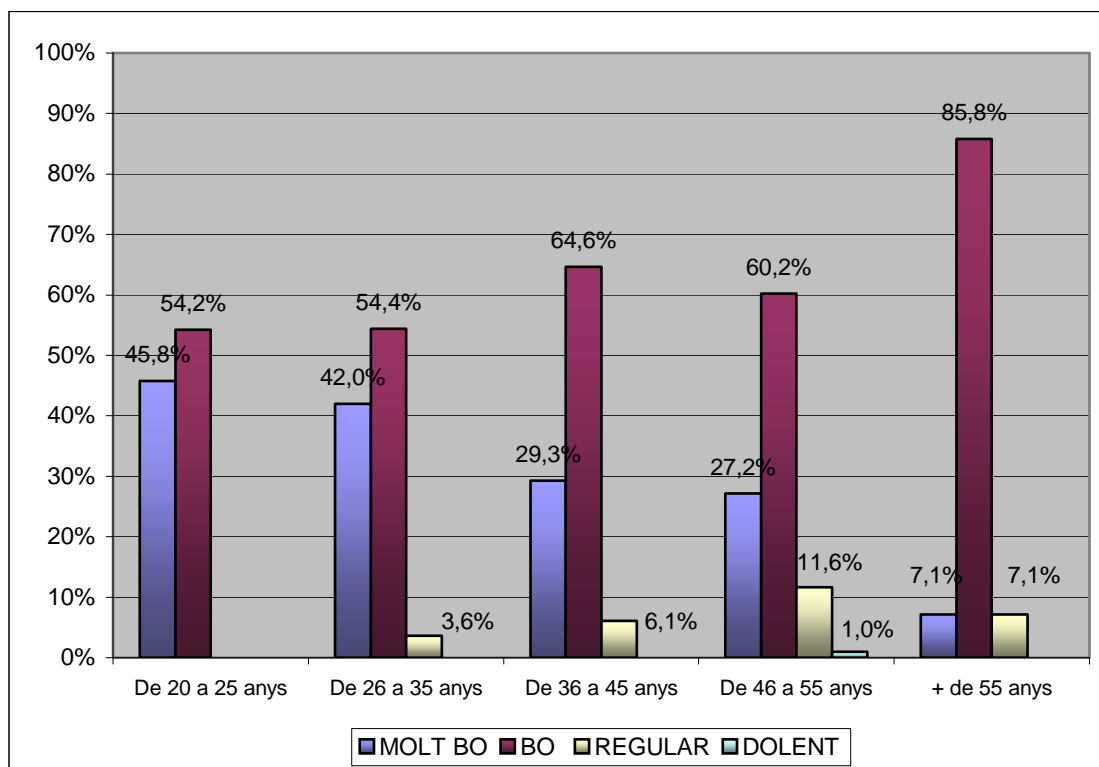
Gràfic 53. Valoració de l'habilitat lingüística bàsica de parlar per grups d'edat.

Gràfic 54. Valoració de l'habilitat lingüística bàsica d'entendre per grups edat.

Gràfic 55. Valoració de l'habilitat lingüística bàsica de llegir per grups d'edat

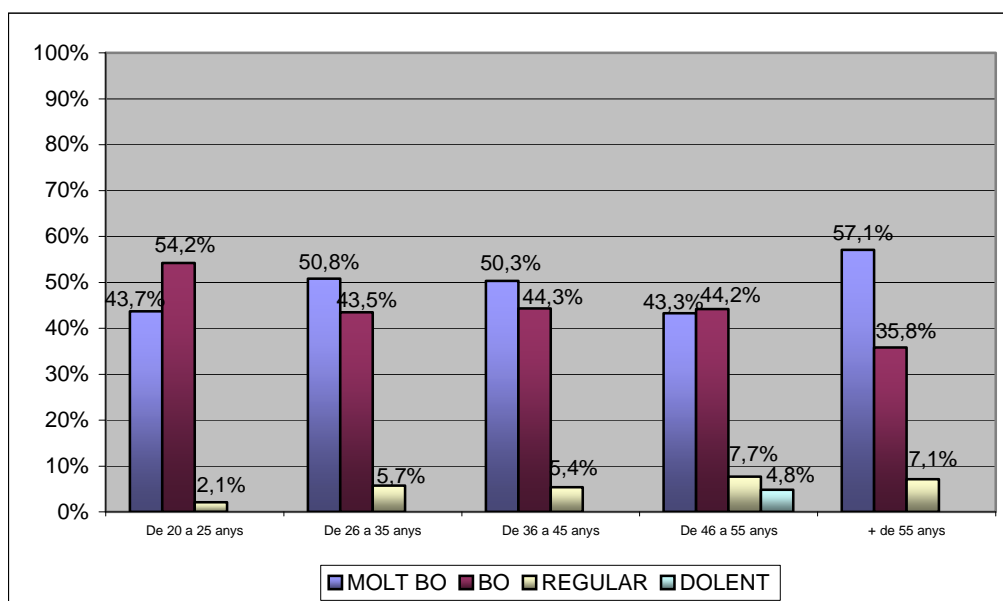

Gràfic 56. Valoració de l'habilitat lingüística bàsica d'escriure per grups d'edat.

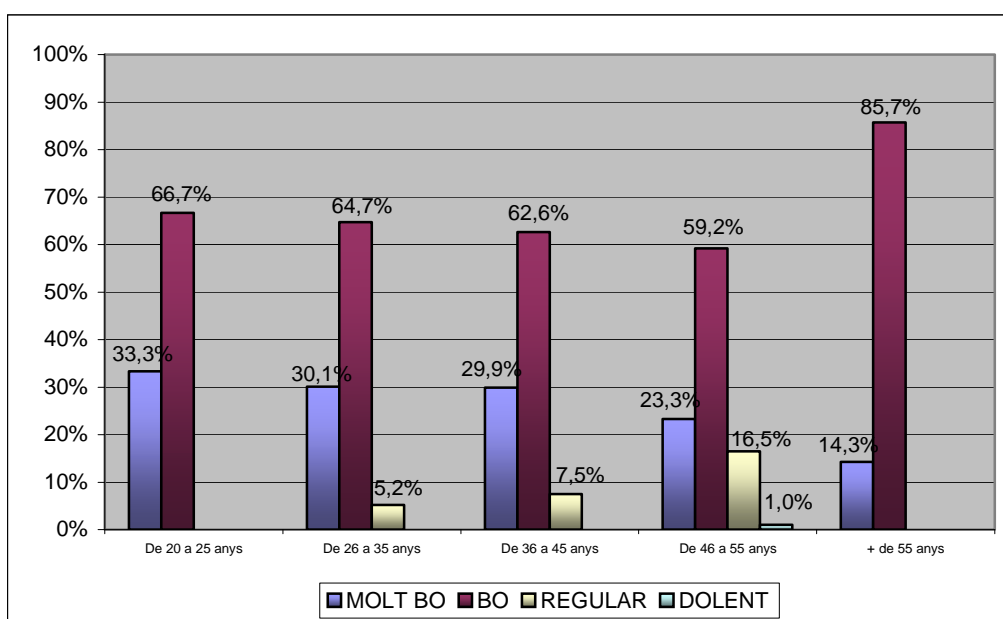
Si sumem les dues valoracions positives “Molt bo” i “Bo”, les gradacions i el tant per cent corresponent dels diferents subgrups són els següents:

SUBGRUP 1	Entendre/llegir/escriure > parlar	100%	97%
SUBGRUP 2	Entendre/llegir > parlar > escriure	100 %	97% 96,4%
SUBGRUP 3	Entendre/llegir > parlar > escriure	100%	98% 70,7%
SUBGRUP 4	Entendre > llegir > parlar > escriure	97,1%	94,2% 91,3% 87,4%
SUBGRUP 5	Parlar / entendre > escriure > llegir	100%	92,9% 92,8%

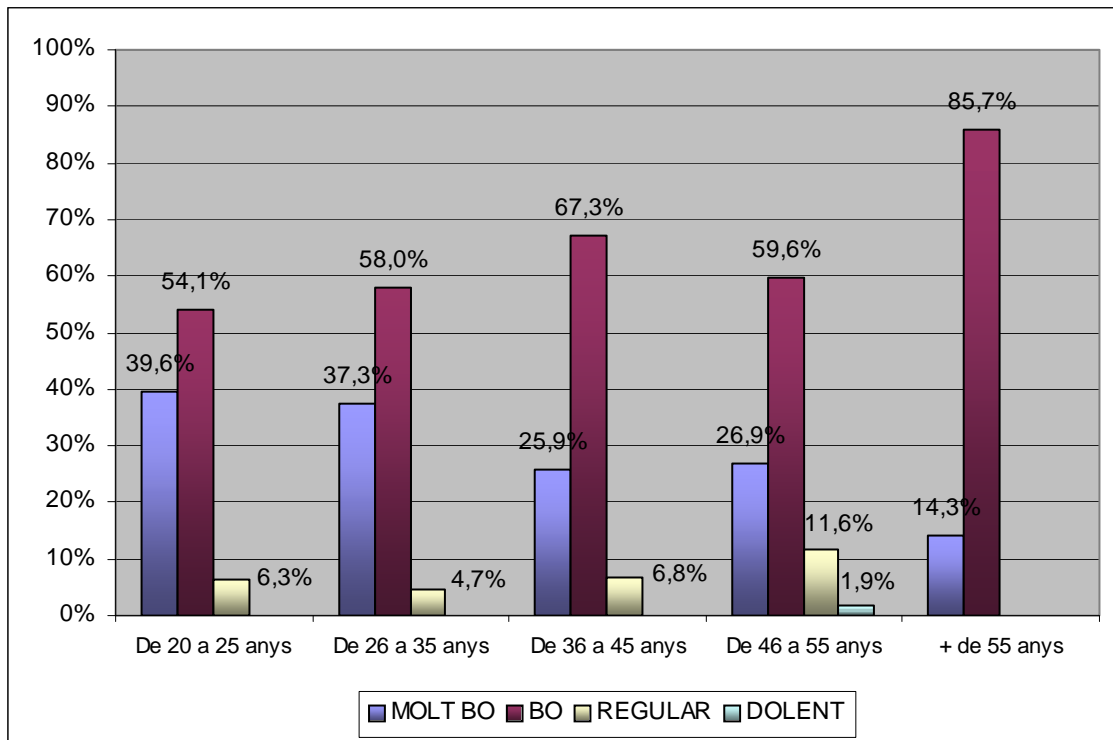
Fixem-nos, doncs, (veg. gràfics 53 a 56) que quan hem passat de la pregunta amb resposta dicotòmica a la pregunta amb resposta en termes escalars, es redueixen les diferències entre els diferents subgrups, i el subgrup de 46 a 55 anys s'aproxima molt als valors del subgrup de 20 a 25 anys. L'habilitat d'escriure és la que major diferència mostra pel que fa als subgrups de 36 a 45 anys i de 46 a 55 anys respecte a la resta de subgrups.

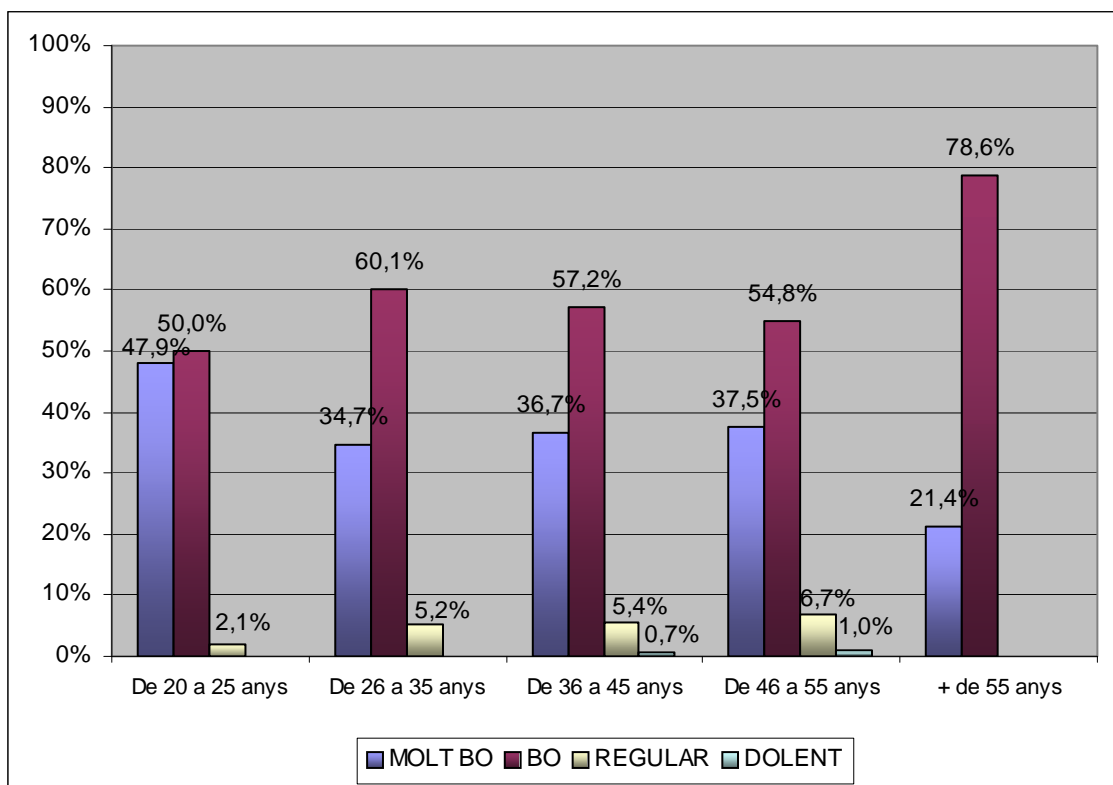
Gràfic 57. Valoració de l'aspecte lingüístic concret de la pronúncia per grups d'edat.

Gràfic 58. Valoració de l'aspecte lingüístic concret de la gramàtica per grups d'edat.

Gràfic 59. Valoració de l'aspecte lingüístic concret de l'ortografia per grups edat.

Gràfic 60. Valoració de l'aspecte lingüístic concret del vocabulari per grups d'edat.

Si analitzem els aspectes lingüístics concrets (veg. gràfics 57 a 60) l'opció màxima només arriba a un 57,1 per cent (concretament l'aspecte pronúncia del subgrup de + de 55 anys) i el tant per cent més baix, un 13,3 per cent dels aspectes de gramàtica i ortografia també del subgrup de + de 55 anys.

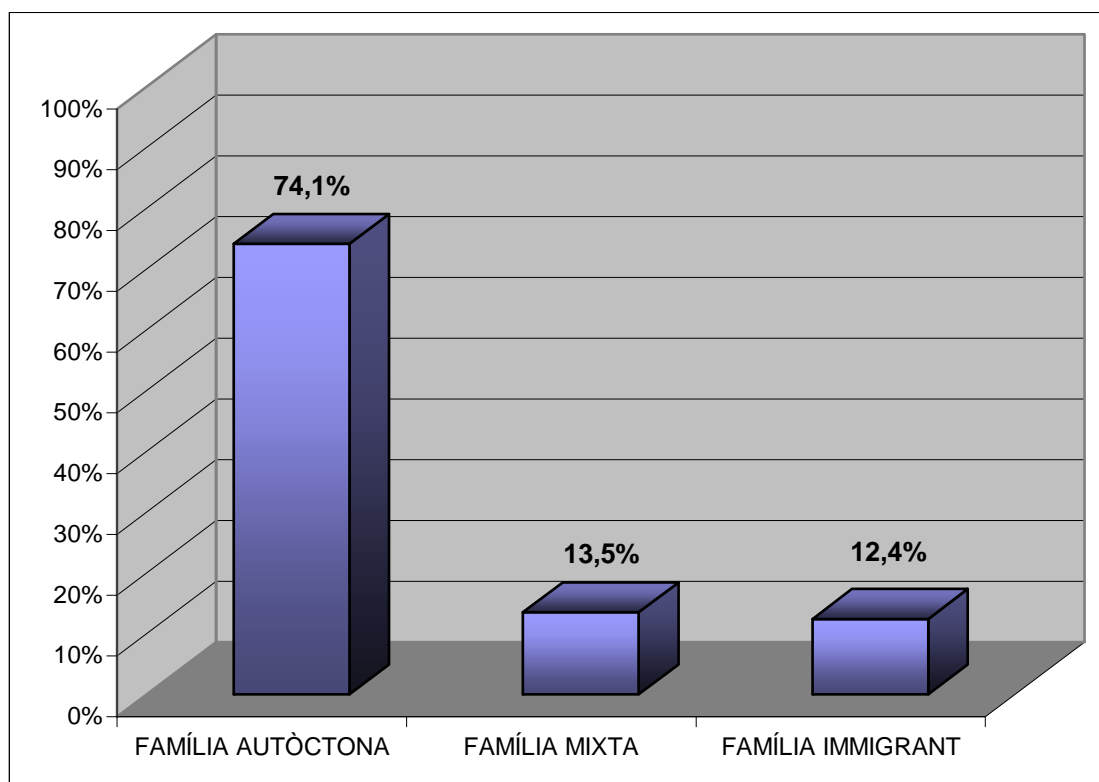
I, si sumem les dues màximes valoracions (veg. gràfics 57 a 60), el tant per cent augmenta considerablement, i se situa en uns nivells molt elevats. En tots els casos supera el 82,5 per cent. Les gradacions i el tant per cent corresponent és el següent:

SUBGRUP 1	Gramàtica > pronúncia > vocabulari > ortografia	100%	98%	97,3 %	93,8%
SUBGRUP 2	Ortografia > vocabulari > pronúncia/ gramàtica	95,3%	94,8%	94,3%	
SUBGRUP 3	Pronúncia > vocabulari > ortografia > gramàtica	94,5%	93,8%	93,2%	92,5%
SUBGRUP 4	Vocabulari > pronúncia > ortografia > gramàtica	92,3%	87,5%	86,5%	82,5%
SUBGRUP 5	Gramàtica/ortografia/vocabulari > pronúncia		100%		92,8

El subgrup de 46 a 55 anys és aquell que mostra més diferències respecte als altres subgrups. Concretament pel que fa a la pronúncia respecte als subgrups de 20 a 25 anys i de + de 55 anys; pel que fa a l'ortografia respecte al subgrup 5 i, finalment, pel que fa a la gramàtica respecte a la resta de subgrups.

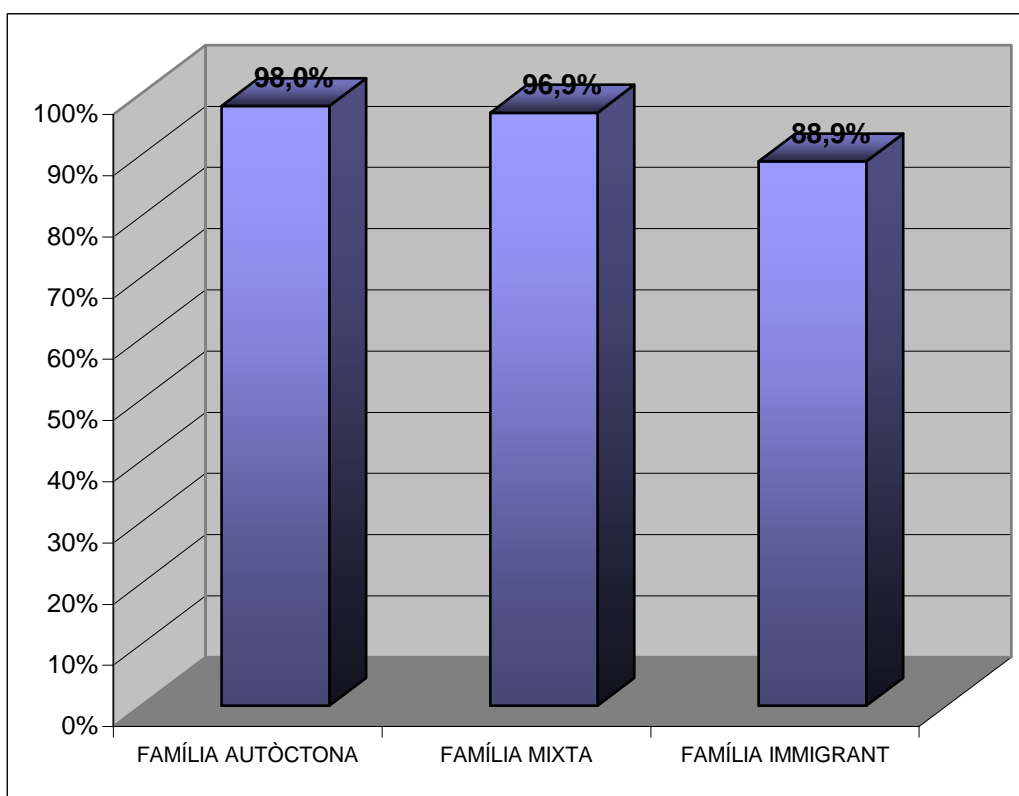
2.2.2.5. Coneixement del català i tipus de família

La classificació dels tipus de família, l'hem feta a partir del lloc de naixement dels dos progenitors dels subjectes d'estudi i, així, han resultat tres subgrups: família autòctona (quan els dos progenitors han nascut a zona catalanoparlant); mixta (quan un dels progenitors ha nascut a zona catalanoparlant i l'altre a zona castellanoparlant); immigrant (quan els dos han nascuts a zona castellanoparlant).

Gràfic 61. Percentatge dels enquestats per tipus de família.

La distribució de la mostra, segons el tipus de família (veg. gràfic 61), ens indica que la família autòctona representa el subgrup majoritari, concretament, el 74,1 per cent; la família mixta, el 13,5 per cent; i la família immigrant, el 12,4 per cent.

Gràfic 62. Percentatge dels qui es consideren preparats per tipus de família.

Pel que fa a la pregunta: "Et consideres preparat per fer les classes en llengua catalana?" el subgrup de família autòctona assoleix el nivell més elevat, un 98 per cent; seguit de la família mixta, un 96,9 per cent; i, finalment, amb una diferència de 10 punts respecte del primer subgrup, la família immigrant amb un 88,9 per cent (veg. gràfic 62).

En els resultats obtinguts quan hem fet que s'autoavaluïn en termes escalars, pel que fa a les habilitats lingüístiques bàsiques, l'opció "Molt bo" en cap cas assoleix un valor tan elevat (veg. gràfics 63 a 66).

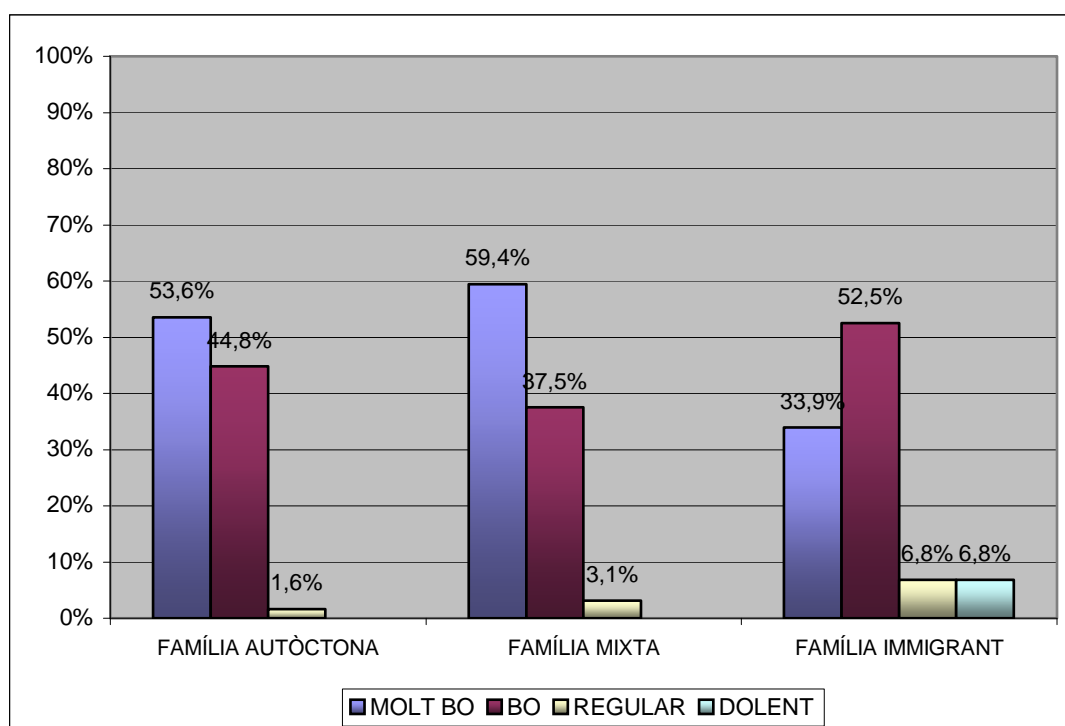
El màxim es troba en un 81,2 per cent pel que fa a l'habilitat d'entendre i és l'atorgada pel subgrup de família mixta. Veiem com els mestres procedents de famílies mixtes són els que s'atorguen una puntuació més elevada en totes les habilitats lingüístiques bàsiques, seguit de les famílies autòctones i, finalment, de les famílies immigrants.

La gradació de competència—tenint en compte l'opció màxima “Molt bo” — coincideix pel que fa a la família autòctona i la família mixta, respectivament. La gradació i el tant per cent corresponent és el següent:

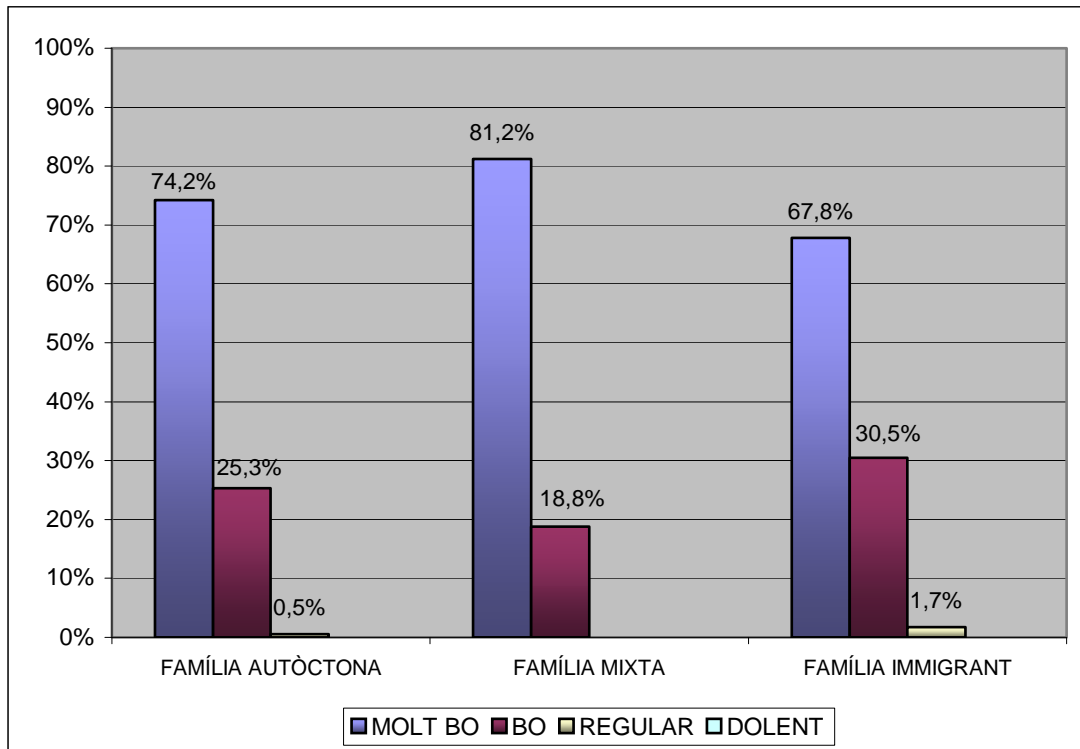
MOLT BO	Entendre >	llegir >	parlar >	escriure
FA	74,2%	69,1%	53,6%	32,6%
FM	81,2%	74,6%	59,4%	39,7%

Varia, però, la gradació pel que fa a la família immigrant:

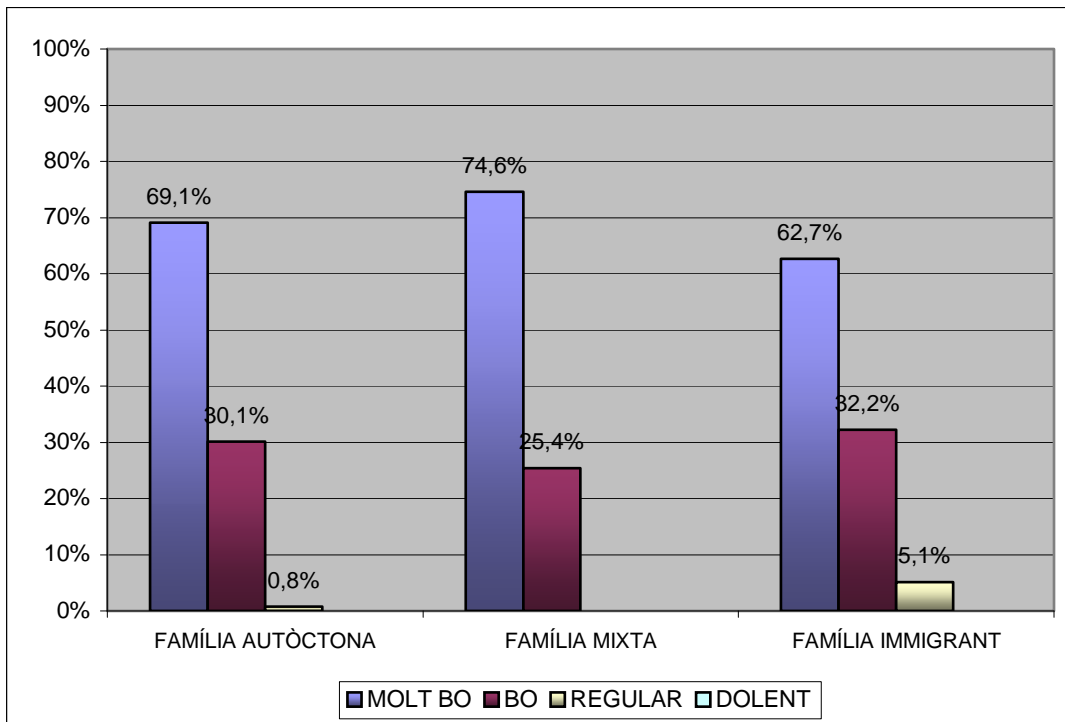
MOLT BO	Entendre >	llegir >	escriure >	parlar
	67,8%	62,7%	45,8%	33,9%

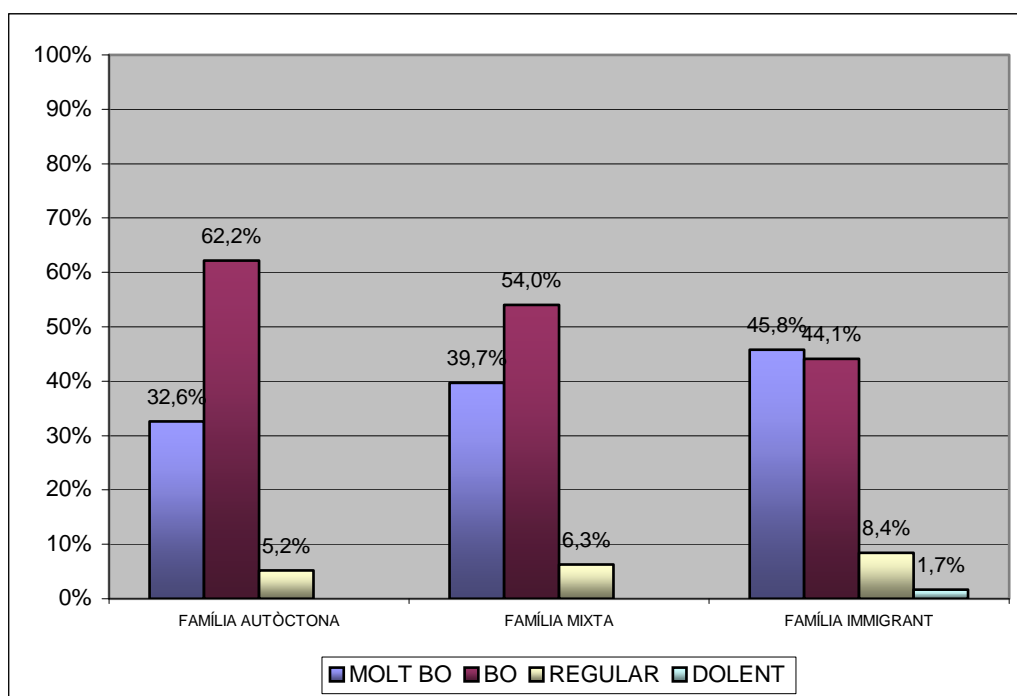
Gràfic 63. Valoració de l'habilitat lingüística bàsica de parlar per tipus de família.

Gràfic 64. Valoració de l'habilitat lingüística bàsica d'entendre per tipus de família.

Gràfic 65. Valoració de l'habilitat lingüística bàsica de llegir per tipus de família.

Gràfic 66. Valoració de l'habilitat lingüística bàsica d'escriure per tipus de família.

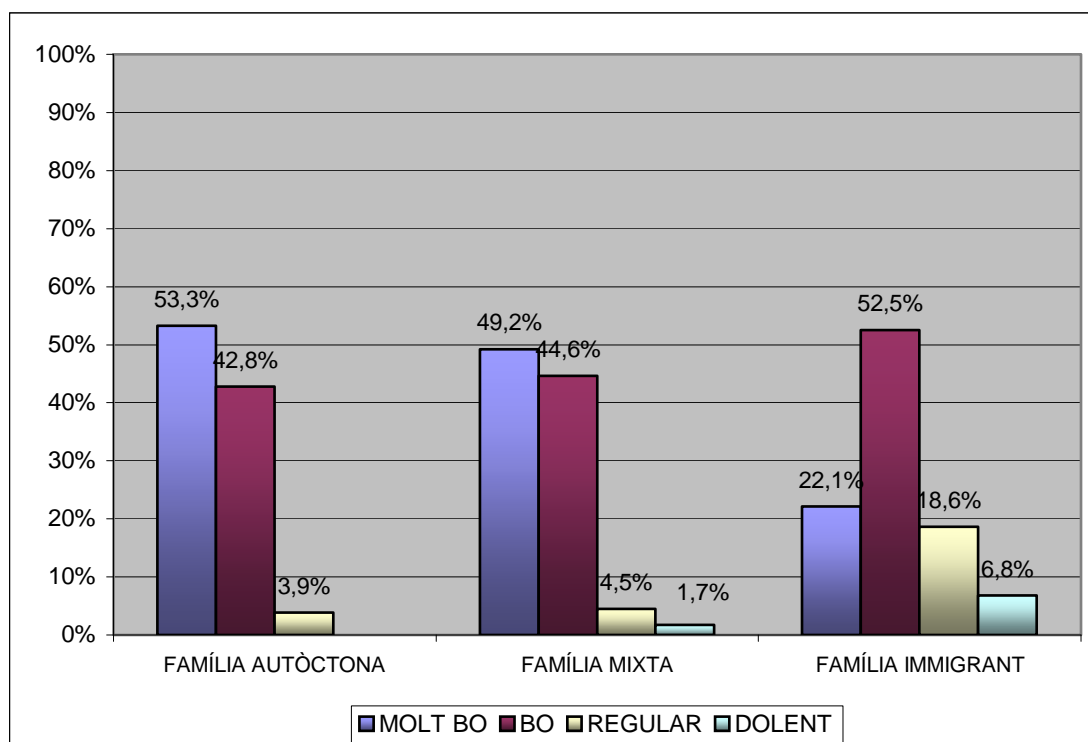
Com hem dit, la família immigrant és aquella que s'atorga els resultats més baixos i presenta diferències pel que fa a les quatre habilitats lingüístiques: concretament l'habilitat de parlar i d'escriure respecte a la resta de subgrups i l'habilitat d'escoltar i de llegir respecte a la família mixta.

Ara bé, quan sumem les dues opcions positives, és a dir, "Molt bo" i "Bo" es produeixen modificacions. La família autòctona supera, malgrat que amb un tant per cent molt baix, la família mixta pel que fa a les habilitats de parlar i d'escriure. La família immigrant continua essent aquella que s'atorga una puntuació més baixa (veg. gràfics 63 a 66). I, a més, s'han reduït les diferències entre els subgrups: l'habilitat de parlar del subgrup de família immigrant respecte als altres dos subgrups.

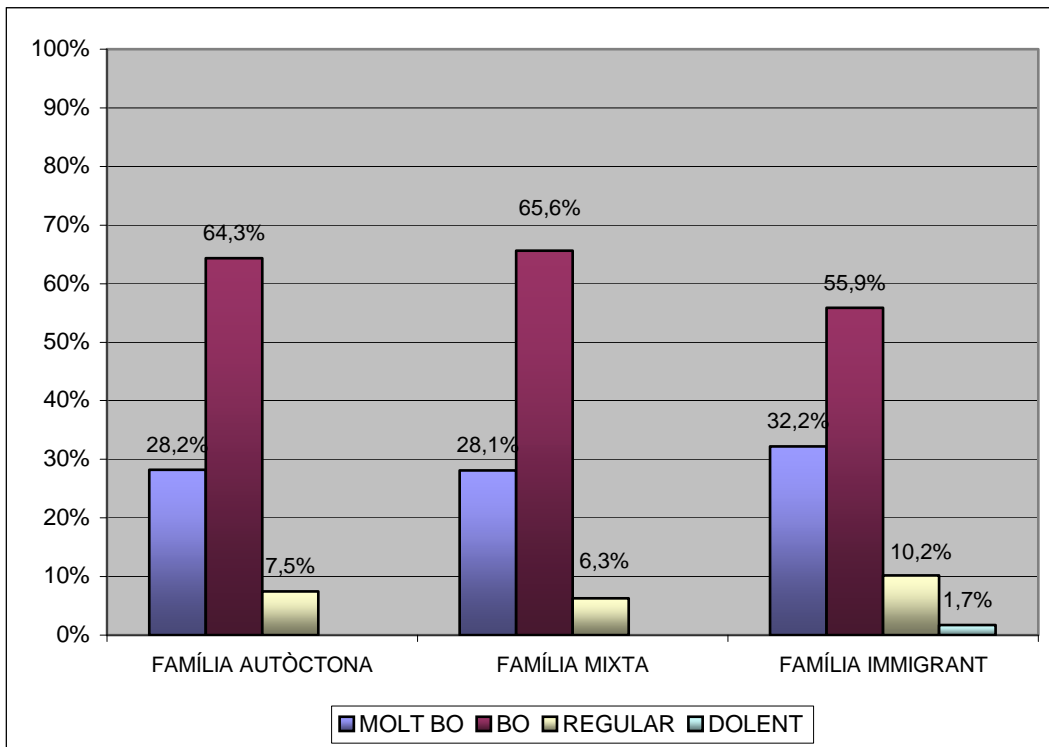
Si analitzem els aspectes concrets (veg. gràfics 67 a 70) tenint en compte l'opció màxima "Molt bo", el tant per cent més elevat és l'atorgat per la família autòctona a l'aspecte de pronúncia, mentre que per al subgrup de la família immigrant aquest mateix aspecte és el que obté el tant per cent més baix.

Pel que fa als aspectes de gramàtica i ortografia, és el subgrup de família immigrant qui s'atorga el tant per cent més elevat. El darrer aspecte esmentat, el d'ortografia, presenta diferències respecte als altres dos subgrups. Pel que fa a la pronúncia i vocabulari és el subgrup de família autòctona qui té el tant per cent més elevat.

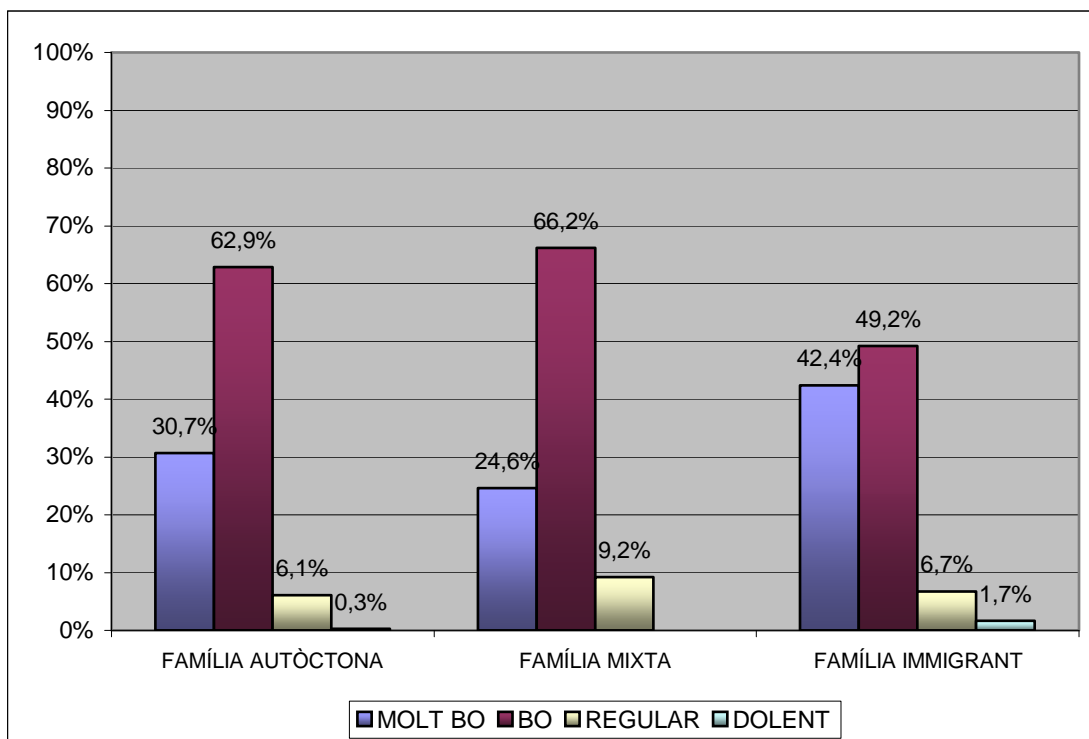
L'aspecte de pronúncia presenta diferències entre el subgrup de família autòctona i mixta respecte a la família immigrant.

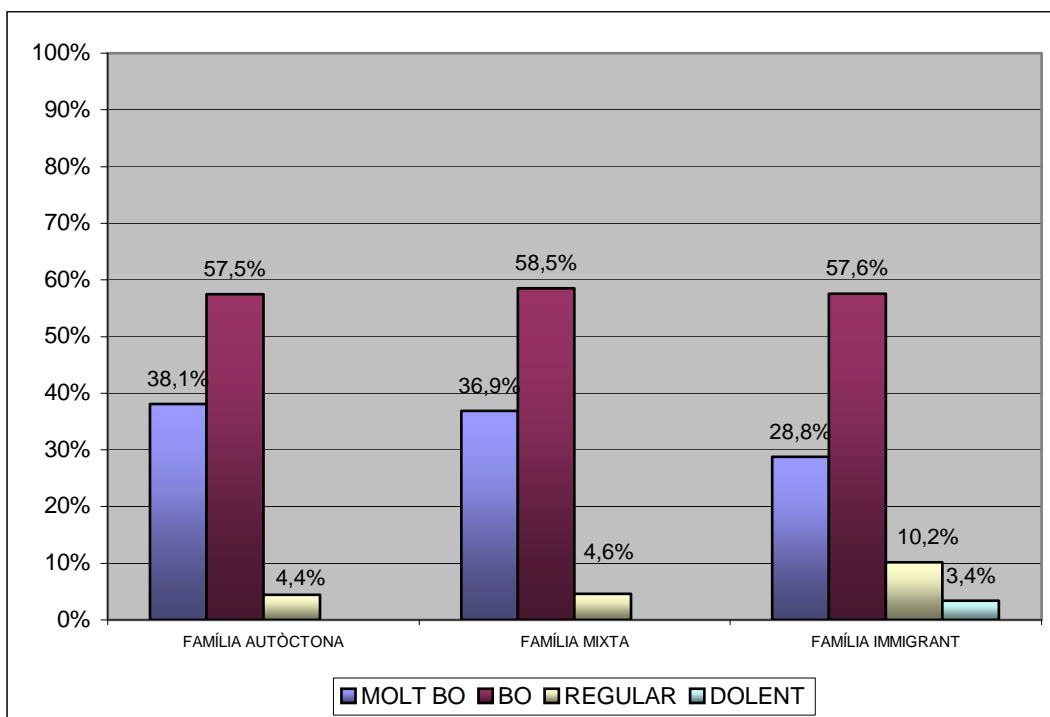
Gràfic 67. Valoració de l'aspecte lingüístic concret de la pronúncia per tipus de família.

Gràfic 68. Valoració de l'aspecte lingüístic concret de la gramàtica per tipus de família.

Gràfic 69. Valoració de l'aspecte lingüístic concret de l'ortografia per tipus de família.

Gràfic 70. Valoració de l'aspecte lingüístic concret del vocabulari per tipus de família.

I si sumem les dues valoracions positives (veg. gràfics 67 a 70) "Molt bo" i "Bo" les gradacions i els tants per cent corresponents són els següents:

Família autòctona:

Pronúncia > vocabulari > ortografia > gramàtica			
96,1%	95,6%	93,7%	92,6%

Família mixta:

Vocabulari > pronúncia > gramàtica > ortografia			
95,4	93,8%	93,7%	90,8%

Família immigrant:

Ortografia > gramàtica > vocabulari > pronúncia			
91,6%	88,1%	86,4%	74,5%

Continua essent el subgrup de família immigrant aquell qui s'atorga una puntuació més baixa en tots els aspectes.

3. Estudi no experimental dels coneixements lingüístics

La investigació no experimental és una investigació sistemàtica i empírica, en la qual les variables independents no es manipulen perquè ja han succeït. Les inferències sobre les relacions entre variables es realitzen sense intervenció o influència directa, i aquestes relacions s'observen així com han succeït en el seu context natural, per poder analitzar-les després.

Aquest tipus d'estudi ens permetrà determinar si acceptarem o rebutjarem les hipòtesis referides a les percepcions dels enquestats sobre les quatre habilitats lingüístiques bàsiques (parlar, escoltar, llegir i escriure) i pel que fa als aspectes lingüístics concrets (pronúncia, gramàtica, ortografia i vocabulari).

Pel que fa a la percepció de considerar-se preparat o no considerar-s'hi, un cop analitzada no la podem estudiar ja que la puntuació ha estat tan alta que no ha permès discriminar cap variable.

Hem aplicat l'anàlisi de variància (ANOVA), reforçada amb la prova *post hoc* de Bonferroni per discriminar quines diferències eren significatives amb un nivell de confiança del 95%. A partir dels nostres resultats hem intentat verificar l'existència de diferències significatives entre els mestres en valorar-se amb un nivell "Dolent", "Regular", "Bo" i "Molt bo". Els hem classificat en cinc factors o variables independents:

1. Lloc de naixement dels mestres (nascut a Palma, pobles, península, zona catalanoparlant).
2. Llengua inicial dels mestres (català, castellà, bilingüe).
3. El sexe dels mestres (home, dona).
4. Edat dels mestres (de 20 a 25 anys; de 26 a 35 anys; de 36 a 45 anys; de 46 a 55 anys; i + de 55 anys).
5. Tipus de família (autòctona, mixta, immigrant)

3.1. Coneixement del català i origen

Una primera hipòtesi era que el lloc de naixement dels mestres podria ser una variable que condicionés la valoració feta per ells mateixos sobre les habilitats lingüístiques bàsiques i sobre els aspectes lingüístics concrets.

	Suma de quadrats	gl	Mitjana quadràtica	F	Sig.
Quin consideres que és el teu nivell en llengua catalana pel que fa a Parlar?	12,342	5	2,468	7,597	,000
	160,187	493	,325		
	172,529	498			
Quin consideres que és el teu nivell en llengua catalana pel que fa a Entendre?	2,950	5	,590	2,911	,013
	99,521	491	,203		
	102,471	496			
Quin consideres que és el teu nivell en llengua catalana pel que fa a Llegir?	4,324	5	,865	3,660	,003
	116,270	492	,236		
	120,594	497			
Quin consideres que és el teu nivell en llengua catalana pel que fa a Escriure?	1,665	5	,333	,970	,436
	169,535	494	,343		
	171,200	499			

Taula 6. ANOVA de les habilitats lingüístiques per lloc de naixement

Pel que fa a les habilitats lingüístiques bàsiques, els resultats ens mostren (taula 6) que s'han trobat diferències significatives en tres habilitats lingüístiques que són: parlar, escoltar i llegir. Destaquem els resultats següents:

- Quant a la percepció de l'habilitat lingüística de parlar:

- Els nascuts a Palma, pobles i zona catalanoparlant es valoren més hàbils ($p < 0,05$) que els nascuts a la Península.
- No existeixen diferències entre els nascuts a Palma, pobles i zona catalanoparlant.

- Quant a la percepció de l'habilitat lingüística d'entendre:

- Els nascuts a Palma es valoren més hàbils ($p < 0,05$) que els nascuts a la Península.
- No existeixen diferències significatives entre els nascuts a Palma, pobles i zona catalanoparlant.

- No s'han trobat diferències significatives entre els nascuts a pobles, zona catalanoparlant i Península.

- Quant a la percepció de l'habilitat lingüística de llegir:

- Els nascuts a Palma es valoren més hàbils ($p < 0,05$) que els nascuts a la Península.
- No existeixen diferències significatives entre els nascuts a Palma, pobles i zona catalanoparlant.
- Tampoc s'han trobat diferències significatives entre els nascuts a pobles, zona catalanoparlant i Península.

Pel que fa als aspectes lingüístics concrets, els resultats ens mostren (taula 7) que s'han trobat diferències significatives en dos d'aquests aspectes, que són pronúncia i vocabulari. Destaquem els resultats següents:

	Suma de quadrats	gl	Mitjana quadràtica	F	Sig.
Quin nivell consideres que tens pel que fa a Pronúncia?	26,450	5	5,290	14,319	,000
	182,500	494	,369		
	208,950	499			
Quin nivell consideres que tens pel que fa a Gramàtica?	1,648	5	,330	1,003	,415
	162,091	493	,329		
	163,739	498			
Quin nivell consideres que tens pel que fa a Ortografia?	1,665	5	,333	,970	,436
	169,535	494	,343		
	171,200	499			
Quin nivell consideres que tens pel que fa a Vocabulari?	7,633	5	1,527	4,675	,000
	161,317	494	,327		
	168,950	499			

Taula 7. ANOVA dels aspectes lingüístics concrets per lloc de naixement

- Quant a la percepció sobre l'aspecte lingüístic de la pronúncia:

- Els nascuts a Palma es valoren més hàbils ($p < 0,05$) que els nascuts a la Península.
- Els nascuts a Pobles es valoren més hàbils ($p < 0,05$) que els nascuts a la zona catalanoparlant i la Península.

- Els nascuts a zona catalanoparlant es valoren més hàbils ($p < 0,05$) que els nascuts a la Península.
- Quant a la percepció de l'habilitat lingüística de vocabulari:
- Els nascuts a Palma i pobles consideren que tenen major vocabulari ($p < 0,05$) que els nascuts a la Península.

3.2. Coneixement del català i llengua inicial

Una segona hipòtesi era que la llengua inicial dels mestres podria ser una variable que condicionés la valoració feta pels mestres sobre les habilitats lingüístiques bàsiques i sobre els aspectes lingüístics concrets.

Pel que fa a les habilitats lingüístiques bàsiques, els resultats ens mostren (taula 8) que s'han trobat diferències significatives en tres habilitats lingüístiques (parlar, escoltar i llegir). Destaquem els resultats següents:

	Suma de quadrats	gl	Mitjana quadràtica	F	Sig.
Quin consideres que és el teu nivell en llengua catalana pel que fa a Parlar?	19,304	4	4,826	15,587	,000
	154,497	499	,310		
	173,802	503			
Quin consideres que és el teu nivell en llengua catalana pel que fa a Entendre?	1,960	4	,490	2,404	,049
	101,331	497	,204		
	103,291	501			
Quin consideres que és el teu nivell en llengua catalana pel que fa a Llegir?	4,606	4	1,152	4,907	,001
	116,861	498	,235		
	121,467	502			
Quin consideres que és el teu nivell en llengua catalana pel que fa a Escriure?	2,109	4	,527	1,610	,170
	163,091	498	,327		
	165,201	502			

Taula 8. ANOVA de les habilitats lingüístiques bàsiques per llengua inicial.

- Quant a la percepció de l'habilitat lingüística de parlar:
 - Els catalanoparlants i els bilingües inicials es valoren més hàbils ($p < 0,05$) que els castellanoparlants.
 - No existeixen diferències entre catalanoparlants i els bilingües inicials.

- Quant a la percepció de l'habilitat lingüística d'entendre:
 - Els catalanoparlants es valoren més hàbils ($p < 0,05$) que els castellanoparlants.
 - No existeixen diferències significatives entre els bilingües inicials i castellanoparlants.

- Tampoc s'han trobat diferències significatives entre catalanoparlants i bilingües inicials.

- Quant a la percepció de l'habilitat lingüística de llegir:

- Els catalanoparlants i els bilingües inicials es valoren més hàbils ($p < 0,05$) que els castellanoparlants.
- No existeixen diferències entre catalanoparlants i els bilingües inicials.

Pel que fa als aspectes lingüístics concrets, els resultats ens mostren (taula 9) que s'han trobat diferències significatives en dos d'aquests aspectes, que són pronúncia i vocabulari. Els resultats són els següents:

	Suma de quadrats	gl	Mitjana quadràtica	F	Sig.
Quin nivell consideres que tens pel que fa a Pronúncia?	37,083	4	9,271	26,784	,000
	173,067	500	,346		
	210,150	504			
Quin nivell consideres que tens pel que fa a Gramàtica?	1,990	4	,497	1,527	,193
	162,550	499	,326		
	164,540	503			
Quin nivell consideres que tens pel que fa a Ortografia?	1,803	4	,451	1,324	,260
	170,205	500	,340		
	172,008	504			
Quin nivell consideres que tens pel que fa a Vocabulari?	10,389	4	2,597	8,045	,000
	161,420	500	,323		
	171,810	504			

Taula 9. ANOVA dels aspectes lingüístics concrets per llengua inicial.

- Quant a la percepció de l'aspecte lingüístic de pronúncia:

- Els catalanoparlants i els bilingües inicials es valoren més hàbils ($p < 0,05$) que els castellanoparlants.
- No existeixen diferències entre catalanoparlants i els bilingües inicials.

- Quant a la percepció de l'aspecte lingüístic de vocabulari:

- Els catalanoparlants i els bilingües inicials es valoren més hàbils ($p < 0,05$) que els castellanoparlants.
- No existeixen diferències entre catalanoparlants i els bilingües inicials.

3.3. Coneixement del català i sexe

No ens vàrem plantejar la variable del sexe com una hipòtesi. Els resultats ens mostren (taula 10) que no s'han trobat diferències significatives en cap de les habilitats lingüístiques (parlar, escoltar, llegir i escriure), per raó del sexe dels mestres.

	Suma de quadrats	gl	Mitjana quadràtica	F	Sig.
Quin consideres que és el teu nivell en llengua catalana pel que fa a Parlar?	1,084	1	1,084	3,154	,076
	172,947	503	,344		
	174,032	504			
Quin consideres que és el teu nivell en llengua catalana pel que fa a Entendre?	,110	1	,110	,534	,465
	103,723	501	,207		
	103,833	502			
Quin consideres que és el teu nivell en llengua catalana pel que fa a Llegir?	,007	1	,007	,030	,864
	121,921	502	,243		
	121,929	503			
Quin consideres que és el teu nivell en llengua catalana pel que fa a Escriure?	1,072	1	1,072	3,277	,071
	164,212	502	,327		
	165,284	503			

Taula 10. ANOVA de les habilitats lingüístiques per sexe.

Ara bé, pel que fa als aspectes lingüístics concrets (taula 11), sí que s'han trobat diferències significatives en dos d'aquests aspectes, que són l'ortografia i el vocabulari. Els resultats són els següents:

	Suma de quadrats	gl	Mitjana quadràtica	F	Sig.
Quin nivell consideres que tens pel que fa a Pronúncia?	,251	1	,251	,603	,438
	210,067	504	,417		
	210,318	505			
Quin nivell consideres que tens pel que fa a Gramàtica?	,416	1	,416	1,275	,259
	164,166	503	,326		
	164,582	504			
Quin nivell consideres que tens pel que fa a Ortografia?	1,558	1	1,558	4,605	,032
	170,507	504	,338		
	172,065	505			
Quin nivell consideres que tens pel que fa a Vocabulari?	1,926	1	1,926	5,709	,017
	169,980	504	,337		
	171,905	505			

Taula 11. ANOVA dels aspectes lingüístics concrets per sexe

- Quant a la percepció de l'aspecte lingüístic d'ortografia:
 - Els homes es valoren més hàbils ($p < 0,05$) que les dones.

- Quant a la percepció de l'aspecte lingüístic de vocabulari:
 - Els homes també es valoren més hàbils ($p < 0,05$) que les dones.

3.4. Coneixement del català i edat

La quarta hipòtesi fa referència a l'edat dels mestres i la seva relació sobre la valoració feta pels mestres sobre les habilitats lingüístiques bàsiques i sobre els aspectes lingüístics concrets.

Els resultats ens mostren (taula 12) que s'han trobat diferències significatives en tres habilitats lingüístiques (escoltar, llegir i escriure). Destaquem els resultats següents:

	Suma de quadrats	gl	Mitjana quadràtica	F	Sig.
Quin consideres que és el teu nivell en llengua catalana pel que fa a Parlar?	2,769	4	,692	2,014	,091
	169,761	494	,344		
	172,529	498			
Quin consideres que és el teu nivell en llengua catalana pel que fa a Entendre?	3,677	4	,919	4,599	,001
	98,319	492	,200		
	101,996	496			
Quin consideres que és el teu nivell en llengua catalana pel que fa a Llegir?	5,226	4	1,307	5,601	,000
	115,009	493	,233		
	120,235	497			
Quin consideres que és el teu nivell en llengua catalana pel que fa a Escriure?	6,611	4	1,653	5,193	,000
	156,899	493	,318		
	163,510	497			

Taula 12. ANOVA de les habilitats lingüístiques per edat

- Quant a la percepció de l'habilitat lingüística d'entendre:
 - Els mestres més joves (de 20 a 25 anys) i els de 26 a 35 anys es valoren més hàbils ($p < 0,05$) que els mestres de 46 a 55 anys.
 - No existeixen diferències entre la resta de grups d'edat.
- Quant a la percepció de l'habilitat lingüística de llegir:
 - Es repeteixen els resultats anteriors; els mestres més joves (de 20 a 25 anys) i els de 26 a 35 anys es valoren més hàbils ($p < 0,05$) que els mestres de 46 a 55 anys.
 - No existeixen diferències entre la resta de grups d'edat.

- Quant a la percepció de l'habilitat lingüística d'escriure:

- Tornem a tenir el mateix resultat que en les dues habilitats lingüístiques anteriors; els mestres més joves (de 20 a 25 anys) i els de (26 a 35 anys) es valoren més hàbils ($p < 0,05$) que els mestres de (46 a 55 anys).
- No existeixen diferències entre la resta de grups d'edat.

Pel que fa als aspectes lingüístics concrets, els resultats ens mostren (taula 13) que s'han trobat diferències significatives en dos d'aquests aspectes, que són la gramàtica i l'ortografia. Destaquem els resultats següents:

	Suma de quadrats	gl	Mitjana quadràtica	F	Sig.
Quin nivell consideres que tens pel que fa a Pronúncia?	3,016	4	,754	1,813	,125
	205,934	495	,416		
	208,950	499			
Quin nivell consideres que tens pel que fa a Gramàtica?	3,882	4	,971	3,022	,018
	158,675	494	,321		
	162,557	498			
Quin nivell consideres que tens pel que fa a Ortografia?	4,323	4	1,081	3,226	,012
	165,829	495	,335		
	170,152	499			
Quin nivell consideres que tens pel que fa a Vocabulari?	1,556	4	,389	1,153	,331
	167,012	495	,337		
	168,568	499			

Taula 13. ANOVA dels aspectes lingüístics concrets per edat.

- Quant a la percepció de l'aspecte lingüístic de gramàtica:

- Els mestres més joves (de 20 a 25 anys) i els de 26 a 35 anys es valoren més hàbils ($p < 0,05$) que els mestres de 46 a 55 anys.
- No existeixen diferències entre la resta de grups d'edat .

- Quant a la percepció de l'aspecte lingüístic d'ortografia:

- Només els mestres de 26 a 35 anys es valoren més hàbils ($p < 0,05$) que els mestres de 46 a 55 anys.
- No existeixen diferències entre la resta de grups d'edat .

3.5. Coneixement del català i tipus de família

Una tercera hipòtesi era que el tipus de família dels mestres podria ser una variable que condicionés la valoració feta pels mestres sobre les habilitats lingüístiques bàsiques i sobre els aspectes lingüístics concrets.

Pel que fa a les habilitats lingüístiques bàsiques, els resultats ens mostren (taula 14) que s'han trobat diferències significatives només en l'habilitat lingüística de parlar.

	Suma de quadrats	gl	Mitjana quadràtica	F	Sig.
Quin consideres que és el teu nivell en llengua catalana pel que fa a Parlar?	8,203	2	4,102	12,301	,000
	161,048	483	,333		
	169,251	485			
Quin consideres que és el teu nivell en llengua catalana pel que fa a Entendre?	,818	2	,409	1,981	,139
	99,331	481	,207		
	100,149	483			
Quin consideres que és el teu nivell en llengua catalana pel que fa a Llegir?	,836	2	,418	1,722	,180
	116,987	482	,243		
	117,823	484			
Quin consideres que és el teu nivell en llengua catalana pel que fa a Escriure?	,329	2	,164	,492	,612
	161,259	482	,335		
	161,588	484			

Taula 14. ANOVA de les habilitats lingüístiques per tipus de família.

Destaquem els resultats següents:

- Quant a la percepció de l'habilitat lingüística de parlar:

- Els mestres de família autòctona i els de família mixta es valoren més hàbils ($p < 0,05$) que els mestres de família immigrant.

Pel que fa als aspectes lingüístics concrets, els resultats ens mostren (taula 15) que s'han trobat diferències significatives en dos d'aquests aspectes, que són la pronúncia i el vocabulari. Destaquem els resultats següents:

	Suma de quadrats	gl	Mitjana quadràtica	F	Sig.
Quin nivell consideres que tens pel que fa a Pronúncia?	19,227	2	9,613	24,954	,000
	186,457	484	,385		
	205,684	486			
Quin nivell consideres que tens pel que fa a Gramàtica?	,042	2	,021	,063	,939
	159,382	483	,330		
	159,424	485			
Quin nivell consideres que tens pel que fa a Ortografia?	,834	2	,417	1,234	,292
	163,536	484	,338		
	164,370	486			
Quin nivell consideres que tens pel que fa a Vocabulari?	2,516	2	1,258	3,729	,025
	163,283	484	,337		
	165,799	486			

Taula 15. ANOVA dels aspectes lingüístics concrets per tipus de família

- Quant a la percepció de l'aspecte lingüístic de pronúncia:

- Els mestres de família autòctona i els de família mixta es valoren amb millor pronunciació ($p < 0,05$) que els mestres de família immigrant.
- No existeixen diferències entre els mestres de família autòctona i els de família mixta.

- Quant a la percepció de l'aspecte lingüístic de vocabulari:

- Els mestres de família autòctona es valoren més hàbils ($p < 0,05$) que els mestres de família immigrant.
- No existeixen diferències entre els mestres de família autòctona i els de família mixta.

4. Conclusions

1. Tenint en compte el conjunt de la mostra, l'anàlisi de les dades sobre el coneixement del català, mesurades en termes dicotòmics (considerar-se preparat o no considerar-s'hi) constata que els mestres es consideren preparats, majoritàriament.
2. Quan hem fet que autodeclarin el nivell de coneixement per a cada habilitat lingüística, els resultats esdevenen més matisats. Una part dels qui declaren que saben català perceben, alhora, insuficiències en el seu coneixement; sobretot pel que fa a les habilitats productives (parlar i escriure).
3. En general, quan hom els pregunta sobre aspectes més concrets (ortografia, gramàtica, pronúncia i vocabulari) s'autoavaluen majoritàriament amb l'opció de "Bo" i no amb "Molt bo", la qual cosa ens fa pensar que, o bé manifesten les seves pròpies mancances, o bé un grau exagerat grau de purisme.
4. L'habilitat a la qual han atorgat una puntuació més elevada ha estat la d'entendre. Ens sobta, però, que no arribi a un 100 per cent, considerant que és una habilitat bàsica i imprescindible.
5. L'origen geogràfic dels mestres els condiona a l'hora de valorar la seva preparació així com els seus coneixements en relació a la llengua catalana. S'han trobat diferències significatives ($p < 0,50$) en les habilitats lingüístiques de parlar, escoltar i llegir. També s'han trobat diferències significatives ($p < 0,50$) en els aspectes lingüístics de la pronúncia i el vocabulari.

6. Com a qüestió relacionada amb el punt anterior, cal dir que els mestres nascuts a zona castellanoparlant s'atorguen unes puntuacions més baixes en l'habilitat de parlar i, concretament, en un aspecte estretament vinculat com és la pronúncia.
7. El subgrup de parlants que han après la llengua catalana a la llar d'origen (de manera exclusiva o en companyia de la llengua castellana) s'atorguen unes puntuacions més elevades respecte als que només han après la llengua castellana a la llar d'origen.
8. Aquest subgrup castellanoparlant s'atorga unes puntuacions menys elevades en l'habilitat de parlar i en els aspectes lingüístics concrets de pronúncia i vocabulari.
9. Quant a la llengua inicial i a l'origen s'han trobat diferències significatives ($p < 0,50$) en els aspectes lingüístics de la pronúncia i el vocabulari.
10. Els tipus de família dels mestres també esdevé una variable significativa, ja que els mestres provinents de famílies immigrants mostren un coneixement menor pel que fa a l'habilitat de parlar i a l'aspecte de pronúncia en comparació amb les famílies mixtes i autòctones. El fet que siguin, precisament, l'habilitat de parlar i l'aspecte de pronúncia, que són dos camps concrets de la llengua que milloren amb l'ús, podria demostrar que en fan un ús restringit.
11. La variable del sexe mostra diferències significatives ($p < 0,50$) en l'aspecte lingüístic de l'ortografia i el vocabulari.
12. Pel que fa als grups d'edat, s'han trobat diferències significatives ($p < 0,50$) en les habilitats lingüístiques d'escoltar, llegir i escriure. També s'han trobat diferències significatives ($p < 0,50$) en els aspectes de la gramàtica i l'ortografia.

13. Podem deduir que aquest subgrup 5 se sent poc preparat perquè no ha rebut ensenyament en català; per això manifesten unes certes mancances pel que fa a les habilitats de llegir i escriure. En canvi, són conscients que en les habilitats orals, fruit de l'ús diari i natural, no tenen aquestes mancances.
14. L'habilitat lingüística de parlar presenta diferències significatives ($p < 0,50$) segons l'origen, la llengua inicial i el tipus de família.
15. Les habilitats lingüístiques d'entendre i de llegir presenten diferències significatives ($p < 0,50$) segons l'origen, la llengua inicial i l'edat.
16. L'habilitat lingüística d'escriure només presenta diferències significatives ($p < 0,50$) segons l'edat.
17. L'aspecte lingüístic de la pronúncia presenta diferències significatives ($p < 0,50$) segons l'origen, la llengua inicial i el tipus de família, exactament igual que l'habilitat lingüística de parlar.
18. L'aspecte lingüístic de la gramàtica només presenta diferències significatives ($p < 0,50$) segons l'edat, exactament igual que l'habilitat lingüística d'escriure.
19. L'aspecte lingüístic de l'ortografia presenta diferències significatives ($p < 0,50$) segons l'edat i el sexe.
20. L'aspecte lingüístic del vocabulari presenta diferències significatives ($p < 0,50$) segons l'origen, la llengua inicial, sexe i tipus de família.

A partir d'aquestes conclusions podríem extreure unes propostes d'actuació en la carrera de Magisteri:

- La preparació lingüística a través de les diferents assignatures relacionades amb la competència lingüística en llengua catalana en la carrera de Magisteri, així com els cursos de reciclatge, haurien d'aconseguir que cap des les variables que hem estudiat en aquest treball no condicionessin el grau de competència dels mestres.
- Creiem que s'hauria de reconèixer la gran importància que té l'habilitat de parlar, i se n'hauria d'augmentar el grau d'exigència, tant en la carrera de Magisteri com en els cursos de reciclatge.
- Sens dubte, s'ha d'exigir al col·lectiu de mestres un català perfecte. Ells són qui, juntament amb els pares, ensenyen i acompanyen les primeres manifestacions verbals dels nins. La llengua i la forma de parlar de l'ensenyant pot incidir fortament en la manera de parlar del grup; per això és de primera importància que el model de llengua sigui el correcte.
- La competència lingüística del mestre afecta el dret dels alumnes. I esdevé una exigència, un deure sense el qual no hauria de ser possible accedir a l'activitat docent.

5. Bibliografia

Alomar, A. I. «Les dades del cens de població de 1991 i el procés de normalització lingüística a les Illes Balears»». *Actes del Simposi de demolingüística*. Tercera Trobada de Sociolingüistes Catalans. Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura, 1995. Barcelona.

Aracil, Lluís V. 1981. *Papers de Sociolingüística*. Ed. La Magrana. Barcelona.

Argenté, J. i Bibiloni, G. «Una enquesta sociolingüística als Països Catalans»». Actes de la Cinquena Trobada de Sociolingüistes Catalans. Generalitat de Catalunya, 1998. Barcelona. Ato, M. i López, J.J. 1996. *Análisis estadístico para datos categóricos.. Síntesis*. Madrid.

Artigues, A. 1985. *Mecanismes de poder. Escrits de sociolingüística*. Universitat de les Illes Balears. Palma.

Bastardas, A. 1991. *Fer el futur. Sociolingüística, planificació i normalització del català*. Empúries. Barcelona.

Bibiloni, Gabriel. 1984. *La llengua dels mallorquins: anàlisi sociolingüística*. Publicacions Edicions Universitat de Barcelona. Barcelona.

Boix, Emili; Vila, F. Xavier 1998. *Sociolingüística de la llengua catalana*. Ariel Lingüística. Barcelona.

Dols, A; Fuster, G.; Oliver, M. F. 2000. «La competència lingüística dels docents: Un dret dels alumnes»». Primer Congrés de Llengua i Ensenyament a Mallorca. Moviment d'Escoles Mallorquines. p. 1003-107

Erill, Gustau; Farràs, Jaume; Marcos Ferran. 1992. *Ús del català entre els joves de Sabadell*. Generalitat de Catalunya. Barcelona.

Fabà, Albert. 2003. «Lús interpersonal del català i altres variables sociolingüístiques. Assaig d'un model interpretatiu. El cas de Santa Coloma de Gramanet»». *Revista de Llengua i Dret*, 40, p. 185-229

Farràs, Jaume; Torres, Joaquim; Vila, F. Xavier. 2000. *El coneixement del català. 1996. Mapa sociolingüístic de Catalunya. Anàlisi sociolingüística de l'enquesta oficial de població 1996*. Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Barcelona.

Frías, M.D. et al 1999. *Principios del diseño de investigación*. C.S.V. València.

Fishman, J. 1979. *Sociología del lenguaje*. Càtedra. Madrid.

Garcia, J.F. et al.1998. *Diseños de investigación experimental. Formación práctica*. C.S.V. València.

Huguet, J. i Serra, B. 1993. *El jovent opina*. La Busca. Barcelona. Joan, B. 1984. *Bilingüisme? Normalització? Dades sobre el conflicte lingüístic a l'illa d'Eivissa*. Promotora Mallorca. Eivissa.

Joan , B. 2002. *Normalitat lingüística i llibertat nacional*. 3i4. Barcelona-València.

Marí, I. 1992. *Un horitzó per a la llengua* . Empúries. Barcelona.

Melià, J. (1997) *La llengua dels joves. Comportaments i representacions lingüístics dels adolescents mallorquins*. Universitat de les Illes Balears. Palma.

Oliver, M. 1996. «La docència en llengua catalana: Professors reciclats i pràctica professional»>. L'Arc 2, p.39-43

Pascual, J. et al. 1996. *Manual de trabajo de diseño e investigación experimental*. Ariel. Barcelona.

Peña, D. 2002. *Fundamentos de estadística*. Alianza Universidad. Madrid.

Pitarch, V. 1996. *Control lingüístic o caos*. Bromera. Alzira.

Pradilla, M. À. «La sociolingüística catalana de la variació: aproximació metodològica (I)>> Noves S.L. Primavera-hivern 2001

Pradilla, M. À. «La sociolingüística catalana de la variació: aproximació metodològica (II)>> Noves S.L. Estiu 2001

- Pueyo, M. 1999. *Informe sobre la Política Lingüística de les Universitats catalanes i de la UDL, la competència lingüística del professorat i l'exercici dels drets lingüístics dels ciutadans.*(Inèdit)
- Siguan, M. 1999. *Conocimiento i uso de las lenguas.* Centro de Investigaciones Sociológicas, 22.
- Solé, J. 2001. *El políedre sociolingüístic. Una iniciació a la sociolingüística del conflicte.* 314. Barcelona-València.
- Stubbs, M. 1982. *El llenguatge a l'escola. Cap a una anàlisi sociolingüística del llenguatge en l'educació.* Ed. 62. Barcelona.
- Querol, E. <<Usos i representacions socials de les llengües a les Illes Balears>>. Noves S.L.Estiu 22.
- Ruiz, F.; Sanz, R. i Solé, J. 2001. *Diccionari de Sociolingüística.* Enciclopèdia Catalana. Barcelona.
- Torres, J; Vila, F. X.; Fabà, A; Bretxa, V. 2005. *Estadística sobre els usos lingüístics a Catalunya 2003. Llengua i societat a Catalunya en els nicis del segle XXI.* Publicacions de l'Institut de Sociolingüística catalana. Sèrie Estudis, núm. 8.
- Tuson, J. 1988. *Mal de llengües.*Empúries. Barcelona
- Vallverdú, Francesc. 1973. *El fet lingüístic com a fet social.* Edicions 62. Barcelona.
- Vallverdú, Francesc.1980. *Aproximació crítica a la Sociolingüística Catalana.* Edicions 62. Barcelona.
- Vila i Moreno, F. Xavier. 2003. «Els usos lingüístics interpersonals no familiars a Catalunya. Estat de la qüestió a començament del segle XXI >> Treballs de Sociolingüística Catalana,17, p. 77-158.
- Villaverde, J. A. «Coneixement i usos lingüístics a les Illes Balears. Revisió dels estudis promoguts per institucions i altres>> Noves SL. Revista de Sociolingüística. Hivern 2002.
- Weinreich, Uriel. 1996 (1a edició 1953). *Llengües en contacte.* Ed. Bromera. Alzira.

6. Annex 1

Palma, 11 de novembre de 2003

Benvolgut/da company/a,

El meu nom és Sílvia Oliver i som professora de l'Escola Universitària de Magisteri Alberta Giménez.

Primer de tot vull donar-te les gràcies per dedicar-me aquests minuts del teu temps, de forma altruista i desinteressada, i la teva participació i col·laboració en el desenvolupament d'aquesta investigació.

Ara estic fent un estudi sobre actituds i usos lingüístics dels mestres d'Educació Primària, i l'objectiu que pretenc és conèixer el perfil actitudinal del nostre col·lectiu.

Per dur-ho a terme necessito que responguis lliurement el qüestionari que t'adjunt. Trobaràs preguntes totalment objectives sobre dades acadèmiques, lingüístiques, etc. i d'altres que fan referència a actituds i usos.

No cal dir-te que no existeixen respostes bones ni dolentes; cada opció indica, simplement una forma d'actuar i de pensar. Per aquest motiu et demano, per favor, que responguis amb la major sinceritat possible.

Al final del qüestionari hi ha un apartat que voluntàriament pots completar amb les teves dades. No és imprescindible que l'emplenis; només és per si sorgís algun dubte en el buidatge del teu qüestionari. En cap cas les dades es farien públiques.

Si desitges formular-me alguna observació, apreciació, experiència, etc. relacionada amb el tema objecte d'estudi, ho pots fer amb total i absoluta confiança. Si fos així, t'ho agrairia. Igualment estic a la teva disposició per a qualsevol cosa que vulguis. La meua adreça és: silvia@cesag.org

Atentament,

Sílvia Oliver

7. Annex 2

ACTITUDS I USOS LINGÜÍSTICS DELS MESTRES D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA A MALLORCA

DADES PERSONALS

Illa on vius: Mallorca

Població:

Si vius a Palma, digues la barriada:

Any de naixement: 19

Sexe: Home Dona

Població de naixement:

Anys de residència a les Illes: (S=sempre)

Si no hi has viscut sempre, abans vivies a:

DADES FAMILIARS

	PARE	MARE
Lloc de naixement:		
Anys de residència a les Illes: (S=sempre)		
Illa de residència:		
Població de residència:		
Situació: (1 Treballa; 2 Rendista; 3 Pensionista/Jubilat; 4 Difunt)		
Professió:		
Estudis: (1 Sense; 2 Primaris; 3 Batxillerat/FP; 4 Diplomatura; 5 Universitaris)		

DADES LINGÜÍSTIQUES

Llengua primera de la mare:
del pare: la teva:

Quina llengua parlen els pares entre ells?

En quina llengua et parla ta mare:

ton pare:

Quina llengua parles habitualment amb la mare?

el pare?

els germans?

ACTITUDS I USOS LINGÜÍSTICS DELS MESTRES D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA A MALLORCA

La llengua catalana...	EL PARE			LA MARE		
	Bé	Regular	No	Bé	Regular	No
L'entén?						
La sap llegir?						
La sap parlar?						
La sap escriure?						

DADES PROFESSIONALS

Centre on fas feina:

Centre: seglar catòlic públic

Mestre especialista de/d'

Cursos que imparteixes: 1r 2n 3r 4t 5è 6è ESO

DADES ACADÈMIQUES

Quan acabares la carrera de magisteri?

Digues l'escola i /o institut on vas estudiar:

On cursares els estudis de magisteri ? EUAG UIB

Altres (indica on)

Has hagut de fer els cursos de Reciclatge? Sí No Nivell/s:

Estàs fent algun curs de reciclatge: Sí No

Creus que han estat suficients a la carrera les assignatures de llengua catalana per a la teva formació? Sí No

Creus que durant la carrera has treballat totes les habilitats lingüístiques per igual: Sí No

Si has respost que no, digues quina creus que és/són la/ les habilitat/s menys treballada/es Parlar Llegir Escoltar Escriure

COMPETÈNCIA LINGÜÍSTICA

La competència lingüística en llengua catalana dels professors durant la carrera ha estat l'adequada? La majoria sí La majoria no

La competència lingüística en llengua castellana dels professors durant la carrera ha estat l'adequada? La majoria sí La majoria no

A la carrera de magisteri (excepte llengua i literatura espanyola/ anglès) vas rebre les classes en català? Sí No

Si has respost que no a la pregunta anterior: **Marca quin percentatge d'assignatures vas rebre en català.**

menys del 25% menys del 50% menys del 75%

Et consideres preparat/da per fer les classes en llengua catalana? Sí No

Quin consideres que és el teu nivell en llengua catalana pel que fa a les habilitats lingüístiques?

	Molt bo	Bo	Regular	Dolent
Parlar				
Escoltar				
Llegir				
Escriure				

Quin nivell consideres que tens, pel que fa als aspectes següents?

	Molt bo	Bo	Regular	Dolent
Pronúncia				
Gramàtica				
Ortografia				
Vocabulari				

8. Índex de gràfics

<i>Gràfic 1. Percentatge dels que es consideren preparats</i>	12
<i>Gràfic 2. Percentatge global de la valoració de les habilitats lingüístiques bàsiques</i>	12
<i>Gràfic 3. Valoració de “Molt bo”, “Bo” i acumulada per a les habilitats lingüístiques bàsiques.</i>	13
<i>Gràfic 4. Valoració acumulada de ” Dolent” i “Regular” per a les habilitats lingüístiques bàsiques</i>	14
<i>Gràfic 5. Percentatge global de la valoració dels aspectes lingüístics concrets.</i>	15
<i>Gràfic 6. Valoració de "Molt bo" en els aspectes lingüístics concrets</i>	15
<i>Gràfic 7. Valoració de “Bo”, “Molt bo” i acumulada per als aspectes lingüístics concrets.</i>	16
<i>Gràfic 8. Valoració acumulada de “Regular” i “Dolent” per als aspectes lingüístics concrets.</i>	17
<i>Gràfic 9. Percentatge dels enquestats per lloc de naixement.</i>	18
<i>Gràfic 10. Percentatge dels que es consideren preparats per lloc de naixement.</i>	19
<i>Gràfic 11. Valoració de l'habilitat lingüística bàsica de parlar per lloc de naixement.</i>	20
<i>Gràfic 12. Valoració de l'habilitat lingüística bàsica d'entendre per lloc de naixement.</i>	20
<i>Gràfic 13. Valoració de l'habilitat lingüística bàsica de llegir per lloc de naixement.</i>	21
<i>Gràfic 14. Valoració de l'habilitat lingüística bàsica d'escriure per lloc de naixement.</i>	21
<i>Gràfic 15. Valoració de l'aspecte lingüístic concret de la pronúncia per lloc de naixement.</i>	22
<i>Gràfic. 16. Valoració de l'aspecte lingüístic de la gramàtica per lloc de naixement.</i>	22
<i>Gràfic 17. Valoració de l'aspecte lingüístic concret de l'ortografia per lloc de naixement.</i>	23
<i>Gràfic 18. Valoració de l'aspecte lingüístic concret del vocabulari per lloc de naixement.</i>	23
<i>Gràfic 19. Valoració de “Molt bo”, “Bo” i acumulada per a l'habilitat lingüística bàsica de parlar per lloc de naixement.</i>	24
<i>Gràfic 20. Valoració de “Molt bo”, “Bo” i acumulada per a l'habilitat lingüística bàsica d'entendre per lloc de naixement.</i>	25
<i>Gràfic 21. Valoració de “Molt bo” en l'habilitat lingüística bàsica d'entendre per lloc de naixement.</i>	26
<i>Gràfic 22. Valoració de “Dolent” en l'habilitat lingüística bàsica de parlar per lloc de naixement.</i>	27
<i>Gràfic 23. Valoració de “Dolent” en l'habilitat lingüística bàsica d'escriure per lloc de naixement.</i>	27

<i>Gràfic 24. Valoració de “Molt Bo”, "Bo" i acumulada per a l'aspecte lingüístic concret de la pronúncia per lloc de naixement.</i>	28
<i>Gràfic 25. Valoració de “Molt Bo”, "Bo" i acumulada per a l'aspecte lingüístic concret del vocabulari per lloc de naixement.</i>	29
<i>Gràfic 26. Valoració de “Molt bo”, "Bo" i acumulada per a l'aspecte lingüístic concret de l'ortografia per lloc de naixement.</i>	29
<i>Gràfic 27. Valoració de “Molt bo”, "Bo" i acumulada per a l'aspecte lingüístic concret de la gramàtica per lloc de naixement.</i>	30
<i>Gràfic 28. Valoració acumulada de “Dolent” i “Regular” per a l'aspecte lingüístic concret de la pronúncia per lloc de naixement.</i>	32
<i>Gràfic 29. Percentatge dels enquestats per llengua inicial.</i>	33
<i>Gràfic 30. Percentatge dels qui es consideren preparats per llengua inicial.</i>	34
<i>Gràfic 31. Valoració de “Molt bo”, "Bo" i acumulada del Grup Bilingüe per a les habilitats lingüístiques bàsiques.</i>	35
<i>Gràfic 32. Valoració de “Molt bo”, "Bo" i acumulada del Grup Catalanoparlant per a les habilitats lingüístiques bàsiques.</i>	35
<i>Gràfic 33. Valoració de “Molt bo”, "Bo" i acumulada del Grup Castellanoparlant per a les habilitats lingüístiques bàsiques.</i>	36
<i>Gràfic 34. Valoració de “Molt bo”, “Bo” i acumulada del Grup Catalanoparlant per als aspectes lingüístics concrets.</i>	38
<i>Gràfic 35. Valoració de “Molt bo”, “Bo” i acumulada del Grup Castellanoparlant per als aspectes lingüístics concrets.</i>	39
<i>Gràfic 36. Valoració de “Molt bo”, “Bo” i acumulada del Grup Bilingüe per als aspectes lingüístics concrets.</i>	39
<i>Gràfic 37. Percentatge dels enquestats per sexe.</i>	42
<i>Gràfic 38. Percentatge d'homes que es consideren preparats.</i>	43
<i>Gràfic 39. Valoració dels homes en les habilitats lingüístiques bàsiques.</i>	43
<i>Gràfic 40. Valoració de “Molt bo”, “Bo” i acumulada per a les habilitats lingüístiques bàsiques en el grup dels homes.</i>	44
<i>Gràfic 41. Valoració dels aspectes lingüístics concrets en el grup dels homes.</i>	45
<i>Gràfic 42. Valoració de “Molt Bo”, “Bo” i acumulada per als aspectes lingüístics concrets en el grup dels homes.</i>	46
<i>Gràfic 43. Percentatge de dones que es consideren preparades i no preparades.</i>	47
<i>Gràfic 44. Valoració de les dones en les habilitats lingüístiques bàsiques.</i>	47
<i>Gràfic 45. Valoració de “Molt Bo”, “Bo” i acumulada per a les habilitats lingüístiques bàsiques en el grup de les dones.</i>	49
<i>Gràfic 46. Valoració dels aspectes lingüístics concrets en el grup de les dones.</i>	50
<i>Gràfic 47. Valoració de “Molt Bo”, "Bo" i acumulada per als aspectes lingüístics concrets en el grup de les dones.</i>	50

<i>Gràfic 48. Diferències entre homes i dones en la valoració acumulada de “Molt bo” i “Bo” per a les habilitats lingüístiques bàsiques.</i>	51
<i>Gràfic 49. Diferències entre homes i dones en la valoració “Bo” per a les habilitats lingüístiques bàsiques.</i>	51
<i>Gràfic 50. Diferències entre homes i dones en la valoració “Molt bo” per a les habilitats lingüístiques bàsiques.</i>	52
<i>Gràfic 51. Diferències entre homes i dones en la valoració acumulada de “Molt bo” i “Bo” per als aspectes lingüístics concrets.</i>	52
<i>Gràfic 52. Percentatge per edats dels qui es consideren preparats.</i>	54
<i>Gràfic 53. Valoració de l’habilitat lingüística bàsica de parlar per grups d’edat.</i>	55
<i>Gràfic 54. Valoració de l’habilitat lingüística bàsica d’entendre per grups edat.</i>	56
<i>Gràfic 55. Valoració de l’habilitat lingüística bàsica de llegir per grups d’edat</i>	56
<i>Gràfic 56. Valoració de l’habilitat lingüística bàsica d’escriure per grups d’edat.</i>	57
<i>Gràfic 57. Valoració de l’aspecte lingüístic concret de la pronúncia per grups d’edat.</i>	58
<i>Gràfic 58. Valoració de l’aspecte lingüístic concret de la gramàtica per grups d’edat.</i>	58
<i>Gràfic 59. Valoració de l’aspecte lingüístic concret de l’ortografia per grups edat.</i>	59
<i>Gràfic 60. Valoració de l’aspecte lingüístic concret del vocabulari per grups d’edat.</i>	59
<i>Gràfic 61. Percentatge dels enquestats per tipus de família.</i>	61
<i>Gràfic 62. Percentatge dels qui es consideren preparats per tipus de família.</i>	62
<i>Gràfic 63. Valoració de l’habilitat lingüística bàsica de parlar per tipus de família.</i>	63
<i>Gràfic 64. Valoració de l’habilitat lingüística bàsica d’entendre per tipus de família.</i>	64
<i>Gràfic 65. Valoració de l’habilitat lingüística bàsica de llegir per tipus de família.</i>	64
<i>Gràfic 66. Valoració de l’habilitat lingüística bàsica d’escriure per tipus de família.</i>	65
<i>Gràfic 67. Valoració de l’aspecte lingüístic concret de la pronúncia per tipus de família.</i>	66
<i>Gràfic 68. Valoració de l’aspecte lingüístic concret de la gramàtica per tipus de família.</i>	67
<i>Gràfic 69. Valoració de l’aspecte lingüístic concret de l’ortografia per tipus de família.</i>	67
<i>Gràfic 70. Valoració de l’aspecte lingüístic concret del vocabulari per tipus de família.</i>	68

9. Índex de taules

<i>Taula 1. Distribució i percentatge dels mestres en actiu, per localitat i sexe, durant el curs escolar 2003-2004 a l'Illa de Mallorca.</i>	5
<i>Taula 2. Distribució i percentatge dels mestres en actiu, per tipus de centre i Sexe, durant el curs escolar 2003-2004 a l'Illa de Mallorca.</i>	5
<i>Taula 3. Distribució i percentatge dels mestres en actiu, per tipus de centre i sexe, durant el curs escolar 2003-2004 a Palma.</i>	6
<i>Taula 4. Distribució i percentatge dels mestres en actiu, per tipus de centre i sexe, durant el curs escolar 2003-2004 a Pobles.</i>	6
<i>Taula 5. Mostra representativa.</i>	6
<i>Taula 6. ANOVA de les habilitats lingüístiques per lloc de naixement</i>	70
<i>Taula 7. ANOVA dels aspectes lingüístics concrets per lloc de naixement</i>	71
<i>Taula 8. ANOVA de les habilitats lingüístiques bàsiques per llengua inicial.</i>	73
<i>Taula 9. ANOVA dels aspectes lingüístics concrets per llengua inicial.</i>	74
<i>Taula 10. ANOVA de les habilitats lingüístiques per sexe.</i>	75
<i>Taula 11. ANOVA dels aspectes lingüístics concrets per sexe</i>	76
<i>Taula 12. ANOVA de les habilitats lingüístiques per edat</i>	77
<i>Taula 13. ANOVA dels aspectes lingüístics concrets per edat.</i>	78
<i>Taula 14. ANOVA de les habilitats lingüístiques per tipus de família.</i>	79
<i>Taula 15. ANOVA dels aspectes lingüístics concrets per tipus de família</i>	80